

UCHWAŁA Nr XVI/106/12
RADY GMINY MIEDZIANA GÓRA
z dnia 21 marca 2012r.

w sprawie zawarcia porozumienia międzygminnego

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 3 art. 18 ust. 2 pkt 12 i art. 74 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. nr 142, poz. 1591, ze zm. tj. z 2002r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, nr 113, poz. 984, nr 153, poz. 1271 i nr 214, poz. 1806, z 2003r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, z 2005r. nr 172, poz. 1441, 175, poz. 1457, z 2006r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181 poz. 1337, z 2007r. Nr 48, poz. 327, Nr 138 poz. 974, z 2008r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458, z 2009r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241, z 2010r. Nr 28, poz. 146, Nr 40 poz. 230, Nr 106, poz. 675, z 2011r. Nr 21, poz. 113, Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777, Nr 149, poz. 887 i Nr 217, poz. 1281 uchwała się co następuje:

§ 1.

1. Wyraża się zgodę na zawarcie przez Wójta Gminy Miedziana Góra porozumienia międzygminnego o przekazaniu Gminie Kielce, realizacji zadania własnego dotyczącego zaspokajania potrzeb w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych w tym ich przetwarzania i unieszkodliwiania.

2. Realizacja zadania polega na stworzeniu systemu gospodarowania odpadami komunalnymi które dostarczane będą z terenu Gminy Miedziana Góra bezpośrednio do Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami Spółka z o.o w Kielcach, działającego w imieniu Gminy Kielce w zakresie zadań własnych gminy, o których mowa w ust. 1.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Robert Pokrzywiński

UZASADNIENIE.

Miasto Kielce (właściciel wysypiska śmieci w Promniku) w 2004r. opracowało plan modernizacji jedyne w powiecie wysypiska przy założeniu, że wysypisko będzie obsługiwać również gminy powiatu ziemskiego - na co gminy wyraziły zgodę.

W roku 2007 Rady Gmin - w tym gmina Miedziana Góra- podjęły uchwałę potwierdzającą, że odpady z terenu gmin zostaną skierowane do Promnika. Takie zobowiązanie gmin było niezbędnym załącznikiem do wniosku składanego przez m. Kielce do Funduszu Spójności w sprawie dofinansowania inwestycji modernizującej wysypisko w Promniku.

Inwestycja kosztować będzie 210 mln. PLN. W kwietniu 2011r. miasto podpisało umowę i otrzymało dofinansowanie z Funduszu Spójności w wysokości 140 mln. PLN, jednak pod warunkiem uzyskania efektu ekologicznego w postaci odpowiedniej wielkości strumienia odpadów przerabianych przy pomocy nowej instalacji.

Wobec powyższego, uzasadnione jest zawarcie niniejszego porozumienia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Robert Pokrzywiński

**Uchwała Nr XVI / 107 / 12
Rady Gminy Miedziana Góra
z dnia 21 marca 2012 roku**

**w sprawie: wyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie gminy środków
stanowiących fundusz sołecki**

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2009 roku o funduszu sołeckim (Dz. U. Nr 52, poz.420) Rada Gminy uchwala, co następuje;

§ 1

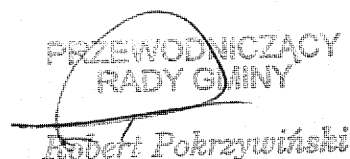
Wyraża się zgodę na wyodrębnienie w budżecie gminy na 2013 rok środków stanowiących fundusz sołecki.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podpisania.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Robert Pokrzywiński

Uzasadnienie
do Uchwały Nr XVI / 107 / 12
Rady Gminy Miedziana Góra
z dnia 21 marca 2012 r.

Ustawa o funduszu sołeckim została uchwalona 20 lutego 2009 roku i obowiązuje od 1 kwietnia 2009 r. Na zasadzie aktu prawnego stworzono możliwość przeznaczenia środków dla sołectw w formie specjalnego funduszu wyodrębnionego w budżecie gminy. Nie jest to zobowiązanie gminy a uprawnienie. Rada Gminy do 31 marca roku poprzedzającego rok budżetowy podejmuje decyzję o wyodrębnieniu środków w budżecie lub nie wyraża zgody, w formie uchwały.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Robert Pokrzywiński

**Uchwała Nr XVI /108/ 12
Rady Gminy Miedziana Góra
z dnia 21 marca 2012 roku**

w sprawie dotacji przyznawanych publicznym przedszkolom prowadzonym przez osoby prawne nie będące jednostkami samorządu terytorialnego i przez osoby fizyczne

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U.2001. 142. 1591 z późn. Zm.), w związku z art. 80 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U.2004. 256. 2572. z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Uchwała określa tryb udzielania i rozliczania dotacji przyznawanych publicznym przedszkolom zakładanym i prowadzonym przez osoby prawne nie będące jednostkami samorządu terytorialnego i przez osoby fizyczne - zwanymi dalej w treści uchwały „*przedszkolami*”, oraz tryb i zakres kontroli prawidłowości wykorzystywania tych dotacji, uwzględniając:

a/ podstawy obliczania dotacji,

b/ zakres danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania,

c/ termin i sposób rozliczania dotacji.

§ 2.

Podstawę ustalenia kwoty dotacji dla *przedszkoli* stanowią wydatki bieżące w rozumieniu w art. 124 ust. 3 pkt 1 - 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. 09. 157. 1240 ze zm.) przewidziane na jednego ucznia w przedszkolu publicznym prowadzonym przez Gminę Miedziana Góra.

§ 3.

1. Osoba prawna nie będąca jednostką samorządu terytorialnego lub osoba fizyczna prowadząca przedszkole składa wniosek o udzielenie dotacji do Wójty Gminy w terminie do dnia 30 września roku kalendarzowego poprzedzającego rok udzielania dotacji.

2. Wniosek o udzielenie dotacji powinien zawierać w szczególności:

- 1) oznaczenie organu prowadzącego przedszkole oraz adres jego siedziby;
- 2) nazwę i adres przedszkola;
- 3) informację o planowanej liczbie uczniów od dnia 1 stycznia do dnia 31 sierpnia roku, w którym dotacja ma zostać udzielona z wyodrębnieniem planowanej liczby uczniów w pierwszym miesiącu rozliczeniowym tj. w styczniu danego roku,
- 4) informację o planowanej liczbie uczniów od dnia 1 września do dnia 31 grudnia roku, w którym dotacja ma zostać udzielona,
- 5) podpisy osób uprawnionych do reprezentacji przedszkola wraz z dokumentami potwierdzającymi to uprawnienie,
- 6) numer rachunku bankowego przedszkola oraz pełną nazwę i adres banku prowadzącego rachunek.

3. Wzór wniosku o udzielenie dotacji określa załącznik nr. 1 do uchwały.

§ 4.

1. Dotacja dla *przedszkola* przekazywana jest w formie przelewu na wskazany we wniosku o

udzielenie dotacji rachunek bankowy.

2. Dotacje przekazuje się w miesięcznych częściach w wysokości uwzględniającej rzeczywistą liczbę uczniów w ostatnim dniu poprzedniego miesiąca kalendarzowego stanowiącego miesiąc rozliczeniowy z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Za miesiąc styczeń dotację przekazuje się w wysokości uwzględniającej liczbę uczniów wskazaną we wniosku o udzielenie dotacji.

§5.

1. *Przedszkole* sporządza i przekazuje Wójtowi Gminy, nie później niż do 5 dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym nastąpiło przekazanie miesięcznej części dotacji, rozliczenie z wykorzystania dotacji za okres od pierwszego do ostatniego dnia danego miesiąca kalendarzowego zwanego „miesiącem rozliczeniowym”.

2. Rozliczenie powinno zawierać rzeczywistą liczbę :

- 1) uczniów w miesiącu rozliczeniowym na ostatni dzień tego miesiąca,
- 2) uczniów w miesiącu rozliczeniowym zamieszkujących na terenie Miedzianej Góry
- 3) uczniów w miesiącu rozliczeniowym zamieszkujących poza terenem Gminy Miedziana Góra
- 4) uczniów niepełnosprawnych, którzy zamieszkują na terenie Gminy Miedziana Góra
- 5) uczniów niepełnosprawnych którzy zamieszkują poza terenem Gminy Miedziana Góra
- 6) kwoty otrzymanej dotacji narastająco od 1 stycznia danego roku.

3. Wzór rozliczenia stanowi załącznik nr 2 do uchwały.

§ 6.

1. Wójt Gminy dokonuje kontroli rozliczenia w zakresie zgodności danych zawartych w rozliczeniach przekazanych przez *przedszkole* za poprzednie miesiące rozliczeniowe oraz z danymi zawartymi we wniosku o udzielenie dotacji.

2. W przypadku stwierdzenia niezgodności danych, o których mowa w ust. 1 Wójt Gminy w terminie 5 dni od dnia otrzymania rozliczenia, zwraca rozliczenie, wskazując uchybienia i termin ich usunięcia.

3. *Przedszkole*, w terminie 5 dni od dnia zwrotu rozliczenia, przekazuje nowe rozliczenie po usunięciu uchybień albo dotychczasowe rozliczenie wraz z wyjaśnieniami potwierdzającymi dane zawarte w rozliczeniu.

§ 7.

1. Nie później niż do dnia 15 stycznia roku kalendarzowego następującego po roku za który dotacja została przekazana *przedszkole* składa roczne rozliczenie dotacji.

2. Wzór rocznego rozliczenia dotacji stanowi załącznik nr 3 do uchwały.

§ 8.

1. Wójt Gminy może w każdym czasie zlecić upoważnionym pracownikom Urzędu Gminy przeprowadzenie kontroli prawidłowości wykorzystania udzielonej dotacji.

2. Kontrola, o której mowa w ust. 1, obejmuje sprawdzenie zgodności wykorzystania udzielonej dotacji z zasadami określonymi w art. 80 ust. 3d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz zgodności danych zawartych we wniosku o udzielenie dotacji i danych zawartych w składanych przez

przedszkole miesięcznych rozliczeniach ze stanem faktycznym.

§ 10.

W ramach kontroli *przedszkole* jest obowiązane do:

- 1) wskazania osoby upoważnionej do reprezentacji *przedszkola* w czynnościach kontrolnych
- 2) zapewnienia warunków do sprawnego przeprowadzenia kontroli;
- 3) przedstawienia na żądanie kontrolującego stosownych dokumentów, w tym w szczególności dokumentacji organizacyjnej, dokumentacji finansowej i dokumentacji z działalności *przedszkola*, oraz sporządzania kopii, odpisów i wyciągów z dokumentów;
- 4) udzielenia ustnych lub pisemnych wyjaśnień dotyczących przedmiotu kontroli.

§ 11.

1. Wyniki przeprowadzonej kontroli kontrolujący przedstawia w protokole kontroli.
2. Protokół kontroli sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach dla *przedszkola* i dla Gminy.
3. Osoba reprezentująca *przedszkole* w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu może zgłosić do Wójta Gminy, przed podpisaniem protokołu kontroli, pisemnie umotywowane zastrzeżenia co do ustaleń zawartych w protokole.
4. W wyniku przeprowadzenia dodatkowych czynności kontrolnych kontrolujący wprowadzają do protokołu odpowiednie zmiany albo przygotowują pisemne wyjaśnienie przyczyn nieuwzględnienia wszystkich lub niektórych zastrzeżeń, które stanowi załącznik do protokołu.
5. Odmowa podpisania protokołu kontroli przez osobę reprezentującą *przedszkole* nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez kontrolującego i realizacji ustaleń pokontrolnych.

§ 12.

Jeśli w wyniku kontroli lub w innych okolicznościach zostanie stwierdzone, że dotacja została niewykorzystana lub wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem lub pobrana w nadmiernej wysokości podlega zwrotowi do budżetu Gminy. Do zwrotu dotacji zastosowanie mają odpowiednie przepisy ustawy o finansach publicznych.

§ 13.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy oraz w dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Robert Pokrzywiński

**Uzasadnienie
do Uchwały Nr XVI / 108 / 2012
Rady Gminy Miedziana Góra
z dnia 21 marca 2012 roku**

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2001 Nr 142 poz. 1591 z późn. zm.) i na podstawie art. 80 ust.4 ustawy z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 2004 r. Nr 256 poz. 2572 z późn. zm.) zachodzi konieczność określenia trybu udzielania i rozliczania dotacji przyznawanym z budżetu gminy dla:

- publicznych przedszkoli i prowadzonym przez osoby prawne nie będące jednostkami samorządu terytorialnego,
- osób fizycznych prowadzących przedszkola lub punkty przedszkolne.

Uchwała zgodnie z § 2 określa sposób ustalenia kwoty dotacji i zakres prowadzenia kontroli wykorzystania tej dotacji.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Robert Pokrzywiński

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XVI/108/2012
Rady Gminy Miedziana Góra
z dnia 21 marca 2012

Wniosek o przyznanie dotacji na rok

1) Pełna nazwa i adres przedszkola lub innej formy wychowania przedszkolnego oraz organu prowadzącego:

.....
.....

2) Nazwa organu, numer i data wydania decyzji o zezwoleniu na założenie przedszkola lub innej formy wychowania przedszkolnego lub nr i data wydania zaświadczenia o wpisie do ewidencji niepublicznych szkół, przedszkoli prowadzonych przez Gminę Miedziana Góra:

.....
.....

3) Planowana liczba uczniów przedszkola lub innej formy wychowania przedszkolnego roku, w okresie:

a) styczeń-sierpień:

b) wrzesień-grudzień:

4) Nazwa i numer rachunku bankowego, na który ma być przekazywana dotacja:

.....

5) Organ prowadzący zobowiązuje się do comiesięcznego składania informacji o aktualnej liczbie uczniów oraz wysokości otrzymanej dotacji i jej wykorzystaniu.

.....

Sporządził, data

.....

podpis osoby uprawnionej do składania oświadczeń

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Robert Pokrzywiński

Rozliczenie wykorzystania dotacji

za okres od dnia 20 r. do dnia 20 r.

1. Nazwa i adres przedszkola lub innej formy wychowania przedszkolnego

.....
.....

2. Typ placówki

.....
.....

3. Liczba oddziałów Aktualna liczba uczniów przedszkola lub innej formy wychowania przedszkolnego
w ostatnim dniu miesiąca 20 roku wynosi w tym :

a) liczba uczniów, którzy zamieszkują na terenie Gminy Miedziana Góra

b) liczba uczniów, którzy zamieszkują poza terenem Gminy Miedziana Góra*

c) liczba uczniów niepełnosprawnych, którzy zamieszkują na terenie Gminy Miedziana Góra

d) liczba uczniów niepełnosprawnych, którzy zamieszkują poza terenem Gminy Miedziana Góra*

4. Otrzymana kwota dotacji narastająco od 01 stycznia 20 r. do dnia 20 r.

.....

.....
sporządził

.....
data

Świadom odpowiedzialności za nienależne pobranie dotacji (z art. 82 Kodeksu karnego skarbowego), poświadczam
aktualność przedszkola do otrzymania dotacji i aktualności związanych z tym danych z przedłożonego w dniu
..... wniosku o udzielenie dotacji.

Uwagi :

.....
podpis osoby uprawnionej do składania oświadczeń

* dotyczy przedszkoli publicznych i niepublicznych, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt. a i c oraz innych form
wychowania przedszkolnego, o których mowa w § 1 ust. 2. W razie wykazania uczniów zamieszkałych poza terenem
Gminy Miedziana Góra do rozliczenia należy dołączyć imienny wykaz uczniów spoza Gminy Miedziana Góra ze
wskazaniem ich daty urodzenia i miejsca zamieszkania.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Robert Pokrzywiński

Złącznik Nr 3
do Uchwały nr XVI/108/2012
Rady Gminy Miedziana Góra
z dnia 21 marca 2012r.

Rozliczenie dotacji otrzymanej z budżetu Gminy Miedziana Góra na realizację zadań związanych z bieżącą działalnością przedszkola lub innej formy wychowania przedszkolnego za 20 rok.

Nazwa i adres przedszkola/innej formy wychowania przedszkolnego	
Osoba prowadząca przedszkole/inna formę wychowania przedszkolnego	
Tryb i rodzaj przedszkola/innej formy wychowania przedszkolnego	
1. Kwota przekazanej dotacji	
2. Kwota zrealizowanego zwrotu	
3. Kwota pozostała do zwrotu	
4. Kwota dotacji wykorzystania i rozliczona	

.....
sporządził, data

.....
podpis osoby uprawnionej do składania oświadczeń

- *dotyczy przedszkoli publicznych i niepublicznych, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt a i c oraz innych form wychowania przedszkolnego, o których mowa w § 1 ust. 2. W razie wykazania uczniów zamieszkałych poza terenem Gminy Miedziana Góra do rozliczenia należy dołączyć imienny wykaz uczniów spoza terenu Gminy Miedziana Góra ze wskazaniem ich dat urodzeń i miejsca zamieszkania.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Robert Pokrzywiński

Uchwała nr XVI/109/12
Rady Gminy Miedziana Góra
z dnia 21 marca 2012 roku

w sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej Gminy Miedziana Góra na lata 2012-2020.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r o samorządzie gminnym (Dz. U.z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) art. 226, art. 227, art 231 i art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) uchwala się co następuje:

§1

Wprowadza się zmiany w załączniku nr 1. do uchwały nr XIV/91/12 Rady Gminy Miedziana Góra z dnia 31 stycznia 2012 roku. Załącznik po zmianach stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wprowadza się zmiany w załączniku nr 2 „Wykaz przedsięwzięć do WPF ” do uchwały nr XIV/91/12 Rady Gminy Miedziana Góra z dnia 31 stycznia 2012 roku. Załącznik po zmianach stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§.3

Wprowadza się zmiany w załączniku nr 3 „ Objaśnienia do uchwały” do uchwały nr XIV/91/12 Rady Gminy Miedziana Góra z dnia 31 stycznia 2012 roku. Załącznik po zmianach stanowi załącznik nr 3 do niniejszej uchwały.

§ 4

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Miedziana Góra.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Robert Pokrzywiński

Wieloletnia Prognoza Finansowa

Wieloletnia Prognoza Finansowa
załącznik nr 1 do uchwały nr XVI/109/12
Rady Gminy Miedziana Góra
z dnia 21 marca 2012 roku

Wyszczególnienie	Lp	z tego:										z tego:					z tego:			w tym:
		z tego:					Wydaki ogółem [2.1.+2.2.]	Wydaki bieżące razem [2.1.+2.1.2.]	z tego:				z tego:		w tym:					
		dochody bieżące	środki z UE*	dochody majątkowe	ze sprzedaży majątku	środki z UE*			Wydaki bieżące (bez odsetek i prowizji od: kredytów i pożyczek oraz wymagalnych papierów wartościowych)	z tytułu gwarancji i poręczeń	w tym:		na projekty realizowane przy udziale środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2	wydatki bieżące na obsługę długu						
											w tym:	w tym:								
		1.1.	1.1.1.	1.2.	1.2.1.	1.2.2.	2.	2.1.	2.1.1.	2.1.1.1.	2.1.1.2.	2.1.2.	2.1.2.1.	2.1.2.2.						
Formuła		[1.1.+1.1.2.]					[2.1.+2.2.]	[2.1.+2.1.2.]												
Wykonanie 2009		29 710 258,89	22 846 171,47	0,00	6 864 087,42	4 100,76	36 813 980,44	19 377 516,28	19 342 494,09	0,00	187 182,00	35 022,19	35 022,19							
Wykonanie 2010		29 012 102,74	22 068 822,51	170 197,04	6 943 280,23	17 136,60	34 582 152,17	20 255 275,76	19 794 574,89	0,00	170 194,11	460 700,87	460 700,87							
Plan 3 kw. 2011		32 947 531,00	23 552 530,00	239 202,00	9 395 001,00	0,00	40 217 269,00	23 788 061,00	23 068 061,00	0,00	281 415,00	720 000,00	720 000,00							
2012		29 608 173,00	26 035 932,00	861 002,00	3 572 241,00	0,00	29 155 052,00	24 853 705,00	24 153 705,00	0,00	561 002,00	700 000,00	700 000,00							
2013		29 400 000,00	29 400 000,00	140 920,00	0,00	0,00	25 719 487,00	21 971 980,00	21 386 924,00	0,00	440 920,00	585 066,00	585 066,00							
2014		27 527 016,00	27 527 016,00	0,00	0,00	0,00	25 720 583,00	21 720 583,00	21 170 583,00	0,00	0,00	550 000,00	550 000,00							
2015		27 827 016,00	27 827 016,00	0,00	0,00	0,00	26 300 000,00	22 000 000,00	21 500 000,00	0,00	0,00	500 000,00	500 000,00							
2016		26 227 015,00	26 227 015,00	0,00	0,00	0,00	24 700 000,00	22 000 000,00	21 550 000,00	0,00	0,00	450 000,00	450 000,00							
2017		25 620 826,00	25 620 826,00	0,00	0,00	0,00	23 900 000,00	22 000 000,00	21 550 000,00	0,00	0,00	450 000,00	450 000,00							
2018		25 411 186,00	25 411 186,00	0,00	0,00	0,00	23 690 360,00	21 290 360,00	20 840 360,00	0,00	0,00	450 000,00	450 000,00							
2019		25 720 826,00	25 720 826,00	0,00	0,00	0,00	24 000 000,00	22 000 000,00	21 700 000,00	0,00	0,00	300 000,00	300 000,00							
2020		25 800 000,00	25 800 000,00	0,00	0,00	0,00	24 847 482,00	21 999 757,00	21 799 757,00	0,00	0,00	200 000,00	200 000,00							

* środki, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych z 2009 r.

Wyszczególnienie	w tym:		Wynik budżetu	Dochody bieżące - wydatki bieżące	Przychody budżetu	z tego:								
	Wydatki majątkowe	na projekty realizowane przy udziale środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2				Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych plus wolne środki, o których mowa w art.217 ust. 2 pkt 6 ufp, angażowane w budżecie roku bieżącego	w tym:		na pokrycie deficytu budżetu	Inne przychody nie związane z zaciąganiem długu	w tym:		Kredyty, pożyczki, sprzedaż papierów wartościowych	na pokrycie deficytu budżetu
							w tym:	w tym:			w tym:	w tym:		
Lp	2.2	2.2.1.	3	4	5	5.1.	5.1.1.	5.2	5.2.1.	5.3	5.3.1			
Formuła			[1.] - [2.]	[1.1.] - [2.1.]	[5.1.] + [5.2.] + [5.3.]									
Wykonanie 2009	17 436 464,16	7 308 450,00	-7 103 721,55	3 468 655,19	7 542 605,83	726 692,53	726 692,53	0,00	0,00	6 815 913,30	6 377 029,02			
Wykonanie 2010	14 326 876,41	5 460 027,66	-6 570 049,43	1 813 546,75	12 039 036,59	438 884,28	438 884,28	0,00	0,00	11 600 152,31	5 131 165,15			
Plan 3 kw. 2011	16 429 208,00	7 902 208,00	-7 269 738,00	-235 531,00	14 545 306,00	4 706 210,00	4 706 210,00	4 000 000,00	0,00	5 639 096,00	2 563 528,00			
2012	4 301 347,00	2 551 347,00	453 121,00	1 182 227,00	3 036 635,00	353 908,00	0,00	8 983,00	0,00	2 672 744,00	0,00			
2013	3 747 497,00	67 418,00	3 680 513,00	7 428 010,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
2014	4 000 000,00	0,00	1 806 433,00	5 806 433,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
2015	4 300 000,00	0,00	1 527 016,00	5 827 016,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
2016	2 700 000,00	0,00	1 527 015,00	4 227 015,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
2017	1 900 000,00	0,00	1 720 826,00	3 620 826,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
2018	2 400 000,00	0,00	1 720 826,00	4 120 826,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
2019	2 000 000,00	0,00	1 720 826,00	3 720 826,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
2020	2 847 725,00	0,00	952 518,00	3 800 243,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			

Wyszczególnienie	Rozchody budżetu	z tego:				Kwota długu	w tym:	Łączna kwota wyląceń z art. 170 ust. 3 subp	wskaźniki z art. 169/170 subp			
		Spłaty rat kapitałowych oraz wykup papierów wartościowych	w tym:						Zadłużenie/dochód y ogółem - max 60% z art. 170 subp (po uwzględnieniu wyląceń)	Zadłużenie/dochód y ogółem - max 60% z art. 170 subp (bez wyląceń)	Planowana łączna kwota spłaty zobowiązań/dochód y ogółem - max 15% z art. 169 subp (bez wyląceń)	Planowana łączna kwota spłaty zobowiązań/dochód y ogółem - max 15% z art. 169 subp (po uwzględnieniu wyląceń)
			kwota wyląceń z art. 243 ust. 3 pkt 1 subp oraz art. 169 ust. 3 subp przypadająca na dany rok budżetowy	Inne rozchody (bez spłaty długu np. udzielane pożyczki)	w tym:							
Lp	6.	6.1.	6.1.1.	6.2.	7.	7.1.	8.	9.	9a.	10.	10a.	
Formuła	[6.1]+[6.2]											
Wykonanie 2009	0,00	0,00	0,00	0,00	5 230 617,30	0,00	0,00	17,61%	17,61%	0,12%	0,12%	
Wykonanie 2010	1 585 296,00	1 585 296,00	0,00	0,00	16 830 769,61	0,00	0,00	58,01%	58,01%	7,05%	7,05%	
Plan 3 kw. 2011	7 275 668,00	3 260 568,00	0,00	4 015 000,00	19 409 297,61	0,00	0,00	58,91%	58,91%	12,08%	12,08%	
2012	3 488 756,00	3 488 756,00	0,00	0,00	14 655 973,00	0,00	0,00	49,50%	49,50%	14,15%	14,15%	
2013	3 680 513,00	3 680 513,00	0,00	0,00	10 975 460,00	0,00	0,00	37,33%	37,33%	14,51%	14,51%	
2014	1 806 433,00	1 806 433,00	0,00	0,00	9 169 027,00	0,00	0,00	33,31%	33,31%	8,56%	8,56%	
2015	1 527 016,00	1 527 016,00	0,00	0,00	7 642 011,00	0,00	0,00	27,46%	27,46%	7,28%	7,28%	
2016	1 527 015,00	1 527 015,00	0,00	0,00	6 114 996,00	0,00	0,00	23,32%	23,32%	7,54%	7,54%	
2017	1 720 826,00	1 720 826,00	0,00	0,00	4 394 170,00	0,00	0,00	17,15%	17,15%	8,47%	8,47%	
2018	1 720 826,00	1 720 826,00	0,00	0,00	2 673 344,00	0,00	0,00	10,52%	10,52%	8,54%	8,54%	
2019	1 720 826,00	1 720 826,00	0,00	0,00	952 518,00	0,00	0,00	3,70%	3,70%	7,86%	7,86%	
2020	952 518,00	952 518,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00%	4,47%	4,47%	

Wyszczególnienie	Kwota zobowiązań związku przez jst przypadających do spłaty w danym roku budżetowym podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 244 ufp	wskaźniki z art. 243 ufp						Informacja z art. 226 ust. 2 tj. wydatki					Wartość przejętych zobowiązań	w tym:
		Maksymalny dopuszczalny wskaźnik spłaty z art. 243 ufp	Relacja (Db- Wb+Dsm)/Do, o której mowa w art. 243 w danym roku	Relacja planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań do dochodów (bez wyłączeń)	Spełnienie wskaźnika spłaty z art. 243 ufp po uwzględnieniu u art. 244 ufp (bez wyłączeń)	Relacja planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań do dochodów (po uwzględnieniu wyłączeń)	Spełnienie wskaźnika spłaty z art. 243 ufp po uwzględnieniu u art. 244 ufp (po uwzględnieniu u wyłączeń)	na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	związane z funkcjonowaniem organów JST	wydatki bieżące objęte limitem art. 226 ust. 4 ufp	wydatki majątkowe objęte limitem art. 226 ust. 4 ufp	Kwota nadwyżki budżetowej planowanej w poszczególnych latach objętych prognozą**		
Lp	11.	12.	12a	13.	13a.	14.	14a.	15.1.	15.2.	15.3.	15.4.	16.	17.	17.1.
Formuła														
Wykonanie 2009	0,00	11,69%	11,99%	0,12%	TAK	0,12%	TAK	9 193 056,00	110 738,38	187 162,00	7 308 450,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2010	0,00	6,31%	6,31%	7,05%	TAK	7,05%	TAK	10 518 118,11	109 623,45	170 194,11	5 460 027,66	0,00	0,00	0,00
Plan 3 kw. 2011	0,00	-0,71%	-0,71%	12,08%	TAK	12,08%	TAK	11 352 364,00	137 000,00	281 415,00	7 982 208,00	0,00	0,00	0,00
2012	0,00	5,76%	3,99%	14,15%	NIE	14,15%	NIE	11 244 472,00	142 500,00	661 002,00	4 301 347,00	453 121,00	0,00	0,00
2013	0,00	3,20%	25,27%	14,51%	NIE	14,51%	NIE	12 757 757,00	144 000,00	540 920,00	2 600 000,00	3 660 513,00	0,00	0,00
2014	0,00	9,52%	21,09%	8,56%	TAK	8,56%	TAK	13 512 545,00	144 000,00	0,00	4 000 000,00	1 806 433,00	0,00	0,00
2015	0,00	16,78%	20,94%	7,28%	TAK	7,28%	TAK	13 512 545,00	144 000,00	0,00	4 300 000,00	1 527 016,00	0,00	0,00
2016	0,00	22,43%	16,12%	7,54%	TAK	7,54%	TAK	13 512 545,00	144 000,00	0,00	2 700 000,00	1 527 015,00	0,00	0,00
2017	0,00	19,38%	14,13%	8,47%	TAK	8,47%	TAK	13 512 545,00	144 000,00	0,00	1 900 000,00	1 720 826,00	0,00	0,00
2018	0,00	17,06%	16,22%	8,54%	TAK	8,54%	TAK	13 512 545,00	144 000,00	0,00	2 400 000,00	1 720 826,00	0,00	0,00
2019	0,00	15,49%	14,47%	7,86%	TAK	7,86%	TAK	13 512 545,00	144 000,00	0,00	2 000 000,00	1 720 826,00	0,00	0,00
2020	0,00	14,94%	14,73%	4,47%	TAK	4,47%	TAK	13 512 545,00	144 000,00	0,00	0,00	952 518,00	0,00	0,00

** Przeznaczenie planowanej nadwyżki budżetowej jest szczegółowo opisane w objaśnieniach.

PRZEWODNICZĄCY
RADY Gminy
Robert Pokrayniński

a) programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, (razem)

Wykaz przedsięwzięć

Łączne nakłady finansowe i limity zobowiązań

L.p.	Nazwa i cel	Okres realizacji		Rozdz.	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Łączne nakłady finansowe	Limit zobowiązań	Suma limitów wydatków przyjętych w latach WPF
		od	do					
	Razem					9 912 862,00	1 734 469,00	3 553 269,00
	- wydatki bieżące					1 097 786,00	1 001 922,00	1 001 922,00
1.[b]	Indywidualizacja nauczania i wychowania klas I-III w Gminie Miedziana Góra - wyrównanie szans edukacyjnych	2011	2013			162 816,00	99 482,00	99 482,00
2.[b]	Kolombowie- odkrywczy świat - realizacja programów rozwojowych szkół podstawowych z terenu gminy	2012	2013		Urząd Gminy	848 740,00	848 740,00	848 740,00
3.[b]	Partnerski Projekt Szkół Programu Comenius zwanego dalej działaniem "Uczenie się przez całe życie" - doskonalenie umiejętności językowych i motywowanie ich do nauki języków obcych;	2011	2013			86 230,00	53 700,00	53 700,00
	- wydatki majątkowe					8 815 076,00	732 547,00	2 551 347,00
1.[m]	"e-światokrzeskie Budowa Systemu Informacji Przestrzennej Województwa Świętokrzyskiego - wzrost potencjału inwestycyjnego regionu	2010	2013		MIEDZIANA GÓRA	85 000,00	85 000,00	85 000,00
2.[m]	Budowa systemu kanalizacji sanitarnej w Gminie Miedziana Góra Etap III zadanie4 Kostomłoty I i Kostomłoty II - odbiór ścieków od gospodarstw przez poprawę infrastruktury ochrony środowiska	2009	2012			7 682 000,00	300 000,00	1 500 000,00
3.[m]	e-świątkrzeskie Rozbudowa Infrastruktury informacyjnej JST - budowa infrastruktury społeczeństwa informacyjnego	2009	2012		Urząd Gminy	304 780,00	266 347,00	266 347,00
4.[m]	Poprawa systemu dostawy wody w Gminie Miedziana Góra - poprawa jakości wody	2011	2012			743 296,00	81 200,00	700 000,00

PRZEDSIĘWZIĄCY
RADY GMINY
Robert Pokrzywiński

a) programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, (razem)

Wykaz przedsięwzięć

Limity wydatków na przedsięwzięcia

L.p.	Nazwa i cel	Okres realizacji			Rozdz.	2012	2013	2014	2015
		od	do						
	Razem								
	- wydatki bieżące								
1.[b]	Indywidualizacja nauczania i wychowania klas I-III w Gminie Miedziana Góra - wyrównanie szans edukacyjnych	2011	2013		3 112 349,00	440 920,00	0,00	0,00	0,00
2.[b]	Kolumbowie- odkrywczy świata - realizacja programów rozwojowych szkół podstawowych z terenu gminy	2012	2013		451 770,00	396 970,00			
3.[b]	Partnerski Projekt Szkół Programu Comenius zwanego dalej działaniem "Uczenie się przez całe życie " - doskonalenie umiejętności językowych i motywowanie ich do nauki języków obcych;	2011	2013		42 000,00	11 700,00			
	- wydatki majątkowe								
					2 551 347,00	0,00	0,00		0,00
1.[m]	"e-światokrzeskie Budowa Systemu Informacji Przestrzennej Województwa Świętokrzyskiego - wzrost potencjału inwestycyjnego regionu	2010	2013		85 000,00	0,00			
2.[m]	Budowa systemu kanalizacji sanitarnej w Gminie Miedziana Góra Etap.III zadanie4 Kostomłoty I i Kostomłoty II - odbiór ścieków od gospodarstw przez poprawę infrastruktury ochrony środowiska	2009	2012		1 500 000,00				
3.[m]	e-świątokrzeskie Rozbudowa Infrastruktury informacyjnej JST - budowa infrastruktury społeczeństwa informacyjnego	2009	2012		266 347,00				
4.[m]	Poprawa systemu dostawy wody w Gminie Miedziana Góra - poprawa jakości wody	2011	2012		700 000,00				

PROFESSOR DR. RICHARD
RADYCKI

czyli w

a) programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, (razem)

Wykaz przedsięwzięć **Limity wydatków na przedsięwzięcia**

L.p.	Nazwa i cel	Okres realizacji		Rozdz.	2016	2017	2018	2019	2020
		od	do						
	Razem				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	- wydatki bieżące				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.[b]	Indywidualizacja nauczania i wychowania klas I-III w Gminie Miedziana Góra - wyrównanie szans edukacyjnych	2011	2013						
2.[b]	Kolombowie- odkrywczy świata - realizacja programów rozwojowych szkół podstawowych z terenu gminy	2012	2013						
3.[b]	Partnerski Projekt Szkół Programu Comenius zwanego dalej działaniem "Uczenie się przez całe życie " - doskonalenie umiejętności językowych i motywowanie ich do nauki języków obcych;	2011	2013						
	- wydatki majątkowe				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.[m]	"e-swiąteczny Budowa Systemu Informacji Przestrzennej Województwa Świętokrzyskiego - wzrost potencjału inwestycyjnego regionu	2010	2013						
2.[m]	Budowa systemu kanalizacji sanitarnej w Gminie Miedziana Góra Etap.III zadanie4 Kostomłoty I i Kostomłoty II - odbiór ścieków od gospodarstw przez poprawę infrastruktury ochrony środowiska	2009	2012						
3.[m]	e-swiąteczny Rozbudowa Infrastruktury informatycznej JST - budowa infrastruktury społeczeństwa informacyjnego	2009	2012						
4.[m]	Poprawa systemu dostawy wody w Gminie Miedziana Góra - poprawa jakości wody	2011	2012						

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Robert Pokrzyński

c) programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w lit.a i b) (razem)

Wykaz przedsięwzięć

Łączne nakłady finansowe i limity zobowiązań

L.p.	Nazwa i cel	Okres realizacji			Rozdz.	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Łączne nakłady finansowe	Limit zobowiązań	Suma limitów wydatków przyjętych w latach WPF
		od	do						
	Razem						21 853 200,00	21 516 122,00	21 850 000,00
	- wydatki bieżące						200 000,00	200 000,00	200 000,00
1.[b]	Wykonanie planów zagospodarowania przestrzennego - zmiana działek rolnych na budowlane	2012	2013				200 000,00	200 000,00	200 000,00
	- wydatki majątkowe						21 653 200,00	21 316 122,00	21 650 000,00
1.[m]	budowa kanalizacji w msc. Tumlin, Miedziana Góra, Ciosowa i Ćmińsk - ochrona środowiska	2009	2019			Urząd Gminy	10 000 000,00	9 666 122,00	10 000 000,00
2.[m]	Budowa Ośrodka Sportowo-Szkoleniowo-Rekreacyjnego w Ćmińsku - wzmocnienie oferty turystyczno-edukacyjno-rekreacyjnej gminy,	2010	2012				153 200,00	150 000,00	150 000,00
3.[m]	rozbudowa oczyszczalni ścieków w Kostomłotach Drugich - ochrona środowiska naturalnego	2010	2016				6 500 000,00	6 500 000,00	6 500 000,00
4.[m]	Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej etap V msc. Porzeczce, Bobrza, Przyjmo, Ćmińsk - ochrona środowiska naturalnego	2010	2018				5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00

PRZEWODNICZĄCY
RADA GMINY
Robert Pokrzywiński

709 000 000

c) programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w lit.a i b) (razem)

Wykaz przedsięwzięć

Limity wydatków na przedsięwzięcia

L.p.	Nazwa i cel	Okres realizacji			Rozdz.	2012	2013	2014	2015
		od	do						
	Razem					1 850 000,00	2 700 000,00	4 000 000,00	4 300 000,00
	- wydatki bieżące					100 000,00	100 000,00	0,00	0,00
1.[b]	Wykonanie planów zagospodarowania przestrzennego - zmiana działek rolnych na budowlane	2012	2013			100 000,00	100 000,00		
	- wydatki majątkowe					1 750 000,00	2 600 000,00	4 000 000,00	4 300 000,00
1.[m]	budowa kanalizacji w msc. Tumlin, Miedziana Góra, Ciosowa i Ćmińsk - ochrona środowiska	2009	2019			1 000 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	2 000 000,00
2.[m]	Budowa Ośrodka Sportowo-Szkoleniowo-Rekreacyjnego w Ćmińsku - wzmocnienie oferty turystyczno-edukacyjno-rekreacyjnej gminy,	2010	2012			150 000,00			
3.[m]	rozbudowa oczyszczalni ścieków w Kostomłotach Drugich - ochrona środowiska naturalnego	2010	2016			500 000,00	1 500 000,00	2 500 000,00	1 300 000,00
4.[m]	Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej etap V msc. Porzecze, Bobrza, Przyjmo, Ćmińsk - ochrona środowiska naturalnego	2010	2018			100 000,00	100 000,00	500 000,00	1 000 000,00

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Robert Polczyński

2020

c) programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w lit.a i b) (razem)

Wykaz przedsięwzięć

Limity wydatków na przedsięwzięcia

L.p.	Nazwa i cel	Okres realizacji		Rozdz.	2016	2017	2018	2019	2020
		od	do						
	Razem				2 700 000,00	1 900 000,00	2 400 000,00	2 000 000,00	0,00
	- wydatki bieżące				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.[b]	Wykonanie planów zagospodarowania przestrzennego - zmiana działek rolnych na budowlane	2012	2013						
	- wydatki majątkowe				2 700 000,00	1 900 000,00	2 400 000,00	2 000 000,00	0,00
1.[m]	budowa kanalizacji w msc. Tumlin, Miedziana Góra, Ciosowa i Ćmińsk - ochrona środowiska	2009	2019		1 000 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	2 000 000,00	
2.[m]	Budowa Ośrodka Sportowo-Szkoleniowo-Rekreacyjnego w Ćmińsku - wzmocnienie oferty turystyczno-edukacyjno-rekreacyjnej gminy,	2010	2012						
3.[m]	rozbudowa oczyszczalni ścieków w Kostomłotach Drugich - ochrona środowiska naturalnego	2010	2016		700 000,00				
4.[m]	Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej etap V msc. Porzecze, Bobrza, Przyjmo, Ćmińsk - ochrona środowiska naturalnego	2010	2018		1 000 000,00	900 000,00	1 400 000,00		

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Robert Potrzywiński

załącznik nr 3
do uchwały XVI/109/12
Rady Gminy Miedziana Góra
z dnia 21-03- 2012 roku

Objaśnienia do uchwały Wieloletnia Prognoza Finansowa

W uchwale wprowadzono zmiany w zakresie inwestycji pn. "e-świątkrzyskie - rozbudowa infrastruktury informatycznej JST", w której dokonano zmiany zgodnie z podpisanym aneksem do umowy Partnerskiej O Wspólnej Realizacji Zadania Inwestycyjnego JST" w zakresie przesunięcia realizacji zadania z roku 2013 do roku 2012, planując termin zakończenia zadania w 2012 roku, oraz skorygowano wyliczenie zadłużenia w poszczególnych latach.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Robert Pokrzywiński

**Uchwała Nr XVI/110/12
Rady Gminy Miedziana Góra
z dnia 21 marca 2012 roku**

w sprawie: zmian w budżecie gminy na 2012rok

Na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity z 2001r Dz. U. Nr 142 poz. 1591 z póź. zm.) oraz art. 212 ust.1 pkt 1, 2, art. 214 ust.1, 2, ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157 poz. 1240), **Rada Gminy Miedziana Góra uchwala co następuje:**

§ 1.

Wprowadza się zmiany w załączniku nr1 „Dochody budżetu gminy na 2012rok” do uchwały nr XIV/92/12 Rady Gminy Miedziana Góra z dnia 31 stycznia 2012roku, zachowując dotychczasowe zmiany. Załącznik po zmianach stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wprowadza się zmiany w załączniku nr 2 „Wydatki budżetu gminy na 2012rok” do uchwały nr XIV/92/12 Rady Gminy Miedziana Góra z dnia 31 stycznia 2012roku, zachowując dotychczasowe zmiany. Załącznik po zmianach stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3.

Wprowadza się zmiany w załączniku nr 3 „Limity wydatków na wieloletnie przedsięwzięcia planowane do poniesienia w 2012 roku., do uchwały nr XIV/92/12 Rady Gminy Miedziana Góra z dnia 31 stycznia 2012roku, zachowując dotychczasowe zmiany. Załącznik po zmianach stanowi załącznik nr 3 do niniejszej uchwały.

§ 4.

Wprowadza się zmiany w załączniku nr 4 „Wydatki na programy i projekty realizowane ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz innych źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi na 2012 roku „ do uchwały nr XIV/92/12 Rady Gminy Miedziana Góra z dnia 31 stycznia 2012roku, zachowując dotychczasowe zmiany. Załącznik po zmianach stanowi załącznik nr 4 do niniejszej uchwały.

§ 5.

Wprowadza się zmiany w załączniku nr10 „Plan dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku jednostki budżetowej i wydatki nimi finansowane w 2012r., do uchwały nr XIV/92/12 Rady Gminy Miedziana Góra z dnia 31 stycznia 2012roku, zachowując dotychczasowe zmiany. Załącznik po zmianach stanowi załącznik nr 5 do niniejszej uchwały.

§ 6.

Wprowadza się zmiany w załączniku nr 13 „Dotacje celowe w 2012 roku „ do uchwały nr XIV/92/12 Rady Gminy Miedziana Góra z dnia 31 stycznia 2012 roku, zachowując dotychczasowe zmiany. Załącznik po zmianach stanowi załącznik nr 6 do niniejszej uchwały.

§ 7.

Wprowadza się zmianę w §10 ust. 2 uchwały nr XIV/92/12 Rady Gminy Miedziana Góra z dnia 31 stycznia 2012 roku zastępując kwotę 3 488 756zł, kwotą 2 672 744zł.

§ 8.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 9.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy oraz w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**
Robert Pokrzywiński

Uzasadnienie

do uchwały Nr XVI/110 /12
Rady Gminy Miedziana Góra
z dnia 21 marca 2012 roku.

Wprowadza się zmiany w zakresie:

- zwiększenie dochodów i wydatków w dziale 720 Informatyka, w związku z aneksem do umowy Partnerskiej O Wspólnej Realizacji Zadania Inwestycyjnego zawartej w Kielcach z dnia 27-01-2010 roku, dotyczącego inwestycji pn. „e-świętokrzyskie Rozbudowa Infrastruktury Informatycznej JST „„
- zwiększenie dochodów i wydatków w dziale 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, w związku z zakwalifikowaniem zadania pn. „Wykonanie usługi polegającej na demontażu, usuwaniu, transporcie i unieszkodliwieniu odpadów zawierających azbest” pismo znak: ZWU-4100-014/12 Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach,
- w dziale 801 Oświata i wychowanie zwiększa się wydatki w § dotacje celowe w związku z wydatkami wykazanymi w załączniku nr 6 poz.4.
- w załączniku nr 5 poz.3 zwiększa się dochody i wydatki związane z realizacją umowy nr 32/DBI/2012 Fundacja Dzieci Niczyje na zadanie pn. „Nie daj się wciągnąć” -bezpieczna rozrywka z komputerem dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej umysłowo”.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Robert Pokrzywiński

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Przed zmianą	Zmiana	Po zmianie
720			Infomatyka	228 422,00	55 658,00	284 080,00
	72095		Pozostała działalność	228 422,00	55 658,00	284 080,00
		6207	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art.5 ust. 1 pkt. 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich	228 422,00	55 658,00	284 080,00
900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	920 000,00	50 550,00	970 550,00
	90019		Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska	18 000,00	50 550,00	68 550,00
		2440	Dotacje otrzymane z państwowych funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych	0,00	50 550,00	50 550,00
Razem:				29 501 965,00	106 208,00	29 608 173,00

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
MIEDZIANA GÓRA
Robert Pokrzywiński

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Przed zmianą	Zmiana	Po zmianie
720			Informatyka	323 478,00	72 869,00	396 347,00
	72095		Pozostała działalność	278 478,00	72 869,00	351 347,00
		6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	228 422,00	55 658,00	284 080,00
758		6059	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	50 056,00	17 211,00	67 267,00
			Różne rozliczenia	289 218,00	- 23 711,00	265 507,00
	75818		Rezerwy ogólne i celowe	289 218,00	- 23 711,00	265 507,00
801		4810	Rezerwy	289 218,00	- 23 711,00	265 507,00
			Oświata i wychowanie	10 603 515,00	6 500,00	10 610 015,00
	80104		Przedszkola	772 000,00	6 500,00	778 500,00
900		2310	Dotacje celowe przekazane gminie na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	207 100,00	6 500,00	213 600,00
			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	4 074 240,00	50 550,00	4 124 790,00
	90019		Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska	18 000,00	50 550,00	68 550,00
		4300	Zakup usług pozostałych	18 000,00	50 550,00	68 550,00
Razem:				29 048 844,00	106 208,00	29 155 052,00

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Miedziana Góra

Limity wydatków na wieloletnie przedsięwzięcia planowane do poniesienia w 2012 roku

w zł/tyś.

w załączniku											
Lp.	Dział	Rozdz.	Nazwa przedsięwzięcia	Łączne nakłady finansowe	Planowane wydatki						Jednostka org. realizująca zadanie lub koordynująca program
					rok budżetowy 2012 (8+9+10+11)	w tym źródła finansowania					
						dochody własne jst	kredyty i pożyczki	w tym: kredyty i pożyczki zaciągnięte na realizację zadania pod refundację wydatków	dotacje i środki pochodzące z innych źr.	środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p.	
1	2	3	4	5	6	7	8		9	10	12
1	400	40002	Poprawa systemu dostawy wody w Gminie Miedziana Góra (2011-2012)	743 296	700 000	308 000			A. B. C. D.	392 000	UG
			wydatki bieżące							392 000	
			wydatki majątkowe	743 296	700 000	308 000					
2	710	71004	plan zagospodarowania przestrzennego	200 000	100 000	100 000			A. B. C. D.		UG
			wydatki bieżące	200 000	100 000	100 000					
			wydatki majątkowe								
3	720	72095	"e-świątkrzyskie rozbudowa infrastruktury informatycznej JST (2009-2013)	304 780	266 347	47 367			A. B. C. D.	218 980	UMWŚ
			wydatki bieżące							218 980	
			wydatki majątkowe	304 780	266 347	47 367					
4	720	72 095	e-świątkrzyskie Budowa systemu informacji Przestrzennej Województwa Świętokrzyskiego	85 000	85 000	19 900			A. B. C. D.	65 100	UMWŚ
			wydatki bieżące							65 100	
			wydatki majątkowe	85 000	85 000	19 900					
5	801	80110	"Uczenie się przez całe życie"	86 230	42 000	0			A. B. C. D.	42 000	
			wydatki bieżące	86 230	42 000					42 000	
			wydatki majątkowe								
6	853	85395	"Indywidualizacja nauczania i wychowania klas I-III w Gminie Miedziana Góra	162 816	67 232				A. 10 085 B. C. D.	57 147	
			wydatki bieżące	162 816	67 232					10 085	57 147
			wydatki majątkowe								
7	853	85395	"Kolumbowie - odkrywcy świata"	848 740	451 770				A. 67 766 B. C. D.	384 004	
			wydatki bieżące	848 740	451 770					67 766	384 004
			wydatki majątkowe								
8	900	90001	"Budowa systemu kanalizacji sanitarnej w Gminie Miedziana Góra Etap III Zadanie 4 w miejscowości Kostomłoty I i Kostomłoty II" (2009-2012)	7 682 000	1 500 000	600 000			A. B. C. D.	900 000	UG
			wydatki bieżące	7 682 000	1 500 000	600 000				900 000	
			wydatki majątkowe								
9	900	90001	budowa systemu kanalizacyjnej sanitarnej -etap IV msc. Tumlin, Miedziana Góra, Ciosowa i Ćmińsk (2009-2020)	10 000 000	1 000 000	1 000 000			A. B. C. D.		UG
			wydatki bieżące	10 000 000	1 000 000	1 000 000					
			wydatki majątkowe								
10	900	90001	rozbudowa oczyszczalni ścieków w Kostomłotach Drugich (2010-2014)	6 500 000	500 000	500 000			A. B. C. D.		UG
			wydatki bieżące	6 500 000	500 000	500 000					
			wydatki majątkowe								
11	900	90001	Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej etap V msc. Porzecze, Bobrza, Przyłmo, Ćmińsk (2012-2016)	5 000 000	100 000	100 000			A. B. C. D.		
			wydatki bieżące	5 000 000	100 000	100 000					
			wydatki majątkowe								
12	926	92695	Budowa Ośrodka Sportowo-Szkoleniowo-Rekreacyjnego w Ćmińsku (2010-2012)	153 200	150 000	150 000			A. B. C. D.		UG
			wydatki bieżące	153 200	150 000	150 000					
			wydatki majątkowe								
Ogółem wydatki bieżące				1 297 786	661 002	100 000			77 851	483 151	
Ogółem wydatki majątkowe				30 468 276	4 301 347	2 725 267				1 576 080	
Razem				31 766 062	4 962 349	2 825 267			77 851	2 059 231	x

* Wybrać odpowiednie oznaczenie źródła finansowania:

A. Dotacje i środki z budżetu państwa (np. od wojewody, MEN, UKFIS, ...)

B. Środki i dotacje otrzymane od innych jst oraz innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych

C. Inne źródła

D. Inne źródła

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**

Robert Pokrzywiński

Wydatki na programy i projekty realizowane ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz innych źródeł zagranicznych, niepodlegających zwrotowi na 2012 rok

Lp.	Projekt	Okres realizacji zadania	Jednostka org. realizująca zadanie lub koordynująca program	Dział	Rozdział	Przewidywane nakłady i źródła finansowania		Wydatki w roku budżetowym 2012
						źródło	kwota	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Program: Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 Działanie: 3.3 "Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej" Projekt: "Poprawa systemu dostawy wody w Gminie Miedziana Góra"	2011-2012	UG	400	40002	Wartość zadania: Wydatki bieżące: - środki z budżetu j.s.t. - środki z budżetu krajowego - środki z UE oraz innych źródeł zagranicznych Wydatki majątkowe: - środki z budżetu j.s.t. - środki z budżetu krajowego - środki z UE oraz innych źródeł zagranicznych w tym: kredyty i pożyczki zaciągane na wydatki refundowane ze środków UE	743 296 743 296 351 296 392 000	700 000 700 000 308 000 392 000
2.	Program: Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013 Priorytet: "Wsparcie innowacyjności, budowa społeczeństwa informacyjnego oraz wzrost potencjału inwestycyjnego regionu" Działanie: "Budowa infrastruktury społeczeństwa informacyjnego" Projekt: Indywidualny Projekt Kluczowy "e-świętokrzyskie rozbudowa infrastruktury informacyjnej JST"	2010-2013	UMWS	720	72095	Wartość zadania: Wydatki bieżące: - środki z budżetu j.s.t. - środki z budżetu krajowego - środki z UE oraz innych źródeł zagranicznych Wydatki majątkowe: - środki z budżetu j.s.t. - środki z budżetu krajowego - środki z UE oraz innych źródeł zagranicznych w tym: kredyty i pożyczki zaciągane na wydatki refundowane ze środków UE	304 780 304 780 59 625 245 155	266 347 266 347 47 367 218 980
3.	Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013 Priorytet: "Wsparcie innowacyjności, budowa społeczeństwa informacyjnego oraz wzrost potencjału inwestycyjnego regionu" Działanie: "Budowa infrastruktury społeczeństwa informacyjnego" Projekt: Indywidualny Projekt Kluczowy "e-świętokrzyskie Budowa Systemu Informacji Przestrzennej Województwa Świętokrzyskiego"	2010-2013	UMWS	720	72095	Wartość zadania: Wydatki bieżące: - środki z budżetu j.s.t. - środki z budżetu krajowego - środki z UE oraz innych źródeł zagranicznych Wydatki majątkowe: - środki z budżetu j.s.t. - środki z budżetu krajowego - środki z UE oraz innych źródeł zagranicznych w tym: kredyty i pożyczki zaciągane na wydatki refundowane ze środków UE	85 000 85 000 19 900 65 100	85 000 85 000 19 900 65 100
4.	Program: Partnerski Projekt Szkół Programu Comenius Działanie: "Uczenie się przez całe życie"	2011-2013	UG	801	80110	Wartość zadania: Wydatki bieżące: - środki z budżetu j.s.t. - środki z budżetu krajowego - środki z UE oraz innych źródeł zagranicznych Wydatki majątkowe: - środki z budżetu j.s.t. - środki z budżetu krajowego - środki z UE oraz innych źródeł zagranicznych w tym: kredyty i pożyczki zaciągane na wydatki refundowane ze środków UE	86 230 86 230 86 230	42 000 42 000 42 000

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMIN
Robert Pokrzywiński

**Plan dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku jednostki budżetowej
i wydatki nimi finansowane w 2012 r.**

w złotych

Lp.	Wyszczególnienie	Dział	Rozdział	Stan środków finansowych na początek roku	Dochody	Wydatki	Stan środków finansowy ch na koniec roku
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1.Zespół Szkół w Kostomłotach - dochody własne	801	80101	0	30 000	30 000	0
2	2.Zespół Szkół w Kostomłotach - dożywianie	801	80148	0	340 000	340 000	0
3	3.Zespół Szkół w Ćmińsku - dochody własne	801	80101	0	22 961	22 961	0
4	4.Zespół Szkół w Ćmińsku - dożywianie	801	80148	0	186 000	186 000	0
5	5.Szkoła Podstawowa w Porzeczu	801	80 101	0	3 000	3 000	0
Ogółem					581 961	581 961	0

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Robert Pokrzywiński

Dotacje celowe w 2012 roku

w złotych

Lp.	Dział	Rozdział	Nazwa jednostki otrzymującej dotacje	Zakres	Kwota dotacji
1	2	3	4	5	6
I. Dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych					
1	600	60014	budowa chodnika przy drodze powiatowej	projekt budowy chodnika przy drodze powiatowej	100 000
2	801	80104	Gmina Zagnańsk	koszt pobytu dzieci z terenu naszej gminy w Przedszkolu w Tumlinie	105 000
3	801	80104	Punkt Przedszkolny "Dolina Krasnoludków"	koszt pobytu dzieci z terenu naszej	20 000
4	801	80104	Urząd Miasta Kielce dofinansowanie do przedszkoli	koszt pobytu dzieci z terenu naszej	6 500
5	801	80104	Przedszkole w Porzeczu	koszt pobytu dzieci z terenu naszej	82 100
6	851	85121	Samorządowy Ośrodek Zdrowia w Miedzianej Górze	remont poradni dzieci zdrowych	9 000
7	851	85121	Samorządowy Ośrodek Zdrowia w Ćmińsku	remont gabinetu szczepień	9 000
					331 600
II. Dotacje dla jednostek spoza sektora finansów publicznych					
1	851	85154	wyłonione w konkursie	zadania w zakresie polityki przeciwdziałania alkoholizmowi	108 000
2	921	92105	wyłonione w konkursie	zadania w zakresie kultury	72 000
3	926	92605	wyłonione w konkursie	organizacja imprez sportowych	90 000
					270 000
Ogółem					601 600

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Robert Pokrzywiński

Uchwała Nr XVI/111/12
Rady Gminy Miedziana Góra
z dnia 21 marca 2012 roku

w sprawie: przystąpienia Gminy Miedziana Góra do realizacji projektu systemowego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej.

Na podstawie art. 18, ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2001, Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) w związku z art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2009 r., Nr 175, poz. 1362 z późn.zm.) Rada Gminy Miedziana Góra uchwala co następuje:

§ 1.

1. Wyraża się zgodę na realizację projektu systemowego pod tytułem „Czas na aktywność w Gminie Miedziana Góra” w okresie od 01.01.2012 do 31.12.2012, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej.
2. Realizatorem projektu będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miedzianej Górze – gminna samorządowa jednostka organizacyjna Gminy Miedziana Góra.

§ 2.

1. Na realizację projektu Gmina Miedziana Góra zobowiązuje się do zabezpieczenia środków finansowych w wysokości 17.807,90 zł stanowiących wkład własny Gminy Miedziana Góra pochodzący ze środków ujętych w planie finansowym Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.
2. Całkowity budżet na realizację projektu systemowego „Czas na aktywność w Gminie Miedziana Góra” w 2012 roku wynosi 169.583,00 zł w tym kwota dofinansowania 151.775,10 zł.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Miedziana Góra oraz Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miedzianej Górze.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Robert Pokrzywiński

UZASADNIENIE

W związku z zaakceptowaniem przez Świętokrzyskie Biuro Rozwoju Regionalnego w Kielcach wniosku o dofinansowanie realizacji projektu systemowego „Czas na aktywność w Gminie Miedziana Góra”, który ma na celu aktywizację osób bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, będących w wieku aktywności zawodowej, w szczególności o niskich lub zdezaktualizowanych kwalifikacjach zawodowych oraz zarezerwowaniem w ramach własnego planu finansowego przez GOPS środków na zabezpieczenie wkładu własnego, podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Robert Pokrzywiński

UCHWAŁA NR XVI / 112 / 2012
Rady Gminy Miedziana Góra
z dnia 21 marca 2012
w sprawie nadania nazw ulicy w sołectwie Ćmińsk Rządowy
gm. Miedziana Góra

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 ze zmianami), art. 8 ust. 1a ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2086 ze zmianami) oraz Uchwały Nr XXVIII/231/09 Rady Gminy Miedziana Góra z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie ustalenia wytycznych nadawania nazw ulicom i placom, Rada Gminy Miedziana Góra uchwala, co następuje:

§ 1

Nadaje się nazwę:

ulica Parkowa – drodze wewnętrznej, którą tworzy działka oznaczona w ewidencji gruntów obrębu Ćmińsk Rządowy numerem 307.

W załączeniu lokalizacja - fragment mapy topograficznej w skali 1 : 10 000.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego i wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

PRZESŁANIE
RADY GMINY
Robert Pokrzywiński

Uzasadnienie

**do uchwały nr XVI / 112 / 2012 z dnia 21 marca 2012 r. w sprawie nadania nazwy ulicy
w sołectwie Ćmińsk Rządowy, gminy Miedziana Góra**

W związku z uchwaleniem Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla sołectwa Ćmińsk Rządowy i szybko rozwijającym się budownictwem jednorodzinnym, Wójt Gminy Miedziana Góra przedkłada Radzie Gminy, projekt uchwały w sprawie nadania nazwy kolejnej drodze, położonej w obrębie Ćmińsk Rządowy.

Niniejsza uchwała jest kontynuacją poprzednich uchwał, nadających nazwy drogom zarówno publicznym jak i wewnętrznym w miejscowości Ćmińsk.

Ulicę Parkową tworzy działka nr 307 będąca w samoistnym posiadaniu Gminy Miedziana Góra a zlokalizowane przy niej budynki trudno byłoby zanumerować w przejrzysty sposób od położonej w sąsiedztwie ulicy Świątek.

W trosce więc o przejrzystość numeracji nieruchomości, w celu usunięcia jej niespójności, wskazane jest nadawanie w miarę potrzeb nazwy pozostałym drogom, obsługującym tereny zabudowane.

Ponieważ droga położona jest w bliskim sąsiedztwie Parku Krajobrazowego, nadanie jej nazwy Parkowa jest w pełni uzasadnione.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Robert Pokrzywiński

Załącznik Nr 1 do Uchwały
Nr XVI/112/2012
z dnia 21 marca 2012 r.

UCHWAŁA NR XVI / 113 / 2012
Rady Gminy Miedziana Góra
z dnia 21 marca 2012 r.
w sprawie nadania nazw ulic w sołectwie Ćmińsk Rządowy
gm. Miedziana Góra

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 ze zmianami), art. 8 ust. 1a ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2086 ze zmianami) oraz Uchwały Nr XXVIII/231/09 Rady Gminy Miedziana Góra z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie ustalenia wytycznych nadawania nazw ulicom i placom, Rada Gminy Miedziana Góra uchwala, co następuje :

§ 1

Nadaje się nazwę:

ulica Krajobrazowa – drodze wewnętrznej, którą tworzą działki oznaczone w ewidencji gruntów obrębu Ćmińsk Rządowy numerami: 310/24 i 310/30.

W załączeniu lokalizacja - fragment mapy topograficznej w skali 1 : 10 000.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego i wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Robert Pokrzywiński

Uzasadnienie

**do uchwały nr XVI / 113 / 2012 z dnia 21 marca 2012 r. w sprawie nadania nazwy ulicy
w sołectwie Ćmińsk Rządowy, gminy Miedziana Góra**

W związku z uchwaleniem Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla sołectwa Ćmińsk Rządowy i szybko rozwijającym się budownictwem jednorodzinnym, Wójt Gminy Miedziana Góra przedkłada Radzie Gminy, projekt uchwały w sprawie nadania nazwy kolejnej drodze, położonej w obrębie Ćmińsk Rządowy.

Niniejsza uchwała jest kontynuacją poprzednich uchwał, nadających nazwy drogom zarówno publicznym jak i wewnętrznym w miejscowości Ćmińsk.

Ulicę Krajobrazową tworzą działki: nr 310/24 i nr 310/30 stanowiące własność Państwa Katarzyny i Arkadiusza małżonków Skrobisz a zlokalizowane przy niej budynki trudno byłoby zanumerować w przejrzysty sposób od położonej w sąsiedztwie ulicy Świątek.

W trosce więc o przejrzystość numeracji nieruchomości, w celu usunięcia jej niespójności, wskazane jest nadawanie w miarę potrzeb nazwy pozostałym drogom, obsługującym tereny zabudowane.

Ponieważ droga położona jest w bliskim sąsiedztwie Parku Krajobrazowego, nadanie jej nazwy Krajobrazowa jest w pełni uzasadnione.

Zgodnie z art. 8 ust 1a ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity Dz.U.07.19.115), podjęcie przez radę gminy uchwały w sprawie nadania nazwy drodze wewnętrznej wymaga uzyskania pisemnej zgody właścicieli terenów, na których jest ona zlokalizowana. Zgodę taką uzyskano.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Robert Pokrzywiński

Załącznik Nr 1 do Uchwały
Nr XVI / 113 / 2012
z dnia 21 marca 2012 r.

UCHWAŁA NR XVI / 114 / 2012
Rady Gminy Miedziana Góra
z dnia 21 marca 2012 r.
w sprawie nadania nazw ulicy w sołectwie Kostomłoty Drugie
gm. Miedziana Góra

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 ze zmianami), art. 8 ust. 1a ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2086 ze zmianami) oraz Uchwały Nr XXVIII/231/09 Rady Gminy Miedziana Góra z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie ustalenia wytycznych nadawania nazw ulicom i placom, Rada Gminy Miedziana Góra uchwala, co następuje :

§ 1

Nadaje się nazwę:

ulica Szkolna – drodze gminnej, którą tworzą działki oznaczone w ewidencji gruntów obrębem Kostomłoty Drugie numerami 990 i 1004.

W załączeniu lokalizacja - fragment mapy topograficznej w skali 1 : 10 000.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego i wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Robert Pokrzywiński

Uzasadnienie

**do uchwały nr XVI / 114 / 2012 z dnia 21 marca 2012 r. w sprawie nadania nazwy ulicy
w sołectwie Kostomłoty Drugie, gminy Miedziana Góra**

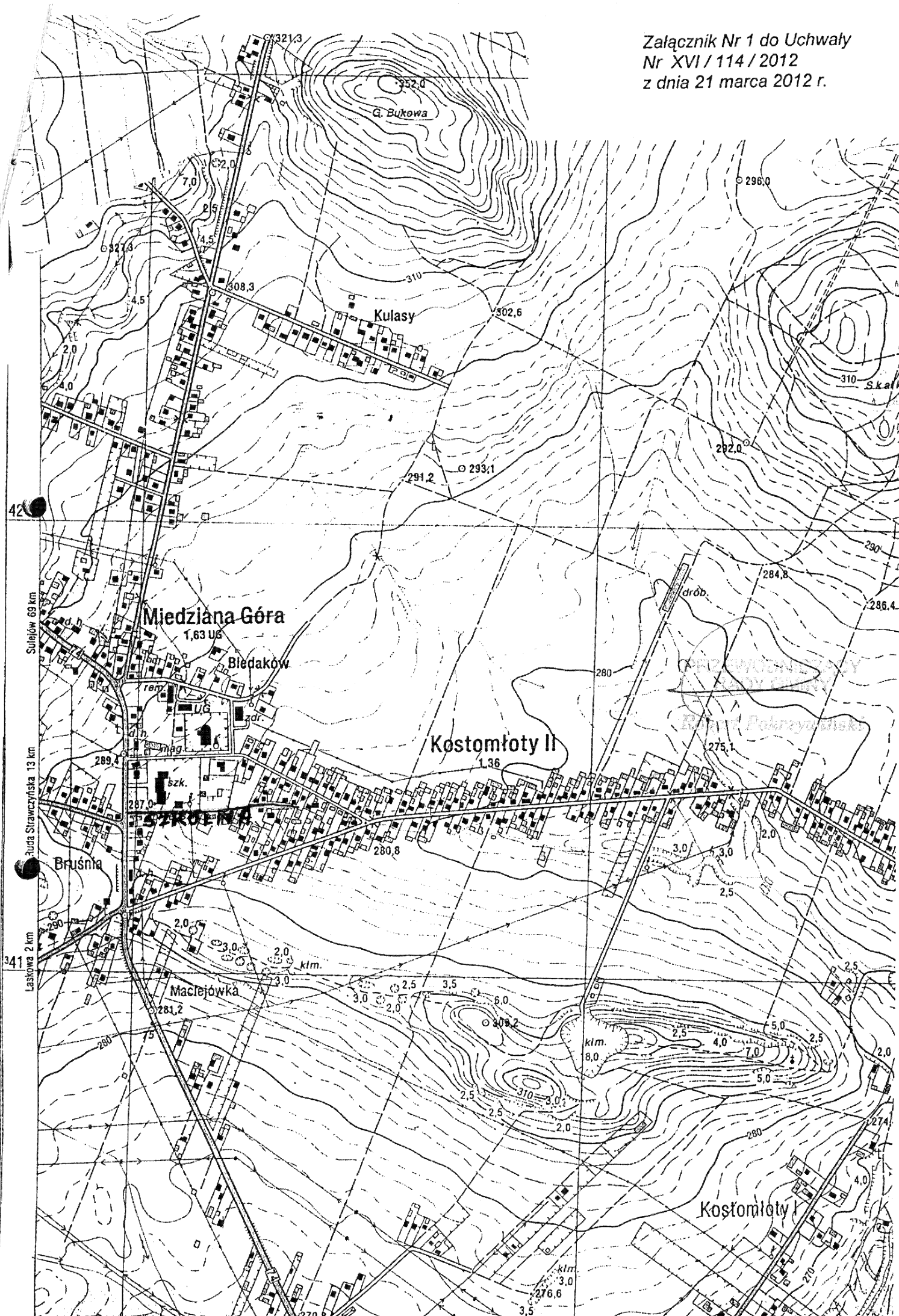
W związku z uchwaleniem Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla sołectwa Kostomłoty Drugie i szybko rozwijającym się budownictwem jednorodzinnym, Wójt Gminy Miedziana Góra przedkłada Radzie Gminy, projekt uchwały w sprawie nadania nazwy kolejnej drodze, położonej w obrębie Kostomłoty Drugie.

Niniejsza uchwała jest kontynuacją poprzedniej uchwały - Nr XXVI/327/2010, z dnia 28 października nadającej nazwy drogom zarówno publicznym jak i wewnętrznym a także bez określonego statusu w sołectwie Kostomłoty Drugie.

Ulicę tworzą działki nr 990 i 1004, będące w samoistnym posiadaniu Gminy Miedziana Góra a zlokalizowane przy niej budynki przedszkola i szkoły w Kostomłotach Drugich uzasadniają nazwę ulica Szkolna.

W trosce więc o przejrzystość numeracji nieruchomości, w celu usunięcia jej niespójności, wskazane jest nadawanie w miarę potrzeb nazwy pozostałym drogom, obsługującym tereny zabudowane.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Robert Pokrzywiński

UCHWAŁA Nr XVI/115/12
Rady Gminy Miedziana Góra
z dnia 21 marca 2012

w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany nr 13 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Miedziana Góra

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. Nr z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zmianami), art. 9 ust. 1 w związku z art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zmianami), Rada Gminy Miedziana Góra, uchwala co następuje:

§ 1

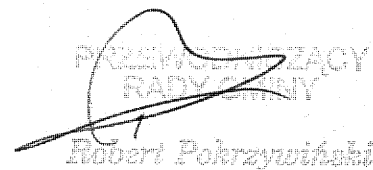
1. Przystępuje się do sporządzenia zmiany Nr 13 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Miedziana Góra na terenie obrębu geodezyjnego Wykień - wskazanym w załączniku graficznym.
2. Przedmiotem zmiany Studium będą ustalenia, o których mowa w art. 10 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w zakresie dostosowanym do występujących potrzeb z uwzględnieniem różnorodności funkcji obszarów objętych zmianą.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Miedziana Góra.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Miedzianej Górze.

PREZYDENT RADY GMINY
Robert Pokrzywiński

UZASADNIENIE
Do Uchwały Nr XVI/115/12
Rady Gminy Miedziana Góra
z dnia 21 marca 2012 r.

Uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Miedziana Góra podejmuje się w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zmianami).

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest wynikiem pozytywnego rozpatrzenia wniosku zbiorowego mieszkańców sołectwa, którzy wystąpili do tutejszego Urzędu Gminy o zmianę przeznaczenia obszaru głównie na cele budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego.

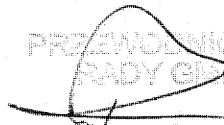
W celu uwzględnienia tych wniosków uchwałą nr XXXVI/337/10 Rady Gminy Miedziana Góra z dnia 28 października 2010 r. przystąpiono do zmiany MPZP sołectwa Tumlin.

Ze względu na brak zgodności planowanych zmian z obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miedziana Góra, uchwałą nr XXXVI/335/10 Rady Gminy Miedziana Góra z dnia 28 października 2010 r. przystąpiono do sporządzenia nowej edycji Studium dla terenu całej Gminy.

Jednak w skutek przedłużającego się procesu wyboru lokalizacji drogi ekspresowej S74, kontynuowanie procesu w zakresie obejmującym całą Gminę jest praktycznie niemożliwe.

Dlatego też w celu umożliwienia przeprowadzenia zmiany MPZP sołectwa Tumlin, konieczne jest objęcie obszaru tego sołectwa zmianą Studium.

Uchwała jest zgodna z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, nie narusza przepisów odrębnych i nie pozostaje w sprzeczności z interesem publicznym.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Robert Pokrzywiński

**UCHWAŁA NR XVI/116/12
RADY GMINY W MIEDZIANEJ GÓRZE
z dnia 21 marca 2012 r.**

**w sprawie uchwalenia
"Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2012-2015
w perspektywie do 2019 roku"**

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.) oraz art. 18 ust 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) Rada Gminy w Miedzianej Górze uchwala, co następuje:

§1

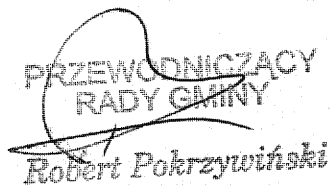
Uchwala się "Program ochrony środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2012-2015 w perspektywie do 2019 roku", stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Miedziana Góra.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Robert Pokrzywiński

UZASADNIENIE
do Uchwały Nr XVI/116/12
Rady Gminy Miedziana Góra
z dnia 21 marca 2012 r.

Projekt „Programu ochrony środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2012-2015 w perspektywie do 2019 roku” został sporządzony przez Wójta Gminy w celu realizacji polityki ekologicznej państwa, zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska.

Niniejszy Program jest aktualizacją opracowania przyjętego uchwałą Nr XXV/202/05 Rady Gminy w Miedzianej Górze z dnia 31 sierpnia 2005 r. w sprawie uchwalenia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra”, którego integralną częścią jest „Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Góra”.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska organ Program określa w szczególności:

1. cele ekologiczne;
2. priorytety ekologiczne;
3. poziomy celów długoterminowych;
4. rodzaj i harmonogram działań proekologicznych;
5. środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno-ekonomiczne i środki finansowe.

Na podstawie art. 18 ustawy Prawo ochrony środowiska gminny program ochrony środowiska uchwała rada gminy. Projekt Programu wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko projektu Programu został zaopiniowany przez odpowiednie organy, zgodnie z wymogami obowiązujących przepisów prawa, tj.:

Nazwa organu	Podstawa prawna	Opinia
Starosta Kielecki	art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy Prawo ochrony środowiska	Opinia pozytywna, bez uwag– Uchwała nr 67/312/2011 Zarządu Powiatu w Kielcach z dnia 14 grudnia 2011 r. w sprawie opinii do projektu pn” Program Ochrony Środowiska dla gminy Miedziana Góra na lata 2012-2015 w perspektywie do 2019 r.”
Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny	art. 58 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 54 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko	Opinia pozytywna, bez zastrzeżeń – opinia sanitarna z dnia 18.01.2012 r. (znak: SEV.9022.5.128.2011)
Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach	art. 57 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 54 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko	Opinia pozytywna – opinia z dnia 25.01.2012 r. (znak: WPN-II.410.123.2011.MK)

Zgodnie z art. 17 ust. 4 ustawy Prawo ochrony środowiska organ zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, którego przedmiotem było sporządzenie Programu, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.). W terminie określonym w informacji podanej do publicznej wiadomości do projektu Programu nie wniesiono żadnych uwag ani wniosków.

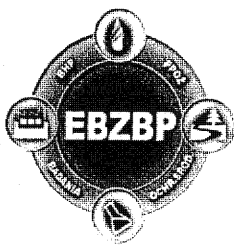
Wobec powyższego zasadne jest uchwalenie „Programu ochrony środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2012-2015 w perspektywie do 2019 roku”.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Robert Pokrzywiński

Załącznik do uchwały nr XVI/116/12
Rady Gminy Miedziana Góra
z dnia 21 marca 2012 r.

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012 – 2015
W PERSPEKTYWIE DO 2019**

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Robert Pokrzywiński

Ekspertskie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27-400 Ostrowiec Św.
tel. (41) 248 00 07; fax. (41) 265 44 50; tel. 608 208 286
ul. Warszawska 31, 05-092 Łomianki
tel. (22) 243 11 50; fax. (22) 243 11 49; tel. 662 295 558
biuro@ebzbp.com; www.ebzbp.com

AB 752

**Laboratorium badawcze
akredytowane przez
Polskie Centrum Akredytacji
Zakres akredytacji AB 752:**

Czynniki szkodliwe i uciążliwe
w środowisku pracy

- hałas,
- drgania,
- oświetlenie,
- zapylenie,
- mikroklimat gorący, zimny,
umiarkowany,
- stężenie tlenu węgla,
- pobieranie próbek do oznaczania
czynników chemicznych.

Środowisko ogólne

- hałas komunalny,
- hałas środowiskowy.

Parametry powietrza

- czystość powietrza-ilość cząstek,
- czas osiągnięcia czystości
początkowej,
- przenikalność,
- prędkość przepływu powietrza,
- strumień objętości powietrza,
- integralność oraz szczelność
mocowania filtra.

Pomiary w sprężonym powietrzu

- czystość powietrza-ilość cząstek,
- obecność oleju,
- zawartość wody,
- stężenie tlenu węgla,
- stężenie dwutlenku węgla.

**Badania spoza zakresu
akredytacji oraz dostarczane
usługi:**

- badanie wydatku
energetycznego,
- badanie natężenia pola
elektromagnetycznego,
- badanie stężenia tlenu azotu,
dwutlenku azotu, amoniaku,
siarkowodoru,
- przeglądy, regulacje
i konserwacje systemów
wentylacyjno-klimatyzacyjnych
i komór laminarnych,
- sprawdzanie dokładności
wskazań czujników prędkości
przepływu powietrza,
temperatury, wilgotności
względnej i różnicy ciśnień,
- przygotowanie dokumentacji
do kwalifikacji operacyjnej OQ
pomieszczeń czystych.

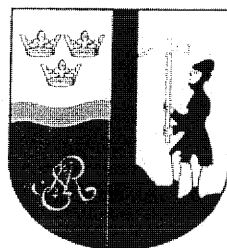
Pełna obsługa w zakresie:

- bezpieczeństwa i higieny pracy,
- ochrony przeciwpożarowej,
- ochrony środowiska.

Ośrodek Szkolenia

Organizowanie szkoleń
z zakresu:

- bezpieczeństwa i higieny pracy,
- ochrony przeciwpożarowej,
- udzielania pierwszej pomocy.

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA NA LATA 2012 – 2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019

Zleceniodawca:

Urząd Gminy w Miedzianej Górze

ul. Urzędnicza 18

26 - 085 Miedziana Góra

Opracował:

EKSPERCKIE BIURO
ZARZĄDZANIA BEZPIECZEŃSTWEM PRACY
Specjalista d/s Ochrony Środowiska

Ewa Nakonieczna
Ewa Nakonieczna

EKSPERCKIE BIURO
ZARZĄDZANIA BEZPIECZEŃSTWEM PRACY
27-400 Ostrowiec Św., ul. Sandomierska 40
tel. 041 248 00 07, fax 041 265 44 50
tel. kom. 0 608 208 286
NIP 661-130-89-54, REGON 292447720 -

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

Spis treści:

1.	Wstęp	5
1.1.	Podstawa prawna opracowania	5
1.2.	Ogólna charakterystyka Gminy Miedziana Góra	6
1.2.1.	Położenie	6
1.2.2.	Dane demograficzne	6
1.2.3.	Geologia i ukształtowanie terenu	8
1.2.4.	Rzeźba terenu	8
1.2.4.	Warunki klimatyczne	9
1.3.	Struktura Programu i metodyka prac	9
1.4.	Zawartość dokumentu	10
2.	Założenia wyjściowe Programu	11
3.	Aktualny stan środowiska w Gminie Miedziana Góra i jego zagrożenia	13
3.1.	Zasoby przyrodnicze	13
3.1.1.	System obszarów i obiektów prawnie chronionych	13
3.1.2.	Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 na terenie Gminy Miedziana Góra	16
3.1.3.	Ochrona gatunkowa	17
3.1.4.	Korytarze i węzły ekologiczne	18
3.1.5.	Pomniki przyrody i zabytki kultury	19
3.2.	Zasoby wodne i gospodarka wodno – ściekowa	23
3.2.1.	Wody powierzchniowe	23
3.2.2.	Wody podziemne	24
3.2.3.	Gospodarka wodno – ściekowa	26
3.2.4.	Powódzie	28
3.2.5.	Główne zagrożenia i problemy	29
3.3.	Powietrze atmosferyczne	29
3.3.1.	Źródła zanieczyszczeń do powietrza	29
3.3.2.	Jakość powietrza	31
3.3.3.	Główne zagrożenia i problemy	33
3.4.	Odnawialne źródła energii	33
3.4.1.	Wykorzystanie energii odnawialnej w gminie Miedziana Góra	33
3.4.2.	Możliwości wykorzystania energii odnawialnej w Gminie Miedziana Góra	33
3.4.3.	Podsumowanie	36
3.5.	Hałas	36
3.5.1.	Podstawy oceny stanu akustycznego środowiska	36
3.5.2.	Hałas komunikacyjny	36
3.5.3.	Hałas przemysłowy	40
3.5.4.	Główne zagrożenia i problemy	41
3.6.	Pola elektromagnetyczne	41
3.7.	Gospodarka odpadami	43
3.8.	Kopaliny	44
3.8.1.	Zasoby surowcowe na terenie Gminy Miedziana Góra	45
3.8.2.	Oddziaływanie na środowisko przemysłu wydobywczego	46
3.8.3.	Główne zagrożenia i problemy	46

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

3.9.	Poważna awarie przemysłowe	46
3.9.1.	Główne zagrożenia i problemy	47
3.10.	Lasy	47
3.10.1.	Zalesienia	48
3.10.2.	Główne zagrożenia i problemy	48
3.11.	Gleby	48
3.11.1.	Typy gleb	48
3.11.2.	Rolnicza przestrzeń produkcyjna	49
3.11.3.	Zanieczyszczenia gleb	49
3.11.4.	Zakwaszenie gleb	50
3.11.5.	Erozja gleb	50
3.11.6.	Tereny zdewastowane i zdegradowane	50
3.11.7.	Główne zagrożenia i problemy	51
3.12.	Edukacja ekologiczna	51
4.	Priorytety polityki ekologicznej Gminy Miedzian Góra	53
4.1.	Kryteria wyboru priorytetów ekologicznych	53
4.2.	Priorytety ekologiczne	53
5.	Strategia działań w zakresie ochrony środowiska do 2015r w perspektywie do 2019r.	54
5.1.	Wprowadzenie	54
5.2.	Ochrona zasobów naturalnych	54
5.2.1.	Ochrona przyrody	54
5.2.2.	Gospodarowanie zasobami geologicznymi	55
5.2.3.	Ochrona i zrównoważony rozwój lasów	55
5.2.4.	Ochrona powierzchni ziemi	55
5.2.5.	Racjonalne gospodarowanie zasobami wody	55
5.3.	Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego	56
5.3.1.	Jakość wód	56
5.3.2.	Powietrze atmosferyczne	56
5.3.3.	Odnawialne źródła energii	56
5.3.4.	Oddziaływanie hałasu	57
5.3.5.	Oddziaływanie pól elektromagnetych	57
5.3.6.	Gospodarka odpadami	57
5.3.7.	Poważne awarie	58
5.4.	Kierunki działań systemowych	59
5.4.1.	Edukacja ekologiczna	59
5.4.2.	Aspekty ekologiczne w planowaniu przestrzennym	59
6.	Lista przedsięwzięć priorytetowych na lata 2012 - 2015	60
7.	Zarządzanie programem	61
8.	Aspekty finansowe realizacji programu	62
9.	Wytyczne budowy i eksploatacji przydomowych oczyszczalni ścieków	63

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

Spis tabel:

Tabela Nr 1	Stan ludności w Gminie Miedziana Góra.	6
Tabela Nr 2	Wyniki badań jakości wody z punktów pobrań położonych na terenie gminy Miedziana Góra.	24
Tabela Nr 3	Przydomowe oczyszczalnie ścieków na terenie Gminy Miedziana Góra (stan na 31.12.2010r).	27
Tabela Nr 4	Wyniki badań jakości oczyszczonych ścieków.	28
Tabela Nr 5	Źródła emisji zorganizowanej na terenie Gminy Miedziana Góra.	30
Tabela Nr 6	Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń	32
Tabela Nr 7	Infrastruktura drogowa na terenie Gminy Miedziana Góra.	37
Tabela Nr 8	Tereny zagrożone hałasem zlokalizowane w sąsiedztwie analizowanego odcinka drogi krajowej Nr 74 objęte opracowaniem programu ochrony środowiska przed hałasem	38
Tabela Nr 9	Wykaz stacji BTS na terenie Gminy Miedziana Góra	42
Tabela Nr 10	Grunty pod lasami w poszczególnych obrębach ewidencyjnych	47
Tabela Nr 11	Struktura użytków rolnych według klas bonitacyjnych	49
Tabela Nr 12	Lista przedsięwzięć priorytetowych na lata 2012 - 2015	60
Tabela Nr 13	Wskaźniki monitoringu POŚ	61

Spis rysunków:

Rysunek Nr 1	Poglądowa mapa Gminy Miedziana Góra	7
Rysunek Nr 2	Węzły i korytarze ekologiczne	18
Rysunek Nr 3	Źródła pola elektromagnetycznego w Gminie Miedziana Góra na tle Powiatu Kieleckiego	42

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.

1. Wstęp.

1.1. Podstawa prawna opracowania.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra został przyjęty w 2005r. Swym zakresem obejmował lata 2005-2008 w perspektywie do 2012r. W 2011r. Urząd Gminy przystąpił do jego aktualizacji.

Podstawą prawną opracowania aktualizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra” jest Umowa zawarta w dniu 1 września 2011 roku pomiędzy Gminą Miedziana Góra reprezentowaną przez Wójta Gminy Miedziana Góra Maciejem Lubeckim a Panem Pawłem Lisowskim prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Eksperckie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy z siedzibą w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Sandomierska 40.

Opracowanie aktualizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra” jest realizacją obligatoryjnego obowiązku nałożonego na władze gminne Ustawą z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo Ochrony Środowiska (t. j. Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz. 150) w celu realizacji polityki ekologicznej państwa. Gminne Programy Ochrony Środowiska powinny być sporządzane co cztery lata z uwzględnieniem:

1. celów ekologicznych,
2. priorytetów ekologicznych,
3. poziomów celów długoterminowych,
4. rodzaju i harmonogramu działań proekologicznych,
5. środków niezbędnych do osiągnięcia celów, w tym mechanizmów prawno – ekonomicznych i środków finansowych.

Program Ochrony Środowiska podlega zaopiniowaniu przez organ wykonawczy jednostki wyższego szczebla. Uchwalany jest przez radę gminy. Z wykonania programów Wójt Gminy ma sporządzać co dwa lata raporty, które będą przedstawiane radzie gminy.

Podstawowymi aktami prawnymi, które miały wpływ na treść „Programu ochrony środowiska dla gminy Miedziana Góra na lata 2012 – 2015 w perspektywie do 2019r” były następujące ustawy:

- Ustawa o samorządzie gminnym,
- Ustawa Prawo ochrony środowiska,
- Ustawa o ochronie przyrody,
- Ustawa o odpadach,
- Ustawa o opakowaniach i odpadach opakowaniowych,
- Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
- Ustawa o lasach,
- Ustawa Prawo wodne,
- Ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków,
- Ustawa Prawo geologiczne i górnicze,
- Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
- oraz szereg aktów wykonawczych do w/w ustaw.

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

1.2. Ogólna charakterystyka gminy Miedziana Góra.

1.2.1. Położenie.

Gmina Miedziana Góra jest położona w województwie świętokrzyskim, w północno – zachodniej części powiatu kieleckiego i graniczy z 6 gminami:

- od południowego - zachodu – z Gminą Piekoszów,
- od zachodu – z Gminą Strawczyn,
- od północnego - zachodu – z Gminą Mniów,
- od południowego - wschodu – z Gminą Masłów,
- od północnego - zachodu – z Gminą Zagnańsk,
- od południa - z Gminą Kielce.

1.2.2. Dane demograficzne

Ogólna powierzchnia Gminy Miedziana Góra wynosi 71 km² i podzielona jest na 10 sołectw: Kostomłoty Pierwsze, Kostomłoty Drugie, Miedziana Góra, Tumlin, Ciosowa, Porzecze, Bobrza, Przyjmo, Ćmińsk Kościelny i Ćmińsk Rządowy.

Gmina Miedziana Góra liczy 10 590 mieszkańców (stan na 31.12.2010r.). Średnia gęstość zaludnienia wynosi 147 na 1 km². Przyrost naturalny w 2010r. wyniósł +29. W gminie jest dodatnie saldo migracji (w 1999r. wielkość salda wyniosła 140 osób - zameldowania 225 osoby, wymeldowania 85 osób), związane jest to m.in. z bliskim położeniem od Kielc. Zauważa się tendencje migracji osób z centrum miasta do niedalekich miejscowości podkieleckich. Gmina ma również dobre połączenie komunikacyjne ze stolicą województwa.

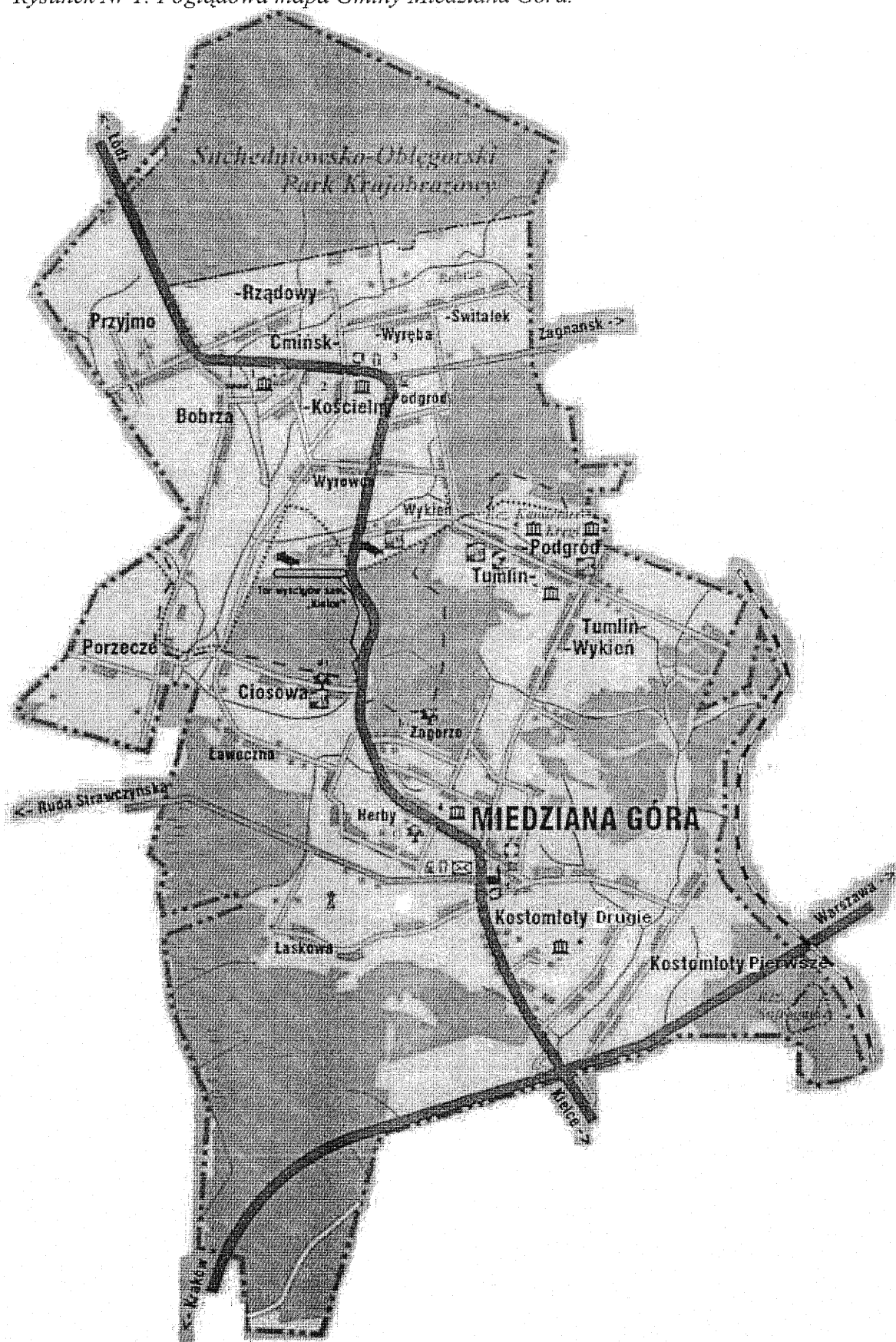
Tabela Nr 1. Stan ludności w Gminie Miedziana Góra.

Lp	Miejscowość	Liczba osób – koniec 2009 r.	Liczba osób – koniec 2010 r.
1	Bobrza	409	427
2	Ciosowa	396	397
3	Ćmińsk	2015	2048
4	Kostomłoty Drugie	1581	1597
5	Kostomłoty Pierwsze	1625	1648
6	Miedziana Góra	2378	2431
7	Porzecze	325	330
8	Przyjmo	514	514
9	Tumlin - Wykień	1196	1198
10	Tumlin – Podgród		
Łącznie gmina:		10 439	10590

Dane: Urząd Gminy w Miedzianej Górze.

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.

Rysunek Nr 1. Poglądowa mapa Gminy Miedziana Góra.

Opracowany przez:

Ekspertkie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.

tel: (041) 248 00 07; fax: (041) 265 44 50, e-mail: biuro@ebzbp.com, www.ebzbp.com

1.2.3. Budowa geologiczna i ukształtowanie terenu

W budowie geologicznej duże znaczenie odgrywają skały dewońskie. Występują tu zlepieńce dewonu dolnego (tzw. miedzianogórskie), piaskowce kwarcytowe i mułowcowe. Budują one wzniesienia: Bukową, Trójeczną i Kamień. Dominującymi skałami dewonu środkowego i górnego są różne odmiany wapieni i dolomitów.

Obecna rzeźba została ukształtowana w okresie trzeciorzędu i czwartorzędu.

Główny element krajobrazu stanowią równoległe pasma wzniesień rozdzielone szerokimi dolinami. Charakterystyczną cechą morfologiczną tego obszaru jest niezależność układu sieci dolin rzecznych od przebiegu pasm górskich. Szerokie obniżenia są tylko częściowo wykorzystane przez rzeki, które zmieniają kierunek i tworzą układ prostopadłych do nich dolin przełomowych np. przełom Bobrzy i jej dopływów. Formy rzeźby nie są wysokie, ale wyraziste.

W terenie najbardziej wyróżniającym elementem są Wzgórza Tumlińskie usytuowane pomiędzy Pasmem Obłęgorskim i Pasmem Masłowskim. Granicę ich wyznaczają rzeki; Bobrza na zachodzie i Sufraganiec na wschodzie. Wzniesienie Ciosowa (365 m n.p.m.) stanowi ich południowy kraniec opadając stromo ku rzece Bobrzy. Ciąg Wzgórz Tumlińskich tworzą góry: Ciosowa, Kamień, Bukowa, Skałka, Wykieńska, Grodowa. Są one zbudowane zarówno z piaskowców kwarcytowych dewonu dolnego (Kamień 398 m n.p.m., Bukowa 352 m n.p.m.) jak również z czerwonych piaskowców triasu dolnego (Ciosowa 365 m n.p.m., Wykieńska 405 m n.p.m., Grodowa 399 m n.p.m.). Najciekawszy w tej formacji jest jednorodny kompleks piaskowców tumlińskich o miąższości około 200 m. Tworzą je głównie piaskowce pochodzenia eolicznego (kopalne wydmy). Obserwować je można w dawnych miejscach wydobywania na ścianach kamieniołomów w Grodowej, Perzowej (gm. Strawczyn), Ciosowej. Osady czwartorzędowe na całym obszarze tworzą nieciągłą pokrywę o zróżnicowanej, zwykle nie przekraczającej 10 m grubości. Na zachód od doliny Bobrzy znajdują się wzgórza Pasma Obłęgorskiego. W granicach gminy występuje tylko ich fragment, na zachód od wsi Porzecze. Natomiast na wschód od doliny Sufraganiec granicę gminy przecina zachodni skraj Pasma Masłowskiego.

Na południe od Wzgórz Tumlińskich ciągną się Wzgórza Kostomłockie. Niżej położonymi formami są dna dolin rzecznych reprezentowane przez dolinę Bobrzy, Sufragańca i ich dopływy.

1.2.4. Rzeźba terenu

Pod względem morfologicznym obszar gminy należy do Gór Świętokrzyskich Zachodnich. Charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem rzeźby terenu, bowiem występują tu wzniesienia (zbudowanych ze skał odpornych na wietrzenie) na przemian z dolinami o przebiegu równoleżnikowym. Wzniesienia w rejonie Miedzianej Góry zbudowane są ze skał dolno dewońskich i tworzą pasmo Bukowej Góry oraz Góry Kamień (400 m.n.p.m) stanowiące zachodnie przedłużenie Głównego Pasma Łysogórskiego (E. Kosik, R. Żelazny, W Miedzianogórskiej Gminie, Kielce 2001). Okolice Tumlina – Wyknia i Tumlina – Podgordzia to wzniesienia zbudowane z osadów triasowych i osiągające wysokość 397.5 m. n.p.m.

Północną część gminy stanowi wzniesienie podłużne o wysokości dochodzącej do ponad 400 m.n.p.m., po którego południowej stronie rozciąga się rozległa dolina rzeki Bobrzy.

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.

Południowo – zachodnią część gminy przecina dolina rzeki Sufraganiec. Jest ona porośnięta zazwyczaj lasem, a wydmy występują na północ od Górek Szczukowskich pomiędzy rzeką Bobrzą i Sufragancem. Na terenie gminy Miedziana Góra powierzchnie denudacyjne występują na wysokości od 280 m n.p.m. do 400m n.p.m., a spadki w ich obrębie wynoszą głównie od 5 do 8% i od 8 do 12% oraz miejscami 12%.

Na wysoczyźnie plejstoceniowej występującej do wysokości 280m n.p.m. przeważają spadki terenu do 5%.

Na obszarze gminy obserwuje się znaczące zmiany w rzeźbie terenu wynikające z prowadzenia działalności górniczej wywołanej potrzebą eksploatacji surowców mineralnych.

Rzeźba terenu na obszarze gminy, na przeważających obszarach nie stwarza ograniczeń dla budownictwa.

Obszary najmniej korzystne dla budownictwa to zbocza o nachyleniu powyżej 12% i dna dolin rzecznych silnie nawodnione.

1.2.5. Warunki klimatyczne

Obszar gminy odznacza się zróżnicowaniem elementów klimatu w zależności od wysokości nad poziomem morza i form rzeźby. Kierunki wiatrów, ekspozycja stoków, wysokość n.p.m., pokrywa terenu i inne czynniki mają wpływ na jakość i częstotliwość opadów atmosferycznych. Średnia roczna wysokość opadów kształtuje się na poziomie 620 mm; jest zatem wyższa od średniej dla Polski. Najwięcej opadów przypada na miesiące letnie: lipiec i sierpień (średnio 90-100 mm). Najniższe opady notuje się w styczniu i lutym (średnio 28 – 34 mm). Czas zalegania pokrywy śnieżnej trwa około 50 dni (w przyszczytowych partiach wzniesień, zarówno czas zalegania pokrywy śnieżnej, jak i jej grubość są znacznie większe). Długość okresu wegetacyjnego wynosi 210 - 220 dni. Ważnym aspektem z punktu widzenia agroekologicznego jest długość okresu bezprzymrozkowego. Trwa on około 150-160 dni.

Teren gminy Miedziana Góra należy do stosunkowo chłodnych i średnia roczna temperatura kształtuje się od 5,5 do 7,0°C. Wynika to między innymi z ukształtowania powierzchni, wyraźnego otwarcia terenu od strony północnej i północno - wschodniej. W związku z tym obszar jest narażony na wpływ działania zimnych wiatrów z kierunku północno - wschodniego. W dolinach rzecznych i ich rozszerzonych kotlinach, skąd odpływ powietrza chłodnego jest utrudniony, występuje inwersja termiczna, która może trwać do późnych godzin rannych. W dolinie Bobrzy, powyżej przełomu (Kotlina Kołomańska), obniżenie temperatury dochodzi nawet do 5°C.

W obrębie omawianego obszaru przeważają wiatry z kierunków zachodnich o dużych prędkościach (powyżej 10-15 m/s).

1.3. Struktura Programu i metodyka prac

Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra jest zgodna z ogólnymi wymaganiami określonymi w art. 14 ustawy Prawo Ochrony Środowiska oraz wymaganiami zdefiniowanymi przez Zamawiającego.

Dokument posiada strukturę podobną do „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla województwa świętokrzyskiego” i został opracowany zgodnie z wytycznymi do sporządzania gminnych programów zawartych w „Programie ochrony środowiska dla powiatu kieleckiego – aktualizacja na lata 2012 – 2015 w perspektywie do roku 2019”.

Od 2005r. zaszły niewielkie zmiany w zakresie planowania polityki ochrony środowiska na poziomie krajowym i europejskim. W związku z tym w obecnym dokumencie programowym

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

wykorzystano wiele zapisów z Programu z 2005r. odnoszących się do definicji celów, strategii ich realizacji i kierunków działań.

1.4. Zawartość dokumentu

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana na lata 2012 – 2015 w perspektywie do 2019r. składa się z następujących rozdziałów:

Rozdział 1. Wstęp.

W rozdziale tym przedstawiono podstawę prawną opracowania, charakterystykę gminy oraz strukturę dokumentu wraz z metodyką prac nad dokumentem.

Rozdział 2. Założenia wyjściowe Programu

W rozdziale tym zawarto zewnętrzne założenia Programu jakie zostały zawarte w Polityce ekologicznej państwa oraz uwarunkowania zewnętrzne.

Rozdział 3. Aktualny stan środowiska w gminie Miedziana Góra i jego zagrożenia.

W rozdziale tym ukazano aktualny stan środowiska w gminie Miedziana Góra w zakresie poszczególnych elementów środowiska i zasygnalizowano najczęściej występujące zagrożenia, uciążliwości i najczęściej występujące problemy. Obecny stan środowiska stanowi podstawę do określania celów strategicznych, wyznaczenia kierunków działań zmierzających do jego poprawy.

Rozdział 4. Priorytety polityki ekologicznej gminy Miedziana Góra.

Priorytety ekologiczne gminy Miedziana Góra zostały sformułowane na podstawie aktualnego stanu środowiska rozpatrywanego w świetle aktualnych wymagań prawnych w tym zakresie.

Rozdział 5. Strategia działań w perspektywie do 2019r.

W rozdziale tym przedstawiono cele średniookresowe do 2019r., kierunki działań na lata 2012 - 2015 oraz przedstawiono charakterystykę działań w zakresie ochrony zasobów naturalnych oraz poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Rozdział 6. Lista przedsięwzięć priorytetowych.

W rozdziale tym przedstawiono listę przedsięwzięć priorytetowych planowanych do realizacji na lata 2012 – 2015 wraz z propozycją źródeł finansowania.

Rozdział 7. Zarządzanie programem

W rozdziale tym przedstawiono strukturę monitoringu oraz harmonogram wdrażania Programu.

Rozdział 8. Aspekty finansowe realizacji Programu

W rozdziale tym przedstawiono charakterystykę możliwych źródeł finansowania przedsięwzięć przedstawionych w Programie.

Rozdział 9. Wytyczne budowy i eksploatacji przydomowych oczyszczalni ścieków

W rozdziale tym zawarto aktualne wymagania prawne dla mieszkańców Gminy Miedziana Góra dotyczące budowy i eksploatacji przydomowych oczyszczalni ścieków.

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

2. Założenia wyjściowe Programu

Założenia wyjściowe do opracowania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra wynikają z uwarunkowań przedstawionych w dokumentach obejmujących swym zakresem:

- cały kraj,
- województwo świętokrzyskie,
- powiat kielecki,
- gminę Miedziana Góra.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2012 – 2015 w perspektywie do 2019r. przede wszystkim powinien być zgodny z poniższymi dokumentami, w których zawarto następujące cele strategiczne:

- Strategią Rozwoju Kraju 2007-2015
„Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej; zwiększenie roli samorządu terytorialnego w inwestowaniu w infrastrukturę techniczną i społeczną oraz gospodarczy rozwój regionu; wykorzystanie potencjału lokalnego, a także rozwój obszarów wiejskich”
- Polityką Ekologiczną Państwa,
- Narodowymi Strategicznymi Ramami Odniesienia 2007-2013:
„Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej”
- Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do 2020:
„Wzrostu atrakcyjności województwa jako podstawy zintegrowanego rozwoju w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej”
- Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007 - 2013:
„Podniesienie jakości życia mieszkańców województwa świętokrzyskiego poprzez poprawę warunków sprzyjających budowie konkurencyjnej i generującej nowe miejsca pracy regionalnej gospodarki”
- Strategią Rozwoju Turystyki w województwie świętokrzyskim na lata 2006-2014:
„Tworzenie i wdrażanie wysokiej jakości, unikalnych produktów turystycznych, odpowiadających potrzebom turystów, tworzenie atmosfery przyjaznej turystom i warunków przyjaznych inwestorom, przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju”
- Strategią Rozwoju Powiatu Kieleckiego:
„Wzrost poziomu życia mieszkańców poprzez harmonijny rozwój społeczno – gospodarczy powiatu”
- Strategią Rozwoju Turystyki w Powiecie Kieleckim w latach 2004 – 2013:
„Poprawa atrakcyjności i konkurencyjności turystycznej Powiatu Kieleckiego warunkiem zrównoważonego, wszechstronnego rozwoju przedsiębiorczości i zawodów alternatywnych”

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

- Planem Rozwoju Lokalnego Powiatu Kieleckiego,
- Strategia rozwoju gminy Miedziana Góra na lata 2006 – 2015:
„Rozbudowa infrastruktury technicznej zmierzająca do poprawy warunków życia mieszkańców”
„Wspieranie rozwoju społeczno gospodarczego gminy w oparciu o potencjał środowiska i mieszkańców”
- Planem rozwoju lokalnego gminy Miedziana Góra na lata 2004 – 2006 z prognozą na lata 2007 – 2013:
„Rozwój urbanizacji gminy zrównoważony wielostronna poprawą stanu środowiska przyrodniczego”
- Program ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego – aktualizacja na lata 2012 – 2015 w perspektywie do 2019 roku,
- Program ochrony środowiska dla powiatu kieleckiego – aktualizacja na lata 2012 – 2015 w perspektywie do 2019 roku:
“Zapewnienie mieszkańcom jakości życia na wysokim poziomie oraz zrównoważony rozwój powiatu, w którym środowisko przyrodnicze i jego ochrona mają znaczący wpływ na przyszły charakter obszaru i równocześnie wspierają jego rozwój społeczno – gospodarczy.”

3. Aktualny stan środowiska w Gminie Miedziana Góra i jego zagrożenia

3.1. Zasoby przyrodnicze

3.1.1. System obszarów i obiektów prawnie chronionych

Cały obszar Gminy Miedziana Góra objęty jest ochroną prawną. Funkcjonują tu następujące formy ochrony przyrody:

- **Suchedniowsko – Oblęgorski Park Krajobrazowy** – utworzony został w 1988 r. na podstawie Uchwały Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kielcach Nr XXVIII/279/88 z dn. 10.06.1988r., zaś obowiązującym aktem prawnym parku jest Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 71/2005 z dn. 14.07.2005r., w którym zawarto opis granic, cele ochrony parku oraz obowiązujące zakazy. Teren parku obejmuje północną część obrębu ewidencyjnego Ćmińsk Rządowy o powierzchni 803 ha pokrytą lasami w użytkowaniu Lasów Państwowych. Park podzielony jest na dwa odrębne obszary: Suchedniowski - obejmujący wzgórza Suchedniowskie oraz Oblęgorski - obejmujący Pasma Oblęgorskie z najwyższym wzniesieniem Górą Siniewską (448 m npm). Obszar parku jest ważnym terenem źródłiskowym rzek Krasnej, Bobrzy, Kamionki i Taraski. Lasy zajmują ponad 90% powierzchni Parku i stanowią jego najważniejszy element przyrodniczy. Drzewostany w dużej mierze zachowały stan zbliżony do naturalnego, siedliska uległy przekształceniu w nieznaczny sposób. Przeważają tu żyzne lasy mieszane, lasy mieszane wyżynne z dużym udziałem jodły i buka. Znane są z tego terenu również stanowiska modrzewia polskiego. Flora parku liczy ok. 346 gatunków roślin naczyniowych, w tym 15 objętych ochroną całkowitą i 7 objętych ochroną częściową. Na słonecznych zboczach rosną zbiorowiska roślin kserotermicznych z ożanką właściwą, skalnicą trójpalczastą i ciemiężnikiem białokwiatowym. Lasy są ostoją zwierzyny, rzadkich ptaków lęgowych (bocian czarny, cietrzew, brodziec samotny, jarząbek), a także ciekawych gatunków motyli (paź żeglarz czy rusalki).
- **Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu** – o łącznej powierzchni 25498 ha z czego na terenie gminy znajduje się 1632 ha. Został ustanowiony Rozporządzeniem Wojewody Kieleckiego Nr 89/2005 w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urzęd. Woj. Święt. Nr 156, poz. 1950 ze zm.). Obejmuje tereny otaczające Kielce od północy i wschodu położone głównie w zlewni rzeki Lubrzanki i częściowo także rzek Kamionki i Bobrzy. Znajduje się na terenie gmin: Suchedniów, Zagnańsk, Piekoszków, Miedziana Góra, Górnio, Daleszyce, Morawica. Na terenie gminy Miedziana Góra obszarem chronionego krajobrazu objęto miejscowość Kostomłoty Pierwsze. Cały południowo – wschodni kompleks leśny zajmują obszary retencyjne o dużych zasobach wód gruntowych stanowiące ekosystemy o bogatych i zróżnicowanych zbiorowiskach roślinności łąkowo – bagiennej. Flora tego obszaru jest silnie zróżnicowana. W Paśmie Klonowskim grupują się najcenniejsze zbiorowiska lasów liściastych, świeże bory sosnowe i bory mieszane z udziałem jodły. W obniżeniach Doliny Wilkowskiej na torfach występują charakterystyczne dla Gór Świętokrzyskich borealne świerczyny. Są to bory wilgotne i fragmenty lasów jesionowo-olszowych z licznymi gatunkami rzadkich i prawnie chronionych roślin górskich takich jak: omieg górski, kozłek bzowy, świerząbek orzęsiony. Podkielecki OChK nie posiada wielu cennych obiektów zabytkowych. Najważniejszą funkcją tego obszaru jest ochrona wód podziemnych w zbiorniku Kielce oraz w zbiorniku Gałęzicko – Bolechowicko – Borkowskim, z których czerpie wodę pitną miasto i aglomeracja

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

Kielc. Niemniej ważna jest ochrona wód powierzchniowych rzek Lubrzanki, Warkocza, Czarnej Nidy i Belnianki.

- o **Suchedniowsko – Oblęgorski Obszar Chronionego Krajobrazu - (S-OOChK)**, położony na terenie otuliny Suchedniowsko – Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego, zajmuje powierzchnię 25 681 ha obejmując części gmin: Bliżyn (1777 ha), Łączna (725 ha), Miedziana Góra (4557 ha), Mniów (5923 ha), Stąporków (1737 ha), Strawczyn (4687 ha), Suchedniów (708 ha), Zagnańsk (5387 ha) i miasta Skarżysko - Kamienna (180 ha). Na terenie gminy Miedziana Góra obszarem chronionego krajobrazu objęto 9 obrębów ewidencyjnych tj.: Przyjmo, Ćmińsk Rządowy, Ćmińsk Kościelny, Bobrza, Porzecze, Ciosowa, Wykień, Miedziana Góra i Kostomłoty Drugie.

S-OOChK ustanowiony został na podstawie Rozporządzenia Wojewody Świętokrzyskiego Nr 79/2005 z dn. 14.07.2005r. w sprawie Suchedniowsko – Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urzęd. Woj. Święt. Nr 156, poz. 1932 ze zm.) Ochroną na tym terenie objęto obszary leśne oraz rolnicze gęsto zaludnione. Oprócz walorów przyrodniczych występują tu liczne zabytki kultury materialnej z unikatowymi w skali ogólnokrajowej pozostałościami dawnego przemysłu i techniki tzw. Staropolskiego Okręgu Przemysłowego.

Na terenach Podkieleckiego i Suchedniowsko – Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu Rozporządzeniem Nr 79/2005 z dnia 14 lipca 2005 Wojewody Świętokrzyskiego wprowadzono zakazy:

1. zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
 2. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
 3. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
 4. likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- o **Rezerwat przyrody nieożywionej „Kamienne Kręgi”** – położony w obrębie ewidencyjnym Ćmińsk Kościelny. Utworzony na podstawie Zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 15.09.1994r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody w celu zachowania ze względów naukowych, kulturowych, dydaktycznych i historycznych odsłoneń piaskowców dolnotriasowych oraz cennych zabytków kultury materialnej; w tym rezerwatu archeologicznego "Góra Grodowa", gdzie znajdują się prehistoryczne kręgi kamienne. Rezerwat leży na rozległym wzgórzu o nazwie Góra Grodowa (399 m n.p.m.) wchodzących w skład wzniesień Pasma Tumlińskiego. Sąsiadujące z czynnym kamieniołomem "Tumlin-Gród". Największym bogactwem i atrakcją rezerwatu są naturalne wschodnie geologiczne dolnotriasowych piaskowców oraz ich sztuczne odsłonięcia w starych wyrobiskach i w ścianach czynnego kamieniołomu. Piaskowce charakteryzują się ogromnym bogactwem struktur sedymentacyjnych oraz ciekawą czerwono - brunatną barwą. Cały obszar rezerwatu porasta las sosnowy z domieszką dębu. Sporadycznie występuje także brzoza, jodła, klon oraz świerk. Wiele drzewostanów określa się na

40 do 70 lat. Rozległy widok roztaczający się ze szczytu Góry Grodowej był zapewne przyczyną ulokowania tu w przeszłości lokalnego centrum kultu religijnego. Potwierdziły to badania archeologiczne przeprowadzone tu w latach 1958-1960. Trzy współśrodkowe kręgi kamiennieo-ziemne o zarysie eliptycznym otaczały powierzchnię ok 1500 m². Uważa się, że w VII-VIII wieku mieścił się tu pogański ośrodek kultowy, natomiast w wieku X funkcjonowała wczesnośredniowieczna osada - grodzisko. Rezerwat w rejestrze Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody wpisany jest pod nr 51.

- **Rezerwat przyrody „Sufraganiec”** – położony w miejscowości Kostomłoty Pierwsze, tj. na terenie Podkieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Rezerwat znajduje się w odległości ok 5 km na północ od centrum Kielc na zboczach doliny potoku Sufragańczyk, w pobliżu linii kolejowej Kielce - Warszawa. Administracyjnie podlega pod leśnictwo Gruchawka. Jego łączna powierzchnia wynosi 17,31 ha. Rezerwat obejmuje fragment doliny oraz przyległych terenów. Jego podłoże budują skały dewonu przykryte płatem osadów zwiertzelinowych i lodowcowych (gliny, piaski), a w dolinie również piasków rzecznych. Obszar porośnięty jest lasem, który tworzą drzewostany naturalne. Rezerwat "Sufraganiec" posiada wysokie walory turystyczne, a także jest obiektem bardzo cennym pod względem naukowo - dydaktycznym. Można tu wyróżnić szereg zbiorowisk fitosocjologicznych, tj.: podzespół buczyny podgórskiej (Fagetum Carpathicum collinum), zespół jędrzyny wyżynnej (Qercu-Abietetum), zespół łęgu olszowo-jesionowego (Circae-Alnetum) występujący wzdłuż potoku i podzespół boru mieszanego wilgotnego (Pino-Quercetum moliniosum). Pod względem typologicznym odpowiadają one siedliskom lasu świeżego, lasu mieszanego wilgotnego i olszu jesionowego.
- **Zespół przyrodniczo - krajobrazowy „Grodowy Stok w Ćmińsku”**- wprowadzony Uchwałą Nr XXIII/196/09 Rady Gminy Miedziana Góra z dnia 23 kwietnia 2009r. w sprawie uznania za zespół przyrodniczo-krajobrazowy "Grodowy Stok". Jest to cenne siedlisko przyrodnicze o powierzchni 0,6 ha położone w sąsiedztwie Grodowego Źródła (pomnika przyrody). Zespół przyrodniczo – krajobrazowy położony jest w obrębie ewidencyjnym Ćmińsk Kościelny na działce 734 – własność Skarbu Państwa we władaniu Lasów Państwowych – nadleśnictwo Kielce.
- **Użytek ekologiczny „Bagno”** w Kostomłotach Drugich o powierzchni 0,77 ha. Utworzony Rozporządzeniem Nr 19/2002 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne.
- **Stanowisko dokumentacyjne - odsłonięcie skalne piaskowców triasowych prezentujące ciekawe struktury sedymentacyjne w nieczynnym kamieniołomie Wykień** – o powierzchni 1,8 ha. Utworzone Uchwałą Nr X/82/2003 Rady Gminy w Miedzianej Górze z dnia 3 grudnia 2003 r. w sprawie uznania za stanowisko dokumentacyjne (uchwała nr XXXIV/285/10 Rady Gminy w Miedzianej Górze z dnia 24 czerwca 2010r. zmieniająca w/w uchwałę).

3.1.2. Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 na terenie Gminy Miedziana Góra

Lasy Suchedniowskie PLH 260010 - obszar o powierzchni 19 403,12 ha (803,5 ha na terenie gminy) obejmuje wschodnią część Suchedniowsko-Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego obejmującego zachodnie partie Płaskowyżu Suchedniowskiego porośniętego dużym kompleksem naturalnych lasów mieszanych. Park łączy na swoim obszarze ogromne bogactwo przyrodnicze z bogactwem kulturowym - ustanowiono go w celu ochrony unikatowych zasobów przyrodniczych regionu oraz pozostałości Staropolskiego Zagłębia Przemysłowego. Największą wartością środowiska

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

przyrodniczego Parku są lasy, stanowiące pozostałość dużego, jeszcze w znacznym stopniu naturalnego kompleksu leśnego zwanego Puszcą Świętokrzyską. Ogólna powierzchnia lasów na obszarze Parku i jego otuliny wynosi 22.296 ha. Przewagę mają siedliska żyznych lasów mieszanych, wyżynnych, wilgotnych i świeżych. Bogactwem różnorodności wyróżnia się runo leśne, w którym występuje 49 gatunków podlegających całkowitej ochronie prawnej. Na uwagę zasługuje: liczydło górskie, arnika górską, omieg górski, czosnek niedźwiedzi. Zbocza wzniesień, silnie nasłonecznione, porastają murawy kserotermiczne, wśród których pięknem wyróżnia się dziewięsił bezłodygowy, różanka właściwa, skalnica trójpalczasta, ciemiężyk białokwiatowy. Lasy stanowią ostoję dla zwierzyny płowej. W świecie zwierząt na uwagę zasługują: łosie, jelenie i dziki oraz rzadko występujące borsuki, popielice, ryjówki. Awifauna reprezentowana jest przez ptaki: bociana czarnego, brodzca samotnego, cietrzewia i jarząbka, słonkę, puchacza. Z płazów zachowały się: rzekotka drzewna, miedzianka, salamandra i traszki. W strumieniach żyje około 20 gatunków ryb. Na terenie Parku występują najokazalsze krajowe chrząszcze objęte ochroną całkowitą m.in. jelonek rogacz, kozioróg dębosz, oraz tęcniki.

Dolina Bobrzy PLH 260014 – wyznaczono obszar o łącznej powierzchni 612,69 ha, z czego 17 ha na terenie gminy jest to teren prywatny obejmujący dolinę rzeki Bobrza z obrębów ewidencyjnych Porzecze, Ciosowa, Kostomłoty Pierwsze i Kostomłoty Drugie.

W trakcie opracowania projektu Planu Zadań Ochronnych Obszaru Natura 2000 PLH260014 „Dolina Bobrzy” dokonano sprawdzenia rozmieszczenia siedlisk przyrodniczych wymienionych w dokumentach z 2009 r. Okazało się, że w roku 2011 m.in. na terenie doliny w obrębie Porzecze i Ciosowa brak przedmiotów ochrony tj. zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych, więc autorzy projektu zadań ochronnych, zaproponowali zmianę granic obszaru „Dolina Bobrzy” przez wyłączenie terenu doliny rzeki w Porieczu i w Ciosowej, zachowując jedynie koryto rzeki na terenie Porieczu. Ostateczne granice obszaru zostaną ustalone w zatwierdzonym przez RDOŚ Kielce „Planie Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 PLH260014 „Dolina Bobrzy”.

Bobrza jest najdłuższym dopływem Czarnej Nidy, w znacznej mierze nosi ślady uregulowania, ale często meandrując tworzy malownicze starorzecza i rozlewiska. W dolinie rzeki występują również fragmenty zbiorowisk łągowych, liczne płaty zmiennowilgotnych łąk z klasy Molinio-Arrhenatheretea, oraz torfowiska przejściowe, którym towarzyszą niewielkie fragmenty borów bagiennych. Murawy kserotermiczne z klasy Festuco-Brometea zajmują niewielkie powierzchnie na stokach o ekspozycji południowej, południowo-zachodniej i południowo-wschodniej. Ogółem stwierdzono tu występowanie 13 typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Na różnego typu murawach kserotermicznych występuje wiele rzadkich i zagrożonych w skali kraju gatunków, np. wisienka stepowa *Cerasus fruticosa*, wężymord stepowy *Scorzonera purpurea*, goryczka krzyżowa *Gentiana cruciata*, goryczuszka orzęsiona *Gentiana ciliata*. Na uwagę zasługuje także sasanka wiosenna *Pulsatilla vernalis* gatunek zamieszczony w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin, występujący na Górze Bruszni, Górze Marmurek i Górze Stokowej. Stwierdzono także wystąpienie dwóch gatunków z II załącznika Dyrektywy Siedliskowej – dzwoniecznika wonnego *Adenophora liliifolia*, notowanego na Górze Bruszni, Górze Marmurek i Górze Stokowej oraz sasanki otwartej *Pulsatilla patens* podawanej z Góry Bruszni. Ostoja jest niezbędna dla zachowania dwóch wyżej wymienionych gatunków naturowych. Ostoja

posiada także znaczne walory krajobrazowe. W wodach ostoi występują jedne z najlepiej zachowanych i najliczniejszych populacji minoga strumieniowego *Lampetra planeri* (NT) w województwie świętokrzyskim. Gatunkiem częstym jest koza *Cobitis taenia* oraz inne chronione ryby: strzebla potokowa *Phoxinus phoxinus*, kleń *Leciscus cephalus* oraz jelec *Leuciscus leuciscus*. Znacząca w skali regionu jest populacja trzepli zielonej *Ophiogomphus cecilia*, zapelniająca lukę geograficzną w występowaniu gatunku na obszarze Gór Świętokrzyskich. Z dwóch wymienianych w II Załączniku Dyrektywy 92/43/EWG motyli na uwagę zasługują izolowane stanowiska przeplatki aurinii *Euphydryas aurinia*. Obecność wapieni i dolomitów dewońskich pozwoliła na wykształcenie się cennych muraw kserotermicznych, na których występują rzadkie gatunki ślimaków *Cecilioides acicula*, *Chondrula tridens* i *Helix lutescens*. Bardzo wysoka jest różnorodność ptaków – w jednym z płatów zadrzewień lęgowych przystępuje do lęgów 1/5 gatunków krajowych. W ostoi stwierdzono występowanie następujących gatunków ptaków lęgowych z I załącznika Dyrektywy Ptasiej: błotniak stawowy, derkacz, lelek, zimorodek, dzięcioł zielonosiwy, dzięcioł czarny, lerka, jarzębatka, gąsiorek.

3.1.3. Ochrona gatunkowa

Na terenie gminy występuje wiele osobliwości świata przyrodniczego. Na wzniesieniu Kamień spotykamy stanowisko bluszcza pospolitego - rośliny objętej ścisłą ochroną gatunkową podczas kwitnienia. Bogato jest reprezentowany las jodłowy i sosnowy. W przełęczy między wzgórzem Kamień, a Górą Wykieńską spotykamy stanowiska widłaka jałowcowego i goździstego — roślin objętych całkowitą ochroną gatunkową. Świat zwierząt na terenie gminy Miedziana Góra nie został dokładnie zbadany. Jest on jednak bogaty i obfituje w gatunki objęte prawną ochroną. Do najciekawszych należą: motyle dzienne (paź królowej, paź żeglarz, mieniak tęczowiec), różne gatunki chrząszczy (jelonek, kozioróg dębosz) i trzmieci. W rzekach występuje wiele gatunków ryb (karp, lin, karaś, płotka). Bogaty jest również świat płazów, gadów i ptaków (licznie reprezentowane są: traszki, kumaki, jaszczurki, ropuchy, bociany, cietrzewie, kruki, gile, sikorki). Wśród ssaków stwierdzono obecność wielu gatunków chronionych, między innymi: gronostaj, bóbr, nietoperz, koszatka. Są tu też gatunki łowne: sarna, lis, dzik, kuna domowa, borsuk, piżmak, łось.

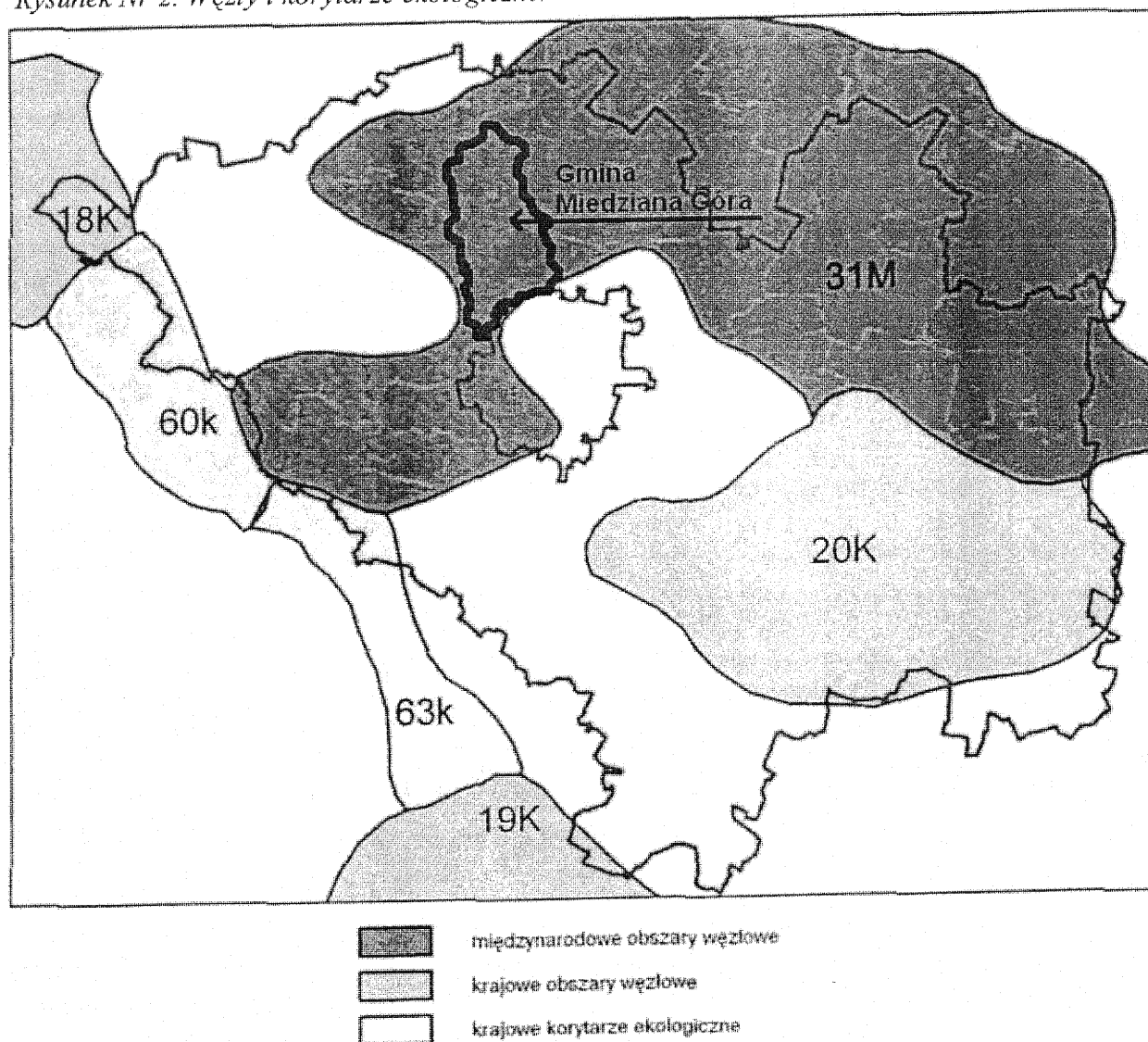
**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

3.1.4. Węzły i korytarze ekologiczne

Najcenniejsze przyrodniczo obszary, odznaczające się największą bioróżnorodnością pełnią funkcje węzłów ekologicznych o randze międzynarodowej i krajowej. Węzły ekologiczne połączone są korytarzami ekologicznymi, które zapewniają łączność i pozwalają na rozprzestrzenianie się gatunków pomiędzy węzłami.

Cały obszar gminy Miedziana Góra położony jest na terenie świętokrzyskiego węzła ekologicznego – 31M.

Rysunek Nr 2. Węzły i korytarze ekologiczne.

Legenda:

31M – obszar świętokrzyski,
18K – obszar przedborski,
19K – obszar nidziański,
20K – obszar cisowsko – orłowiński,
60K – korytarz małogoski,
63K – korytarz Nidy.

Opracowany przez:

Eksperckie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.

tel: (041) 248 00 07; fax: (041) 265 44 50, e-mail: biuro@ebzbp.com, www.ebzbp.com

3.1.5. Pomniki przyrody i zabytki kultury

Na terenie gminy Miedziana Góra znajdują się następujące pomniki przyrody:

- **Pomnik przyrody nieożywionej Odsłonięcie Geologiczne na wzniesieniu Ciosowa** - Obiekt usytuowany jest na terenie nieczynnego kamieniołomu "Ciosowa", na południowym stoku wzgórza przy wsi Ciosowa – działki Nr 273/1 i 275 własność Skarbu Państwa w użytkowaniu leśnictwa Oblęgorek. Ochroną objęta jest ściana skalna o wysokości do 20 m i długości ok. 70 m (Karta Ewidencyjna nr 193 - Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa w Urzędzie Wojewódzkim w Kielcach). Odsłonięcie prezentuje wielkoskalowe warstwowanie przekątne dolnotriasowych czerwonych piaskowców, które wraz z innymi interesującymi strukturami sedymentacyjnymi dokumentuje eoliczną genezę osadu. Występują tu także struktury wskazujące na panujące w czasie tworzenia osadu, środowisko wodne: zmarszczki prądowe (riplemarki), szczeliny powstałe w wyniku wysychania oraz zwitki błotne
- **Pomnik przyrody nieożywionej Ślady Górnictwa** - Obiekt położony jest we wsi Miedziana Góra, bezpośrednio na południe od szosy Kielce - Łódź, naprzeciw tzw. góry Kaplicznej, na zapleczu prywatnych zabudowań gospodarskich – działki nr 83/1 i 85/11. Celem ochrony jest w tym przypadku zabezpieczenie pozostałości dwóch głównych szybów, jednej z najbardziej znanych kopalni kruszcowych w regionie, kopali rud miedzi i żelaza - "Zygmunt" (Karta Ewidencyjna nr 194 - Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa w Urzędzie Wojewódzkim w Kielcach). Pomnik przyrody stanowią dwa zapadliskowe leje o średnicy 16 i 12 m, znajdujące się na obszarze o długości 200 m i szerokości ok. 80 - 100 m. Otoczone są one hałdami usypiskowymi o spłaszczonych górnych powierzchniach i stromych zboczach. Większe, północne zapadlisko to pozostałość szybu "Stanisław" - głównego szybu kopalni "Zygmunt". Mniejszy, południowy lej, to pozostałość tzw. szybu "II Austriackiego", wykonanego podczas I wojny światowej. W najbliższej okolicy szybów znajdują się również pozostałości działającego tam niegdyś tartaku oraz bunkrów, w których magazynowany był materiał wybuchowy (informacja ustna - Witold Ludwinek). Pomimo wprowadzonych zakazów, aktualny stan obiektu wskazuje na duże zaniedbanie tego pomnika przyrody nieożywionej. W tym przypadku konieczne jest poddanie go pracom konserwatorskim i ochronnym.
- **Pomnik przyrody Grodowe Źródło** - położone w obrębie ewidencyjnym Ćmińsk Kościelny na działce 734 – własność Skarbu Państwa we władaniu Lasów Państwowych – Nadleśnictwo Kielce. Utworzony został na podstawie uchwały Nr XXIII/196/09 Rady Gminy Miedziana Góra w sprawie ustanowienia pomnika przyrody Grodowe Źródło.
- **Pomnik przyrody Urwisko skalne „Piekło”** – położone w miejscowości ciosowa na działce ewidencyjnej Nr 286. Jedno z najciekawszych i najcenniejszych w gminie odsłonieć geologicznych - "Piekło", znajduje się w części grzbietowej góry Kamień, na zachód od jej szczytu. To naturalne wychodnie skalne piaskowca kwarcytowego z dolnego dewony o brunatnym zabarwieniu, które nadają mu tlenki żelaza powlekające spękania skał. Jest pomnikiem przyrody nieożywionej wpisanym do rejestru 28 października 1954 r. pod Nr rej. 34.

Na terenie Gminy Miedziana Góra znajdują się następujące zabytki kultury:

1. **Zakład Wielkopieczowy w Bobrzy:** Karta Ewidencyjna Zabytków Architektury i Budownictwa nr 89 - Wojewódzki Konserwator Zabytków:

hala fabryczna – położona na terenie prywatnym w miejscowości Bobrza (dz. ewid. Nr 356) stanowi wschodnią pierzeję dziedzińca zakładu wielkopiecowego. Jej północna część zbudowana jest z łomów czerwonego piaskowca na zaprawie wapiennej. Tynkowana jest zarówno na zewnątrz jak i wewnątrz. Zbudowana na rzucie zbliżonym do kwadratu. Elewacja frontowa zasłonięta jest drewnianymi przybudówkami, znajdują się tu dwa wejścia - do korytarza i do byłej sieni. Część południowa hali zbudowana jest na rzucie prostokąta z szerszą prostokątną przybudówką od strony dziedzińca. Budynek hali jest parterowy, pokryty wspólnym dachem dwuspadowym. We wnętrzu hali znajdują się dwa drewniane słupy położone niemal w jej centrum oraz dwa rzędy słupów stalowych, biegnących równolegle do osi podłużnej. Posadzkę stanowią wylewki cementowe. Budynek wzniesiony w latach 1826 - 1831, jako hala przygotowująca wsady do wielkich pieców, według projektu Franciszka Lempego. O stanie pierwotnym hali wiadomo, iż strop wspierało "...27 słupów tokańskich z cegły palonej na wapno, z kapietalami i piedestałami". W latach 1831 - 1873 hala fabryczna była własnością Zakładów Górniczych Okręgu Wschodniego, administratorem był Bank Polski. Około 1847 r. halę przebudowano na warsztaty ręczno-kowalskie. W czasie późniejszej przebudowy na miejscu środkowej części hali wzniesiono od podstaw nowy budynek, po którym zachowały się pozostałości w postaci murów obecnego dziedzińca. W latach 1873 - 1884 hala przeszła pod Zarząd Kieleckiego Urzędu Powiatowego, później w rękach prywatnych. W 1947 r. hala została upaństwowiona i przekazana na zakład drzewiarski.

mur oporowy – położony na terenie będącym własnością Gminy Miedziana Góra (dz. ewid. Nr 358/11, 358/13, 358/14), wchodzi w skład ruin zakładu wielkopiecowego. Usytuowany jest pomiędzy dolnym a górnym jego poziomem. Wybudowany został po to, by służyć jako wzmocnienie skarpy górnego poziomu zakładu, na którym znajdowały się budynki fabryczne. Mur biegnie w kierunku północno-południowym, a jego krańce w kierunku wschodnim. Zbudowany jest na rzucie podkowiatym z łomów czerwonego piaskowca na zaprawie wapiennej. Obiekt tworzą dwa równoległe mury z nieregularnie ułożonych łomów, wypełnione grubym kamieniem. Jego długość wynosi ponad 500 m, szerokość podstawy ok. 5 m, szerokość korony ok. 3,5 m oraz maksymalna wysokość ok. 15 m. Na terenie obiektu, przy wsparciu funduszy unijnych, została wytyczona ścieżka edukacyjna wraz z tablicami informacyjnymi. Obiekt w całości udostępniony jest do zwiedzania. Pierwotny wygląd, po pracach konserwacyjno-rekonstrukcyjnych, zachowany jest przy południowo-wschodnim narożu. Pozostałe fragmenty muru są w postępującej ruinie.

Węgielnia - położona na terenie będącym własnością Gminy Miedziana Góra (dz. ewid. Nr 358/11, 358/13, 358/14). Skład na węgiel usytuowany jest na ogromnym tarasie zakładu wielkopiecowego stanowi południowe zamknięcie dziedzińca fabrycznego. Obiekt jest murowany z czerwonej cegły oraz z łomów czerwonego piaskowca na zaprawie wapiennej. Założony na planie silnie wydłużonego prostokąta. Jest to budynek parterowy, podpiwniczony, obecnie bez dachu. Przy jego południowo-zachodnim narożniku znajduje się skarpa. Od strony północnej zachowane są obecnie jedynie ślady fundamentów, południowa zaś strona jest jednokondygnacyjna, podpiwniczona, w stanie ruiny. Wnętrze "węgielni" całkowicie odsłania część piwniczną, gdzie znajdują się dwa rzędy potężnych czworobocznych filarów kamiennych, po 12 w szeregu. Obwodowe ściany nadziemna zachowane są jedynie częściowo. Elewacja zachodnia z zachowanym trójkątnym szczytem posiada ponadto dekoracyjne podziały klasycystyczne. Na terenie obiektu, przy wsparciu funduszu unijnych została wytyczona ścieżka edukacyjna wraz z barierkami ochronnymi oraz

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

tablicami informacyjnymi. Obiekt w całości udostępniony jest do zwiedzania. Obecnie budynek znajduje się w postępującej ruinie

Układ wodny – położony na terenie prywatnym (dz. ewid. Nr 359, 358/12, 358/4, 359/2),

Osiedle pracownicze – dom weterynarza i czworaki - położony na terenie prywatnym.

2. **Zespół kościoła parafialnego p.w. św. Trójcy w – Kościół Ćmińsku Kościelnym** - Dysponent: parafia rzym.-kat. w Ćmińsku Kościelnym. Kościół parafialny pod wezwaniem Świętej Trójcy jest obiektem późnorenesansowym, murowanym z kamienia łamanego, cegły i ciosu, część tylna otynkowana jest na szaro. Posiada sklepienie kolebkowo-krzyżowe z późnorenesansową dekoracją stiukową. Dach kościoła jest dwuspadowy z wieżyczką na sygnaturkę o późnobarokowej sylwetce od strony zakrystii i z dwoma jednakowej wielkości wieżyczkami od strony wejścia głównego. (Karta Ewidencyjna Zabytków Architektury i Budownictwa nr 293 - Wojewódzki Konserwator Zabytków).
3. **Wystrój i wyposażenie kościoła parafialnego p.w. św. Trójcy w Ćmińsku Kościelnym** - nad drewnianymi drzwiami wejściowymi umieszczono tablicę konsekracji z 1658 r. Wyżej znajduje się wnęka z późnobarokową (1779r.) figurką kamienną św. Jana Nepomucena. W neobarokowym ołtarzu głównym (z 1906r.) znajduje się XVIII - wieczny obraz Trójcy Świętej. Ołtarze boczne utrzymane są w stylu wczesnobarokowym. W lewym ołtarzu znajduje się obraz św. Franciszka z Asyżu z I poł. XIX w. przy prawym ołtarzu bocznym znajduje się prosta kropielnica z białego piaskowca, a po przeciwnej stronie neoklasycystyczna ambona z 1916 r. W ścianach świątyni osadzone są: tablica konsekracji kościoła z 1658r., dwa barokowe epitafia: Bernarda Servaliego, zm. w 1651r. oraz Piotra Servalliego, zm. 1977r., tablica nagrobna Dionizego Antoniego Lewandowskiego
4. **Zespół Kościoła parafialnego p.w. św. Trójcy – plebania w Ćmińsku Kościelnym** - Usytuowana na północ od kościoła plebania zbudowana została w 1880 r. (wpisana do rejestru zabytków dnia 02.I.1986 r. pod nr 1007). Jest to obiekt murowany, parterowy, założony na rzucie prostokąta, z otwartym gankiem wspartym na słupach i nakrytym dwuspadowym dachem. Przy plebani znajduje się XIX-wieczna studnia z drewnianą obudową. Z prawej strony kościoła, w odległości ok. 5 m, wzniesiono dzwonnice o podstawie prostokątnej i wysokości 12 m (informacja ustna od proboszcza parafii w Ćmińsku). Kościół i plebania otoczone są wysokim (ok. 2 m) murem ogrodzeniowym, zbudowanym z czerwonego piaskowca. Mur przecinają dwie żelazne furtki, znajdujące się w prawym i lewym jego rogu, a od strony wejściowej także żelazna zdobiona brama. (Karta Ewidencyjna Zabytków Architektury i Budownictwa nr 1007 - Wojewódzki Konserwator Zabytków).
5. **Figura przydrożna św. Jana Nepomucena** – kamienna, późnobarokowa z 1779r. przy Kościele w Ćmińsku (dz. ewid. Nr 22/1). Obiekt został wpisany do rejestru zabytków pod numerem 168.
6. **Kamienny Krzyż w Tumlinie – Wykniu** - Znajdujący się na skrzyżowaniu dróg Tumlina-Wyknia i Tumlina-Podgrodu kamienny krzyż, wykonany jest z czerwonego lub białego piaskowca, najprawdopodobniej w warsztacie lokalnym. Obiekt ten ustawiony jest na pogrążonej w ziemi płycie z czerwonego piaskowca, wielokrotnie bielony wapnem, wysmukły. Ramiona boczne, jak i górny koniec krzyża są bardzo krótkie. Na skrzyżowaniu ramion wmurowany jest mały żeliwny krzyż z figurką Chrystusa (z odlewni samsonowskiej) (opis sporządzony na podstawie prywatnych notatek proboszcza parafii

Opracowany przez:

Eksperckie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.

tel: (041) 248 00 07; fax: (041) 265 44 50, e-mail: biuro@ebzbp.com, www.ebzbp.com

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

- Tumlin). Znany wszystkim okolicznym mieszkańcom krzyż, nieodzwrotnie związany z krajobrazem wsi, był wiosną tego roku pierwszą stacją Drogi Krzyżowej odbywającej się na ulicach Tumlina. Obiekt został wpisany do rejestru zabytków we wrześniu 1985 r.
7. **Cmentarz parafialny w Ćmińsku** – wpisany do rejestru zabytków pod nr 1139 dnia 02.06.1992r. położony na działce o numerze ewidencyjnym 495/1. Dysponent: parafia rzym.-kat. w Ćmińsku Kościelnym.
 8. **Kaplica p.w. Św. Barbary w Miedziane Górze** – o powierzchni 93m², położona na dz. ewid. Nr 356/4, wpisana do rejestru zabytków pod nr 1008A dnia 01.09.1986r. Kaplica Św. Barbary nie ma klarownej metryki powstania. Jest budowlą murowaną z kamienia, spajanego zaprawą wapienną, tynkowaną, orientowaną, jednonawową (wejście od strony zachodniej, zaś ołtarz od strony wschodniej). Ma drewnianą konstrukcję dachową pokrytą najprawdopodobniej w roku 1922, blacha cynkową. Podłogę stanowią czworokątne płyty z piaskowca z Ciosowej, natomiast podwyższenia i inne fragmenty zostały wykonane z piaskowca tumlińskiego. W 1922r. dobudowano do kaplicy przedsionek, opatrzone kamiennym portalem. Na ołtarzu głównym kaplicy umieszczono olejny obraz w złożonej ramie przedstawiający ukrzyżowanie Chrystusa. Natomiast w dwóch ołtarzach bocznych są malowidła św. Barbary i Matki Boskiej Częstochowskiej. Dysponentem kaplicy Św. Barbary jest parafia rzym.-kat. w Kostomłotach Drugich.
 9. **Figurka św. Jana Nepomucena ludowa z 1867r. w Miedziane Górze** – wpisana do rejestru zabytków pod nr 170 B dnia 01.04.1984r. Położona na dz. ewid. Nr 356/4N, jej właścicielem jest Parafia Rzymsko – Katolicka w Kostomłotach Drugich.
 10. **Kaplica p.w. Przemienienia Pańskiego Górze Grodowej** – na szczycie Góry Grodowej, w środku placu otoczonego kamienno – ziemnymi kręgami, dziękując Bogu za pomoc i ocalenie (napad Tatarów w 1240r. i najazd Szwedów 1656r.) miejscowa ludność zbudowała kapliczkę drewnianą i umieściła w niej obraz Przemienienia Pańskiego z datą 1765r., który obecnie znajduje się w Kościele p.w. Św. Stanisława Biskupa Męczennika w Tumlinie. Obecna murowana kapliczka, została wzniesiona przez Aleksandra Iberszera w 1850r. Kapliczka jest obiektem bezstylowym, założonym na planie nieregularnego sześcioboku. Pomalowana na białą, z wyjątkiem brązowych drzwi wejściowych, nad którymi znajduje się wnęka z rzeźbą przedstawiającą Chrystusa. Wewnątrz znajduje się skromny ołtarzyk matki Boskiej Częstochowskiej. Kapliczka jest zamknięta, nie jest udostępniona do zwiedzania dla turystów. Wpisana jest do rejestru pod nr 1012 dnia 29.01.1987r.
 11. **Rezerwat archeologiczno – geologiczny Góra** – położony w miejscowości Ćmińsk w granicach rezerwatu przyrody „Kręgi Kamienne”. Obiekt wpisany w 1986r. do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków Kultury Materialnej pod Nr 4/AA.
 12. **Zespół kaplicy p.w. Przemienienia Pańskiego w Kostomłotach Pierwszych** – wpisany do rejestru pod nr 1009 z dnia 1986r. Przedmiotem ochrony jest kaplica z ołtarzem oraz otoczenie (cmentarz) z krzyżem wotywnym w granicach ogrodzenia.
 13. **Figura przydrożna św. Jana Nepomucena** – barokowa o cechach ludowych z 1771r. wpisana do rejestru zabytków pod nr 171B dnia 1986r.
 14. **Obraz olejny na płótnie „Matka Boska Niepokalanie Poczęta”** - w kościele p.w. św. Andrzeja Boboli w Kostomłotach Drugich wpisany do rejestru zabytków pod nr 172B z dnia 01.04.1986r.

3.2. Zasoby wodne i gospodarka wodno – ściekowa.

3.2.1. Wody powierzchniowe.

Gmina Miedziana Góra położona jest na terenie zlewni rzek Bobrza i Czarna Konecka. Bobrza jest głównym prawobrzeżnym dopływem Czarnej Nidy, natomiast Czarna Konecka jest dopływem Pilicy.

Główną rzeką, która odwadnia całą gminę jest rzeka Bobrza z dwoma lewobrzeżnymi dopływami:

- Sufraganiec – przepływa przez południowo – wschodnią część gminy,
- Ciemnica – odwadnia północno – zachodnią część gminy.

Natomiast północna część jest odwadniana przez rzeki Krasną i Czarną Terasę, które są dopływami Czarnej Koneckiej.

Na terenie Gminy jest zinwentaryzowany jeden zbiornik retencyjno - rekreacyjny wody Ćmińsk zasilany przez Bobrzą na terenie prywatnym. Pojemność zbiornika wynosi 27,5 tys. m³ a powierzchnia zalewu 2,75 ha.

Na terenie Gminy Miedziana Góra położony jest również staw rybny w miejscowości Tumlin - Podgród – o powierzchni zalewu 0,1 ha.

Zaplanowana jest budowa zbiornika wodnego na rzece Bobrza „Wyłęba – Świątełek”. We wstępnej koncepcji budowy zbiornika zaplanowane zostały trzy warianty:

1. Zbiornik Wyłęba o powierzchni zalewu 15,4 ha,
2. Zbiornik Wyłęba o powierzchni zalewu 13,6 ha oraz zbiornik Świątełek o powierzchni zalewu 12,1 ha,
3. Zbiornik Wyłęba Świątełek o powierzchni zalewu 29,2 ha.

W Programie Małej Retencji dla Województwa Świętokrzyskiego zaplanowana jest budowa zbiorników retencyjnych:

- „Wilcza Góra” na rzece Ciemnicy o powierzchni zalewu 13,5 ha i pojemności 371 tys. m³,
- „TOR” na cieku od Tumlina o powierzchni zalewu 2,0 ha i maksymalnej pojemności 40 tys. m³.

W 2010r. w ramach „Programu Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Świętokrzyskiego na lata 2010 – 2012” był przeprowadzony monitoring jakości wód na rzece Sufraganiec w punkcie pomiarowym Sufraganiec – Podgórze.

Wyniki badań w danym punkcie są następujące:

- temperatura – Klasa I,
- zawiesina ogólna – Klasa I,
- tlen rozpuszczony – Klasa I,
- BZT₅ – Klasa II,
- OWO – Klasa I,
- Przewodność – Klasa I,
- Substancje rozpuszczone – Klasa I,
- Chlorki – Klasa I,
- Wapń – Klasa I,
- Magnez – Klasa I,,
- Odczyn pH, - Klasa I,
- Azot amonowy – Klasa I,
- Azot Kieldahla – poniżej potencjału dobrego,
- Azot amonowy – Klasa I,

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

- Azot ogólny – Klasa I,
- Fosfor ogólny – Klasa I,
- Klasa elementów fizykochemicznych – poniżej potencjału dobrego,
- Węglowodory ropopochodne (indeks olejowy) – Klasa II.

3.2.2. Wody podziemne.

Gmina Miedziana Góra położona jest na dwóch Głównych Zbiornikach Wód Podziemnych:

- GZWP 414 – Zagnańsk – północna część gminy,
- GZWP 417 – Kielce – południowo - zachodni kraniec gminy.

Na terenie tym można wyróżnić następujące piętra wodonośne:

- o Triasowe – ma ono największe znaczenie dla zaopatrywania ludności w wodę i jest ujmowane wieloma studniami wierconymi na terenie Ćmińska i Tumlina. Warstwę wodonośną stanowią spękane piaskowce przewarstwione iłupkami i mułowcami, woda znajduje się pod dużym ciśnieniem,
- o Dewońskie – jego poziom jest zróżnicowany i zależny od litologicznego wykształcenia osadów, wody te związane są z wapieniami i dolomitami oraz piaskowcami kwarcytowymi i mułowcami. Wody z tego poziomu ujmowane są studniami w rejonie Miedzianej Góry,
- o Czwartorzędowe – którego pierwszy poziom związany jest z dolinami rzek i uzależniony od stanu wody w rzece oraz ilości opadów atmosferycznych. Wody te ujmowane są studniami gospodarczymi, są na ogół złej jakości i narażone na zanieczyszczenia bakteriologiczne.

Wody podziemne na terenie gminy cechuje dobra jakość oraz duża zasobność.

Tabela Nr 2. Wyniki badań jakości wody z punktów pobrań położonych na terenie gminy Miedziana Góra.

Badane wskaźniki i parametry	Jednostka	Wyniki badań - Wodociąg Bobrza - Ćmińsk				Dopuszczalne zakresy wartości
		Ośrodek Zdrowia	Szkoła Podstawowa	Hydrofornia	Urząd Gminy	
		22.08.11	11.10.10	11.07.11	10.05.11	
Liczba bakterii coli	jtk/100ml	0	0	0	0	0
Liczba enterokoków kałowych	jtk/100ml	0	0	0	0	0
Liczba Escherichia coli	jtk/100ml	0	0	0	0	0
Ogólna liczba mikroorganizmów w tem. 22±2°C po 72 h	jtk/1ml	64	2	0	3	- ⁴⁾
Barwa	mg PT/dm ³	< 5	< 5	< 5	< 5	- ³⁾
Mętność	NTU	0,42	0,27	0,23	0,64	1 ³⁾
Odczyn	-	7,8	7,7	7,6	7,6	6,5 – 9,5
Przewodność w 25°C	µS/cm	316	327	317	321	2500
TFN	Stopień	< 1	< 1	< 1	< 1	- ³⁾
TON	rozcieńczenia	< 1	< 1	< 1	< 1	- ³⁾
Antymon	µg/dm ³	< 1,2	-	-	< 1,2	5

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

Badane wskaźniki i parametry	Jednostka	Wyniki badań - Wodociąg Bobrza - Ćmińsk				Dopuszczalne zakresy wartości
		Ośrodek Zdrowia	Szkoła Podstawowa	Hydrofornia	Urząd Gminy	
		22.08.11	11.10.10	11.07.11	10.05.11	
Arsen	µg/dm ³	<1,2	-	-	<1,2	10
Azotany	mg NO ₃ /dm ³	21	25	23	22	50
Azotyiny	mg NO ₂ /dm ³	<0,02	< 0,014	< 0,014	< 0,02	0,50
Bor	mg/dm ³	<0,05	-	-	<0,05	1,0
Bromiany	µg/dm ³	<5,0	-	-	< 5,0	10
Chlorki	mg/dm ³	14	-	-	14	250
Chrom ogólny	µg/dm ³	< 5	-	-	< 5,0	50
Cyjanki	µg/dm ³	< 5	-	-	< 5,0	50
Fluorki	mg/dm ³	0,14	-	-	<0,06	1,5
Glin	µg/dm ³	< 40	-	-	<40	200
Kadm	µg/dm ³	< 0,5	-	-	< 0,5	5
Mangan	µg/dm ³	< 0,5	< 5	< 5,0	< 5,0	50
Miedź	mg/dm ³	<0,05	-	-	< 0,05	2
Nikiel	µg/dm ³	< 3,0	-	-	< 3,0	20
Ołów	µg/dm ³	< 2,0	-	-	< 2,0	25
Rtęć	µg/dm ³	< 0,5	-	-	< 0,5	1
Selen	µg/dm ³	< 1	-	-	<1,0	10
Siarczany	mg/dm ³	14	-	-	14	250
Sód	µg/dm ³	< 5,0	-	-	< 5,0	200
Żelazo ogólne	mg/dm ³	54	< 0,04	< 40	<40	200
Amonowy jon	mg NH ₄ /dm ³	<0,07	< 0,07	<0,07	<0,07	0,50
1,2 dichloroetan	µg/dm ³	< 1	-	-	< 1,0	3
Benzen	µg/dm ³	<1	-	-	<1,0	1
Benzo(a)piren	µg/dm ³	<0,0025	-	-	<0,0025	0,01
Benzo(b)fluoranten	µg/dm ³	<0,0025	-	-	<0,0025	-
Benzo(ghi)perylen	µg/dm ³	<0,0025	-	-	<0,0025	-
Benzo(k)fluoranten	µg/dm ³	<0,0025	-	-	<0,0025	-
Bromodichlorometan	mg/dm ³	<0,0010	-	-	<0,001	0,015
δ-HCH	µg/dm ³	<0,006	-	-	<0,006	0,10
Dibromochlorometan	mg/dm ³	<0,001	-	-	<0,001	-
Ideno(1,2,3-c,d)piren	µg/dm ³	<0,0025	-	-	<0,0025	-
γ-HCH	µg/dm ³	<0,006	-	-	<0,006	0,10
Σ pestycydów	µg/dm ³	<0,30	-	-	<0,030	-
Tetrachloroeten	µg/dm ³	<1,0	-	-	<1,0	-
Bromoform	mg/dm ³	<0,001	-	-	<0,001	-
Chloroform	mg/dm ³	<0,001	-	-	<0,001	0,030
Σ THM	µg/dm ³	< 2,0	-	-	< 2,0	100
Utlenialność	mg/dm ³	0,8	-	-	< 0,5	5
Σ WWA	µg/dm ³	<0,005	--	-	<0,050	0,1
Σ trichloroetenu i tetrachloroetenu	µg/dm ³	<1,0	-	-	<1,0	10
α-HCH	µg/dm ³	<0,006	-	-	<0,006	0,10
β-HCH	µg/dm ³	<0,006	-	-	<0,006	0,10
Trichloroeten	µg/dm ³	<1,0	-	-	<1,0	-
HCB	µg/dm ³	<0,006	-	-	<0,006	0,10
Melation	µg/dm ³	<0,006	-	-	<0,006	0,10
Heptachlor	µg/dm ³	<0,006	-	-	<0,006	0,030
Chloropiryfos	µg/dm ³	<0,006	-	-	<0,006	0,10
Procymidon	µg/dm ³	<0,006	-	-	<0,006	0,10
Bifentryna	µg/dm ³	<0,006	-	-	<0,006	0,10

³⁾ – Akceptowalny przez konsumentów i bez nieprawidłowych zmian

⁴⁾ – Bez nieprawidłowych zmian

Opracowany przez:

Ekspertskie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy

ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.

tel: (041) 248 00 07; fax: (041) 265 44 50, e-mail: biuro@ebzbp.com, www.ebzbp.com

3.2.3. Gospodarka wodno – ściekowa.

Przepisy prawne Unii Europejskiej w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych określone zostały w szczególności w dyrektywie Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 roku dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (Dz. Urz. WE L 135 z 30.05.1991 r., str. 40-52, z późn. zm.; Dz. Urz. WE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t.002, str. 26), zwane dalej dyrektywą 91/271/EWG.

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK) określa działania, które będą podejmowane do końca okresu przejściowego, wynegocjowanego dla tej dyrektywy tj. do końca 2015 r., a także dla okresów pośrednich do końca 2013r. Program stanowi spis przedsięwzięć zaplanowanych do realizacji w zakresie zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych (budowy, rozbudowy i/lub modernizacji oczyszczalni ścieków komunalnych i systemów kanalizacji zbiorczej) w aglomeracjach w celu prawidłowego i uporządkowanego procesu implementacji dyrektywy 91/271/EWG.

Na terenie Gminy Miedziana Góra wyznaczono aglomerację Rozporządzeniem Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 27 października 2005r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Miedziana Góra (Dz. Urz. Woj. Święt. Nr 252, poz. 3096).

Zaopatrzenie w wodę

Na terenie Gminy Miedziana Góra jest jedno ujęcie wody składające się ze studni podstawowej ($Q_e=110 \text{ m}^3/\text{h}$) i awaryjnej ($Q_e= 55,8 \text{ m}^3/\text{h}$) w msc. Ćmińsk ul. Wyrowce. Średni pobór dobowy: $Q_{sr} = 2100 \text{ m}^3/\text{d}$ przy wydajności $2640 \text{ m}^3/\text{d}$.

W 2010r. długość sieci wodociągowej wynosił 99,3km, długość przyłączy 45,16km. Ogólna liczba przyłączy wynosi 2714 szt. (stan na dzień 31.12.2010r). Stopień zwodociągowania wynosi 99%. Na bieżąco wykonywane są prace przyłączeniowe do nowo powstających terenów budowlanych.

Roczne zużycie wody wynosi odpowiednio:

- 150 656 m^3/rok – gospodarstwa domowe,
- 13 983 m^3/rok podmioty usługowo – produkcyjne.

Największymi odbiorcami wody w Gminie Miedziana Góra są (dane za okres maj 2010 – maj 2011):

- Zespół Szkół w Kostomłotach Drugich – 6043 m^3/rok ,
- Zespół Szkół w Ćmińsku – 1918 m^3/rok ,
- Samorządowy Ośrodek Zdrowia w Miedzianej Górze- 460 m^3/rok ,
- Piekarnia ALMADO Ćmińsk - 411 m^3/rok ,
- Dropplant Kostomłoty Drugie - 304 m^3/rok .

Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

Długość sieci kanalizacyjnej (stan na 31.12.2010r.) wynosi 41,83 km. Przyłączonych do sieci jest 789szt. budynków mieszkalnych. Wskaźnik skanalizowania wynosi ~30%. Ilość bezodpływowych zbiorników na ścieki wynosi 1593szt.

Obecnie dostępu do kanalizacji pozbawione są następujące miejscowości: Tumlin – Wykień, Tumlin - Podgród, Ćmińsk, Przyjmo, Porzecze, Bobrza, Ciosowa.

Na terenie gminy istnieją następujące oczyszczalnie ścieków:

1) *Gminna Oczyszczalnia ścieków Kostomłoty Drugie – Laskowa*

Technologię oczyszczalni ścieków o wydajności $Q_{\text{śrd}} = 500 \text{ m}^3/\text{d}$ przyjęto w oparciu o proces niskoobciążonego osadu czynnego pracującego wg metody obróbki porcjowej SBR z porcjowym zasilaniem ze zbiornika retencyjnego.

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

Ciąg technologiczny oczyszczalni ścieków AQUA PRIM SBR obejmuje:

- zatrzymanie części stałych na sicie bębnowym,
- wyrównanie stężeń zanieczyszczeń i przepływów w zbiorniku retencyjnym,
- biologiczne oczyszczanie osadem czynnym w reaktorach (usuwanie związków C, N i P),
- odprowadzenie osadu nadmiernego z reaktorów do zbiornika osadu,
- spust ścieków oczyszczonych z reaktorów poprzez otwarcie zastawek,
- zagęszczenie ustabilizowanego osadu na prasie filtracyjnej.

Ilość ścieków dopływających - 104 278 m³/rok (2009r.)

Ilość ścieków dopływających - 136 043 m³/rok (2010r.)

2) Lokalna oczyszczalnia ścieków z osiedla domków przy ul. Podgród w Ćmińsku

Technologia oczyszczania ścieków

- wstępne oczyszczanie ścieków w osadniku wstępnym
- oczyszczanie biologiczne osadem czynnym
- końcowe doczyszczanie w filtrze gruntowym

$Q_{\text{śrd dobowe}} = 20 \text{ m}^3/\text{d}$

$Q_{\text{max dobowe}} = 22 \text{ m}^3/\text{d}$

Ilość ścieków dopływających - 2882 m³/rok (2009r.)

Ilość ścieków dopływających - 3260 m³/rok (2010r.)

3) Oczyszczalnia ścieków przy Szkole w Ćmińsku - o dopuszczalnej przepustowości max 10,84m³/d,

4) Oczyszczalnia ścieków przy Ośrodku MOTORAJ w Ćmińsku - będąca własnością Automobilklubu Kielce - o RLM (Równorzędnej Liczbie Mieszkańców) = 123 oraz przepustowości max 31,4 m³/d.

5) Przydomowe oczyszczalnie ścieków:

W przydomowe oczyszczalnie ścieków wyposażonych jest 28 gospodarstw domowych.

Tabela Nr 3. Przydomowe oczyszczalnie ścieków na terenie Gminy Miedziana Góra (stan na 31.12.2010r).

Nazwa	Rodzaj	Nr atestu	Liczba szt.	RLM (liczba)	Przepus towość m ³ /d	Rodzaj prowadzonego monitoringu
BIOVAC	Reaktor cylindryczny SBR	Deklaracja zgodności z PN EN 12566-3	6	112	11,2	brak
SEBICO	Osadnik gnilny z drenażem rozsączającym	AT/2002-08-0029/A1	12			
SOTRALENTZ	Osadnik gnilny z drenażem rozsączającym	AT/2006-08-0003/A3	2			
		AT/2002-08-0003/A1	2			
EURO-PLAST	Osadnik gnilny z drenażem rozsączającym	AT/2005-08-0243	2			
		AT/2005-08-0245				
		AT/2005-08-0246				
ROTH-MICRO-STEP	Komora osadu czynnego z osadnikiem wtórnym	AT/2005-08-0238	1			
ATLANTIS	Osadnik gnilny z drenażem rozsączającym	Deklaracja zgodności z PN EN 12566-3	1			
DELFIN	Osadnik gnilny z drenażem rozsączającym	AT/2007-08-0029/A2	2			
		AT/2007-08-0031/A2				
		AT/2007-08-0032/A2				
RAZEM			28	112	11,2	

Opracowany przez:

Ekspertkie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy

ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.

tel: (041) 248 00 07; fax: (041) 265 44 50, e-mail: biuro@ebzbp.com, www. ebzbp.com

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

Firmy asenizacyjne wywożące nieczystości z terenu gminy to:

- Zakład Gospodarki Komunalnej w Miedzianej Górze Kostomłoty Drugie 133a, 26-85 Miedziana Góra;
- Zakład Usług Transportowych i Wywóz Nieczystości Władysław Durlik ul. Chopina 11/40, 25-394 Kielce.

Ścieki ze zbiorników bezodpływowych na terenie gminy oraz osady z przydomowych oczyszczalni ścieków wywożone są na gminną oczyszczalnię ścieków Kostomłoty Drugie – Laskowa.

Tabela Nr 4. Wyniki badań jakości oczyszczonych ścieków.

Badany Wskaźnik	Jednostka stężenia	Kostomłoty Drugie - Laskowa			Ćmińsk
		16-17.03.2009r	12-13.09.2010r	12-13.06.2011r	13-14.09.2009r
BZT ₅	mg O ₂ /dm ³	-	9	-	-
BZT ₅ bez rozcieńczenia	mg O ₂ /dm ³	6,3	-	5,7	3,8
ChZT _{Cr}	mg O ₂ /dm ³	57	50,3	56,8	61
Zawiesiny	mg/dm ³	8,4	6,2	6,3	7,6

Kanalizacja deszczowa

W Gminie Miedziana Góra funkcjonuje 3,2 km kanalizacji deszczowej.

Kanalizacja deszczowa funkcjonuje wzdłuż ulicy Starowiejskiej i ulicy Kościelnej w Kostomłotach Drugich, w centrum Miedzianej Góry (wokół placu przed Urzędem - ul. Urzędnicza, ks. Nachtmana i ks. Przyłęckiego), oraz część ul. Podgród w miejscowości Ćmińsk. Odbiornikiem ścieków deszczowych jest rzeka Sufraganiec.

3.2.4. Powodzie

Duży wpływ na stan środowiska, oprócz wpływu działalności człowieka mają również zagrożenia naturalne związane z warunkami klimatycznymi, a w dużej mierze także ze stanem zasobów wodnych danego regionu. Skala zagrożeń, a także prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożeń o charakterze naturalnym oraz rozmiar skutków tych zdarzeń uzależnione są od naturalnych uwarunkowań regionu. Wynikają one z ukształtowania terenu, budowy geologicznej oraz warunków występowania wód podziemnych i wód powierzchniowych, a także szaty roślinnej. Duże znaczenie mają również sztuczne zabiegi przekształcania środowiska naturalnego pod kątem zapewnienia ochrony przed takimi zdarzeniami. Województwo świętokrzyskie znajduje się wśród pięciu najbardziej narażonych na niebezpieczeństwo powodzi województw w Polsce. Jego obszar jest głównie narażony na występowanie wezbrań w okresie od marca do kwietnia oraz od czerwca do sierpnia. Wezbrania rzeczne związane są z określonymi porami roku i dzieli się je na wezbrania roztopowe (wczesnowiosenne) oraz wezbrania opadowe (letnie).

Intensywne opady atmosferyczne oraz gwałtowne roztopy w okresie wiosennym w Paśmie Gór Świętokrzyskich są przyczyną wezbrań rzek i strumieni górskich w rejonie źródeł Bobrzy.

Nie bez znaczenia pozostają również powierzchnie terenów zurbanizowanych oraz utwardzonych na terenie gminy. Woda z tych terenów spływa ciekami naturalnymi i urządzonymi jako rowy melioracyjne. Tereny zamieszkałe gminy nie są zagrożone powodzią, natomiast istnieje ryzyko występowania okresowych podtopień terenów wzdłuż nie konserwowanych rowów melioracyjnych. Tereny zagrożone powodzią zostały ustalone

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.

w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego i oznaczone jako tereny zalewane wodami powodziowymi Q₁%.

Jednym ze sposobów ochrony przed powodzią jest budowa zbiorników retencyjnych. Na terenie Gminy jest zinwentaryzowany jeden zbiornik retencyjno - rekreacyjny wody Ćmińsk zasilany przez rzekę Bobrę, położony jest na terenie prywatnym. Pojemność zbiornika wynosi 27,5 tys. m³ a powierzchnia zalewu 2,75 ha.

3.2.5. Główne zagrożenia i problemy

Problemy związane ze stanem gospodarki wodno – ściekowej i możliwościami jej rozwoju w Gminie Miedziana Góra mają duży udział wśród zagrożeń dla środowiska wodnego:

- niedostateczna ilość sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków o odpowiedniej przepustowości,
- niedostateczny poziom wyposażenia w przydomowe oczyszczalnie ścieków,
- nieszczelne zbiorniki bezodpływowe,
- niedostateczna konserwacja rowów, która skutkuje powstawaniem lokalnych podtopień.

W problematyce funkcjonowania gospodarki ściekowej, oprócz uwarunkowań technicznych i ekonomicznych, dużą rolę odgrywa również świadomość ekologiczna mieszkańców oraz ich wola wpływania na ograniczanie występujących zagrożeń poprzez właściwe działania indywidualne.

3.3. Powietrze atmosferyczne.

3.3.1. Źródła zanieczyszczeń do powietrza.

Ochrona powietrza, zgodnie z polskimi przepisami polega na zapobieganiu powstawaniu zanieczyszczeń, ograniczaniu lub eliminowaniu zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza substancji zanieczyszczających w celu zmniejszania stężeń do dopuszczalnego poziomu, ewentualnie utrzymanie ich na dopuszczalnym poziomie.

Powietrze atmosferyczne jest jednym ze składników środowiska naturalnego, który w znacznej mierze decyduje o jakości życia człowieka oraz jego otoczenia. Wpływa również na stopień czystości innych komponentów środowiska, tj. zakwaszenie gleb, jakość wód powierzchniowych i podziemnych, zdrowotność lasów oraz zanieczyszczenia upraw. Zanieczyszczenia powietrza szybko przenoszą się na znaczne odległości, a dalszej perspektywie oddziałują na zmiany klimatu oraz niekorzystne procesy w warstwie ozonowej. O jakości powietrza na terenie gminy Miedziana Góra decydują nie tylko miejscowe emisje, ale i zanieczyszczenia pochodzące z sąsiednich gmin czy powiatów, a nawet województw.

Emisja przemysłowa

Zgodnie z danymi przedstawionymi w „Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Świętokrzyskiego” województwo zajmuje 9 miejsce w kraju pod względem emisji pyłów i 8 miejsce pod względem emisji gazów. Na terenie gminy Miedziana Góra zakłady przemysłowe, które są uciążliwe dla środowiska oraz dla okolicznych mieszkańców ze względu na emisję zanieczyszczeń do powietrza to: Kopalnia „Laskowa” i Kopalnia „Kostomłoty” w Kostomłotach Drugich, jednak jest to emisja nieorganizowana i nie ma możliwości przeprowadzenia pomiarów wielkości zanieczyszczeń wprowadzanych do

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

powietrza, gdyż obowiązujące przepisy prawa nie określają dopuszczalnej wielkości dla emisji niezorganizowanej.

Emisja niska.

Emisja niska zanieczyszczeń powietrza pochodzi z lokalnych kotłowni węglowych i indywidualnych palenisk domowych, opalanych głównie węglem złej jakości oraz odpadami. Wielkość tej emisji jest trudna do oszacowania. Głównym źródłem zanieczyszczeń są procesy spalania, węgiel jest nadal podstawowym paliwem w sektorze energetycznym, komunalnym i mieszkaniowym. Poza tym w ostatnich latach znacznie wzrasta udział transportu drogowego (w odniesieniu do emisji tlenków azotu).

Znaczny wpływ dla zanieczyszczenia powietrza mają przestarzałe kotłownie opalane węglem kamiennych niskiej jakości, o dużej zawartości siarki, pracujące dla potrzeb centralnego ogrzewania oraz małe przedsiębiorstwa spalające węgiel w celach grzewczych i technologicznych. Często nie posiadają one żadnych urządzeń do celów ochrony powietrza. Głównym nośnikiem energii jest nadal węgiel kamienny, choć sukcesywnie wzrasta wykorzystanie energii z bardziej ekologicznych źródeł, m.in. gaz ziemny i olej opałowy, co w znacznym stopniu ogranicza emisję zanieczyszczeń do środowiska. Głównymi zanieczyszczeniami powietrza są: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla i pył. Wielkość emisji pochodząca z tych źródeł jest trudna do oszacowania i wykazuje zmienność sezonową (ściśły związek z sezonem grzewczym). Spala się w nich również różne materiały odpadowe, w tym odpady komunalne, które mogą być źródłem emisji dioksyn, ponieważ proces spalania jest niezupełny i zachodzi w niedostatecznie wysokich temperaturach.

Tabela 5. Źródła emisji zorganizowanej na terenie Gminy Miedziana Góra.

Lp.	Kotłownie	Liczba	Moc kotłowni (w MW)
1.	Gazowe:	3 szt.	1,002
	o Szkoła w Ćmińsku	1 szt.	0,225
	o Obsługująca Urząd Gminy, Zakład Gospodarki Komunalnej i Ośrodek Zdrowia w Miedzianej Górze	1 szt.	0,157
	o Szkoła w Kostomłotach Drugich	1 szt.	0,620
2.	Olejowa - Szkoła w Porzeczcu	1 szt.	0,072
3.	Węglowe (ekogroszek) – Ośrodek Zdrowia w Ćmińsku	1 szt.	0,050

Emisja komunikacyjna.

Bardzo ważnym źródłem zanieczyszczenia powietrza jest również transport komunikacyjny. Największe stężenia emisji znajdują się wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Podstawowym źródłem zanieczyszczeń na terenie Gminy Miedziana Góra są pojazdy przemieszczające się drogą krajową nr 7 i 74.

W wyniku spalania paliw w pojazdach samochodowych do atmosfery przedostają się znaczne ilości zanieczyszczeń gazowych, m.in.: tlenki azotu, tlenki węgla, dwutlenek węgla, węglowodory (szczególnie benzen) oraz pyły zawierające związki ołowiu, kadmu, niklu i miedzi. Ponadto zanieczyszczenia komunikacyjne o dużym nasileniu mogą powodować powstawanie smogu w okresie zimowym a w okresie letnim, tzw. smogu fotochemicznego, co przyczynia się do powstawania ozonu przyziemnego. Istotne znaczenie mają również zanieczyszczenia powstające przy ścieraniu się opon i nawierzchni dróg.

Opracowany przez:

Eksperckie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.

tel: (041) 248 00 07; fax: (041) 265 44 50, e-mail: biuro@ebzbp.com, www.ebzbp.com

Emisja napływowa.

Na stan czystości powietrza w gminie Miedziana Góra mogą mieć wpływ zakłady zlokalizowane w sąsiednich gminach, a nawet ponadregionalne zanieczyszczenia powietrza z dużych ośrodków przemysłowych. Na teren Gminy Miedziana Góra mogą docierać zanieczyszczenia z Cementowni w Małogoszczy, Zakładu Przemysłu Wapienniczego Nordkalk Miedzianka S.A. oraz z sąsiednich województw głównie ze Śląskiego i Małopolskiego.

3.3.2. Jakość powietrza.

Na terenie Gminy Miedziana Góra nie są prowadzone pomiary jakości powietrza. W roku 2009r Wójt Gminy Miedziana Góra podjął starania aby w rejonie kopalni odkrywkowych w miejscowości Kostomłoty Drugie zainstalowano stanowiska pomiarowe do stałego pomiaru wielkości emisji w zakresie pyłów. Jednakże Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach jednoznacznie określił, iż dla potrzeb dokonywania ocen jakości powietrza dla powiatu kieleckiego wykorzystywane są dane uzyskiwane na stacji monitoringu zlokalizowanej na terenie Gminy Sitkówka Nowiny oraz nie ma obowiązku zakupu, uruchomienia i eksploatacji dodatkowej stacji w tej strefie.

Jakość powietrza na terenie kraju podlega weryfikacji w formie rocznych ocen jakości powietrza w strefach.

Sposób dokonywania podziału na strefy, rodzaje zanieczyszczeń uwzględniane w kolejnych rocznych ocenach oraz dopuszczalne poziomy stężenia substancji w powietrzu ulegają nieustannym zmianom wynikającym z sukcesywnie wprowadzanych do prawa polskiego przepisów unijnych.

Rezultatem prowadzenia corocznych ocen jakości powietrza jest wyznaczenie obszarów występowania przekroczeń standardów jakości powietrza, rodzajów substancji, których te przekroczenia dotyczą oraz wymogów opracowywania i wdrażania Programów Ochrony Powietrza zmierzających do poprawy jakości powietrza.

Z uwagi na sąsiedztwo Gminy Miedziana Góra z Miastem Kielce ważne są działania zmierzające do poprawy stanu jakości powietrza na terenie Miasta Kielce. Realizowane są one w ramach Programu Ochrony Powietrza z uwagi na ponadnormatywne stężenia pyłu zawieszonego PM10.

Działania zmierzające do poprawy jakości stanu powietrza na terenie Miasta Kielce koncentrowały się na dwóch zagadnieniach:

- Ograniczenie emisji zanieczyszczeń z energetycznego spalania paliw – zakres działań powinien koncentrować się na likwidacji indywidualnych źródeł ciepła i podłączeniu kolejnych budynków do sieci ciepłowniczej, modernizacji kotłowni, węzłów ciepłowniczych oraz sieci ciepłowniczej,
- Działania ograniczające emisję zanieczyszczeń z transportu i komunikacji – w ramach tych działań GDDKiA obecnie realizuje inwestycję pn. „Budowa wylotu wschodniego z Kielc drogi S-74 na odcinku miejskim” oraz prowadzone są prace obejmujące przebudowę drogi ekspresowej S-7. Planowana jest również budowa obwodnicy południowo – wschodniej Kielc (jako część projektowanej drogi ekspresowej S-46) oraz budowa fragmentów dróg ekspresowych S-7 i S-74.

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

W związku z dostosowywaniem prawa polskiego do wymogów dyrektywy CAFE ocena jakości powietrza za 2010r. została przeprowadzona po raz pierwszy w zmienionym układzie stref oraz analiza pyłu zawieszonego PM_{2,5} w powietrzu. Na terenie województwa Świętokrzyskiego wyznaczone zostały dwie strefy, a mianowicie:

- miasto Kielce
- strefa świętokrzyska (wraz z Gminą Miedziana Góra).

Ocena została przeprowadzona z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów, tj. ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ochronę roślin.

Ocena z uwagi na ochronę zdrowia ludzi obejmowała: benzen, dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, tlenek węgla, ozon, pył zawieszony PM₁₀, zawartość w pyłe zawieszonym PM₁₀ ołowiu, kadmu, niklu, arsenu i benzo(a)pirenu oraz po pyłu zawieszonym PM_{2,5}.

Ocena ze względu na ochronę roślin obejmuje dwutlenek siarki, tlenki azotu, ozon.

Tabela Nr 6. Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy												
	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	Pb	C ₆ H ₆	CO	As	Cd	Ni	BaP	PM _{2,5}	O ₃ *	O ₃ **
Miasto Kielce	A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	C	A	D ₂
Strefa świętokrzyska (wraz z Gminą Miedziana Góra).	A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	B	A	D ₂

*- wg poziomu docelowego

* - wg poziomu celu długoterminowego

Wynikiem oceny jest zaliczenie każdej ze stref dla wszystkich substancji podlegających ocenie do jednej z poniższych klas:

- **Klasa A (D1)** – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych,
- **Klasa B** - jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji,
- **Klasa C (D2)** – jeżeli stężenia zanieczyszczeń przekraczają poziomy dopuszczalny powiększony o margines tolerancji, w przypadku gdy margines nie jest określony – poziomy dopuszczalny, poziomy docelowy, poziomy celów długoterminowych.

W wyniku oceny rocznej na liście stref zakwalifikowanych do opracowania Programu Ochrony Powietrza znalazły się:

- Strefa Miasta Kielce – ze względu na pył PM_{2,5} PM₁₀ i B(a)P – ze względu na ochronę zdrowia ludzi,
- Strefa Świętokrzyska (wraz z Gminą Miedziana Góra) – ze względu na pył PM₁₀ i B(a)P – ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ozon ze względu na ochronę roślin.

3.3.3. Główne zagrożenia i problemy:

Na terenie Gminy Miedziana Góra stwierdzono występowanie następujących problemów zagrożeń dotyczących jakości powietrza:

- przekroczenia wartości dopuszczalnych dla niektórych zanieczyszczeń powietrza na terenie miasta Kielce, co skutkuje emisją napływową na teren Gminy Miedziana Góra,
- uciążliwość niskiej emisji (małe kotłownie i indywidualne paleniska domowe o niskiej sprawności i wykorzystujące węgiel złej jakości oraz odpady),
- znaczne straty energii cieplnej spowodowane niezadowalającym stanem technicznym budynków,
- emisja zanieczyszczeń ze źródeł komunikacyjnych rosnąca wraz ze wzrostem natężenia ruchu samochodowego przy niedostatecznej przepustowości układów drogowych,
- brak wystarczających środków finansowych na prowadzenie działań w zakresie poprawy jakości powietrza.

3.4. Odnawialne źródła energii.

3.4.1. Wykorzystanie energii odnawialnej w gminie Miedziana Góra

Do energii z odnawialnych źródeł energii (OZE) zalicza się, niezależnie od parametrów technicznych źródła, energię elektryczną lub ciepło pochodzące ze źródeł odnawialnych, w szczególności z elektrowni wodnych, wiatrowych, biogazowych, fotowoltaicznych, ze źródeł wytwarzających energię z biomasy, geotermicznych oraz ze słonecznych kolektorów do produkcji ciepła.

Wzrost udziału OZE niesie ze sobą korzyści:

- Ekologiczne – zmniejszenie emisji gazów i pyłów do atmosfery, głównie dwutlenku węgla, co zmniejsza efekt cieplarniany oraz ogranicza zużycie paliw kopalnych,
- Gospodarcze – zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego, dywersyfikacja źródeł produkcji energii,
- Społeczne – poprawa wizerunku regionu wdrażającego technologie przyjazne środowisku, możliwość rozwoju lokalnego rynku pracy.

Na terenie Gminy Miedziana Góra funkcjonują następujące elektrownie wiatrowe:

1. w miejscowości Ćmińsk – 9 wiatraków o mocy 95 kW każdy,
2. w miejscowości Przyjmo – 2 wiatraki o mocy 95 kW i 250 kW.

3.4.2. Możliwości wykorzystania energii odnawialnej w Gminie Miedziana Góra.

Przy możliwości wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych wzięto pod uwagę następujące rodzaje odnawialnych źródeł energii: wiatr, słońce, wodę, biomasę (uprawa wierzby, słomy, drewna) oraz biogaz (oczyszczalnie ścieków, składowiska odpadów, hodowla trzody chlewnej bydła oraz drobiu).

Energia wiatru – jest to energia kinetyczna poruszających się mas powietrza. Prędkość wiatru, czyli przemieszczania się mas powietrza zawiera w sobie ogromne zasoby energii i jest praktycznie niewyczerpalne. Z jednego km² powierzchni ziemi, nawet przy mało sprzyjających warunkach wietrznych, można uzyskać średnią moc ok. 250 – 750 kW i odpowiednio - średnią roczną produkcję energii od 500 do 1600 MWh. Wiatr jest czystym źródłem energii nie powodujących żadnych zanieczyszczeń do atmosfery. By uzyskać moc ok. 1 MW mocy, średnica wirnika turbiny musi wynosić ok. 50 m. W związku z powyższym elektrownie wiatrowe wymagają stosunkowo dużej powierzchni i muszą być lokalizowane na

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

otwartych przestrzeniach z dala od większych miejscowości. Uciążliwy może być również stały, monotonny o niskich częstotliwościach hałas obracających się łopat wirnika. Z analizy mapy kierunków i sił wiatru Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej wynika, że gmina Miedziana Góra w całości znajduje się w strefie mało korzystnej, w której średnioroczna prędkość wiatru wynosi ok. 5m/s. Użyteczna prędkość wiatru dla potrzeb energetycznych wynosi, co najmniej 4 m/s.

Ponadto znaczenie w tego typu inwestycjach mają również:

- w sprawie lokalizacji elektrowni od zabudowań mieszkalnych brak jest w prawie polskim określonych przepisów dotyczących odległości wznoszonych elektrowni wiatrowych od najbliższych zabudowań mieszkalnych, w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Miedziana Góra ustalona najbliższa odległość elektrowni wiatrowej od zabudowań mieszkalnych wynoszącą 100m,
- ukształtowanie terenu – najlepszy jest teren płaski, trawiasty,
- bliskość dróg dojazdowych – ze względów ekonomicznych,
- bliskość przyłączy energetycznych średniego -15 kV (możliwość bezpośredniego podłączenia turbiny o mocy max 6 MW) i wysokiego napięcia -110 kV (budowa stacji przekątnikowej) - możliwość sprzedaży energii.
- Projektowanie farmy wiatrowej wymaga także kompromisu pomiędzy oszczędnością powierzchni a opłacalnością produkcji. Zakłada się, że na 1 MW zainstalowanej mocy należy przeznaczyć ok. 10 ha.

Energia słoneczna – jest dla ziemi pierwotnym źródłem energii. Energię słoneczną można wykorzystać do produkcji energii elektrycznej, do produkcji ciepłej wody, bezpośrednio poprzez zastosowanie specjalnych systemów do jej pozyskiwania i akumulowania. Promieniowanie słoneczne jest to strumień energii emitowany przez Słońce równomiernie we wszystkich kierunkach.

Graniczną mocą, jaką można uzyskać bezpośrednio z energii słonecznej na jednym metrze kwadratowym, jest tzw. stała słoneczna, która wynosi średnio $1\,367\text{ W/m}^2$ i jest mocą promieniowania słonecznego docierającą do zewnętrznej warstwy atmosfery. Część tej energii jest odbijana lub pochłaniana przez atmosferę, więc efektywnie wykorzystać przy powierzchni Ziemi możemy do 1000 W/m^2 .

Ze wszystkich źródeł energii, energia słoneczna jest najbezpieczniejsza. W gminie Miedziana Góra generalnie istnieją dobre warunki do powszechnego wykorzystania energii słonecznej. Największe szanse rozwoju mają technologie konwersji technicznej oparte na wykorzystaniu kolektorów słonecznych. Roczna gęstość promieniowania słonecznego na terenie gminy wynosi ok. 985 KWh/m^2 , natomiast średnie usłonecznienie wynosi 1600 godzin na rok. Obecnie Urząd Gminy nie posiada informacji na temat lokalizacji kolektorów słonecznych na posesjach prywatnych. Na budynkach użyteczności publicznej nie zinventaryzowano kolektorów słonecznych.

Energia geotermalna - to energia wydobytych na powierzchnię ziemi wód geotermalnych. Energię tę zaliczamy do kategorii energii odnawialnej, bo jej źródło - gorące wnętrza kuli ziemskiej - jest praktycznie niewyczerpalne. W celu wydobycia wód geotermalnych na powierzchnię wykonuje się odwierty do głębokości zalegania tych wód. W pewnej odległości od otworu czerpalnego wykonuje się drugi otwór, którym wodę geotermalną po odebraniu od niej ciepła, włacza się z powrotem do złoża. Energię geotermalną wykorzystuje się w układach centralnego ogrzewania jako podstawowe źródło energii cieplnej. Drugim zastosowaniem energii geotermalnej jest produkcja energii elektrycznej. Jest to opłacalne

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

jedynie w przypadkach źródeł szczególnie gorących. Zagrożenie jakie niesie za sobą produkcja energii geotermicznej to zanieczyszczenia wód głębinowych, uwalnianie się radonu, siarkowodoru i innych gazów.

W 1999r. na zlecenie Instytutu Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią Polskiej Akademii Nauk opracowano „Studium możliwości wykorzystania energii geotermalnej w województwie świętokrzyskim”. Na podstawie powyższej analizy budowy geologicznej stwierdzono, iż na terenie województwa świętokrzyskiego nie ma korzystnych warunków geotermalnych. W rejonie Kielc występują ujęcia wód o dużej wydajności i temperaturze ok. 9 – 11 °C, dlatego istnieją perspektywy dla tzw. geotermiki niskich temperatur. Według „Szkicu Prowincji i okręgów geotermalnych w Polsce” opracowanego przez prof. J. Sokołowskiego Gmina Miedzian Góra znajduje się w rejonie basenu triasowego (na obszarze monokliny przedsudeckiej: oś Jelenia Góra – Wrocław – Śląsk - Kielce) o możliwości wykorzystania energii geotermalnej niskotemperaturowej (ciepło).

Geotermia niskiej entalpii (niskotemperaturowa) - temperatura źródła ciepła (wód podziemnych i skał) < 20°C, energia odzyskiwania jest przy pomocy geotermalnych pomp ciepła („geotermia płytka”) – jest możliwa do powszechnego stosowania na terenie całej gminy.

Biogaz – powstaje w procesie beztlenowej fermentacji odpadów organicznych. W procesie fermentacji beztlenowej do 60% substancji organicznej zamieniany jest w biogaz. Wykorzystywany do celów energetycznych powstaje w wyniku fermentacji: odpadów organicznych na wysypiskach śmieci, odpadów zwierzęcych w gospodarstwach rolnych, osadów ściekowych w oczyszczalniach ścieków. Ze względu na brak możliwości lokalizacji na terenie gminy wysypiska śmieci, znikomego potencjału rolniczego oraz małej przepustowości gminnej oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Miedziana Góra nie ma sprzyjających warunków do produkcji biogazu.

Biomasa – są to substancje pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego, które ulegają biodegradacji. Pochodzą one z produktów, odpadów i pozostałości z produkcji rolnej oraz leśnej, a także z przemysłu przetwarzającego ich produkty.

Obecnie wykorzystywana w przemyśle energetycznym biomasa pochodzi głównie z rolnictwa i leśnictwa. Najważniejszym źródłem są odpady drzewne i słoma. Większą część odpadów drzewnych wykorzystuje się w miejscu ich powstania (przemysł drzewny) głównie do produkcji ciepła lub par użytkowanych w procesach grzewczych i technologicznych. W przypadku słomy, cenna energetycznie a zarazem nie przydatna w rolnictwie jest słoma rzepakowa i słonecznikowa. Popularne stają się również uprawy wierzby energetycznej. Produkcja eko - paliw jest szansą dla terenów wiejskich. Szanse mają tereny gleb słabszych, na których mogłyby być produkowane surowce do bioetanolu, jak i regiony gleb lepszych gdzie mogłyby rozwinąć się produkcje rzepaku.

Energia wód powierzchniowych – wykorzystywana jest do produkcji energii elektrycznej w położonych na rzekach lub jeziorach elektrowniach wodnych. Pobór wód dla potrzeb energetycznych jest bardzo korzystny ze względów ekonomicznych. Na skutek spiętrzania wody powstają zróżnicowane ekosystemy, zwiększa się retencja wód powierzchniowych i gruntowych. Jednak budowa zapór i stopni wodnych należą do przedsięwzięć niezwykle silnie oddziałujących na środowisko przyrodnicze w dolinach rzek i innych cieków wodnych. Bardzo często więc będą one znacząco negatywnie oddziaływać na obszary Natura 2000

Opracowany przez:

Eksperckie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.

tel: (041) 248 00 07; fax: (041) 265 44 50, e-mail: biuro@ebzbp.com, www.ebzbp.com

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.

z punktu widzenia celów jej ochrony. Energia wód powierzchniowych może zostać wykorzystana na istniejących lub planowanych zbiornikach wodnych.

Obecnie na terenie Gminy Miedziana Góra jest zainstalowana Mała Elektrownia Wodna (MEW) na rzece Bobrzy w miejscowości Bobrza. Obecnie obowiązujące pozwolenie wodnoprawne w tym zakresie obowiązuje do dnia 28 lutego 2027r.

Potencjał energii wód powierzchniowych w przyszłości będzie mógł być rozwinięty na planowanym zbiorniku wodnym „Wyręba – Świątelek” na rzece Bobrza w miejscowości Ćmińsk.

3.4.3. Podsumowanie

Rozwój rynku odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy Miedziana Góra jest wskazany, jednakże konieczny jest udział polityczny poprzez stworzenie odpowiednich ram prawnych. Odnawialne źródła energii w obecnych czasach napotykają na szereg barier rynkowych przy konkurencji z konwencjonalnymi źródłami energii – brak ekonomicznego uzasadnienia. W związku z tym koniecznym składnikiem tworzenia rynku odnawialnych źródeł energii jest pomoc finansowa w postaci subsydiów i dostępu do odpowiednich funduszy.

3.5. Hałas

3.5.1. Podstawy oceny stanu akustycznego środowiska

Hałas jest jedną z najpowszechniejszych uciążliwości, z jaką spotykają się ludzie mieszkający przede wszystkim w aglomeracjach miejskich oraz głównych szlakach komunikacyjnych. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska za hałas uznaje się dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz.

W zależności od źródła hałasu rozróżnia się dwie podstawowe kategorie hałasu, tj. hałas komunikacyjny (drogowy, kolejowy, lotniczy) i hałas przemysłowy.

Kryteria oceny, zróżnicowane w zależności od rodzaju terenu, rodzaju obiektu lub działalności będącej źródłem hałasu oraz w zależności od pory dnia lub nocy są określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007 r. Nr 120, poz. 826).

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska podstawowym poziomem oceny klimatu akustycznego jest powiat, a odpowiedzialnym za dokonywanie ocen w formie map akustycznych opracowywanych i aktualizowanych w cyklach pięcioletnich jest Starosta.

Oceny stanu akustycznego środowiska dokonuje się obowiązkowo dla:

- aglomeracji o liczbie mieszkańców większej niż 100 tys. (taką aglomeracją w województwie świętokrzyskim jest miasto Kielce). Odpowiedzialnym jest Prezydent m. Kielce
- terenów poza aglomeracjami na których eksploatacja obiektów (drogi, linii kolejowej, lotniska) może powodować przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu. Odpowiedzialny - zarządzający tymi obiektami.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach realizuje badania niezbędne do wykonywania ocen klimatu akustycznego w województwie, biorąc pod uwagę: obszary priorytetowe wskazane w ustawie Prawo Ochrony Środowiska, natężenie ruchu drogowego i kolejowego oraz hałas emitowany przez źródła przemysłowe.

3.5.2. Hałas komunikacyjny

Za degradację stanu środowiska z punktu widzenia uciążliwości hałasu odpowiedzialny jest w ponad 80% ruch samochodowy. Szybki rozwój motoryzacji spowodował zwiększenie obszarów narażonych na hałas drogowy, wzrost natężenia ruchu samochodowego,

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

rozciągnięcie się godzin szczytu komunikacyjnego do godzin późno-wieczornych, a nawet do pory ciszy nocnej włącznie. Wszystko to skutkuje wzrostem ryzyka zdrowotnego, zwłaszcza ludności zamieszkującej tereny położone wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Najbardziej narażeni na hałas komunikacyjny są mieszkańcy i użytkownicy obiektów zlokalizowanych w najbliższym sąsiedztwie drogi krajowej Nr 7 i 74.

Tabela Nr 7. Infrastruktura drogowa na terenie Gminy Miedziana Góra.

Lp.	Nr drogi	Relacja	Długość na terenie Gminy [km]
Drogi krajowe			
1.	7	Gdańsk – Warszawa – Kielce – Kraków - Chyżne	7,500
2.	74	Kraśnik – Opatów – Kielce – Sulejów - (Łódź)	13,283
Drogi wojewódzkie			
3.	748	Miedziana Góra – Ruda Strawczyńska	4,000
4.	750	Ćmińsk - Lekomin	1,586
Drogi powiatowe			
5.	0286T	Bobrza - Szczukowice	5,300
6.	0287T	Niewachłów II - Szczukowice	1,500
7.	0288T	Laskowa – Kostomłoty Pierwsze	9,200
8.	0289T	Samsonów - Miedziana Góra	3,930
9.	0290T	Ciosowa – Herby – Miedziana Góra	6,400
10.	0291T	Ćmińsk	1,980
11.	0292T	Tumlin – Podgróg - Wykień	2,800
12.	0294T	Ćmińsk – Umer - Tumlin	2,400
13.	0295T	Ćmińsk - Wyręba	0,900
14.	0469T	Przyjmo - Ćmińsk	2,700
15.	0469T	Cierchy – Przyjmo	1,053
16.	0490T	Oblęgorek - Porzecze	0,620
Drogi gminne			
17.	346001 T	Kostomłoty Drugie przez wieś (k. Kościoła)	0,700
18.	346002 T	Sosnówka - Wyręba	0,800
19.	346003 T	Ćmińsk – Świątelek przez wieś	1,000
20.	346004 T	Ćmińsk Podglinie przez wieś	1,200
21.	346005 T	Miedziana Góra - Zagórze	1,600
22.	346006 T	Miedziana Góra – Kamienna Górka	1,100
23.	346007 T	Miedziana Góra - Kulasy	0,600
24.	346008 T	Kostomłoty Pierwsze - Maciejówka	2,486
25.	346009 T	Zagórze przez wieś	1,100
26.	346010 T	Tumlińska – Kamienna Góra	0,400
27.	346011 T	Wyrowce - Ślefarnia	2,000
28.	346012 T	Ćmińsk – Podgrodzie przez wieś	1,160
29.	346013 T	Kostomłoty Drugie Laskowa - Herby	0,759

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

Największą uciążliwość odczuwają mieszkańcy posesji położonych wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych. Zagrożenie hałasem zależy w głównej mierze od:

- Natężenia ruchu pojazdów, struktury strumienia pojazdów oraz prędkości jazdy,
- Płynności strumienia pojazdów,
- Jakości i rodzaju nawierzchni drogowej,
- Rodzaju i szerokości drogi,
- Ukształtowania terenu,
- Obudowy trasy komunikacyjnej,
- Odległości i rodzaju zabudowy.

W 2007r. Kielecki Oddział Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad opracował mapy akustyczne dla fragmentów m. im. drogi krajowej Nr 74. Na ich podstawie Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego opracował dokument pt. „Program Ochrony Środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż odcinków dróg krajowych nr 7, 9, 74 i 77 z terenu województwa świętokrzyskiego”.

Tabela Nr 8. Tereny zagrożone hałasem zlokalizowane w sąsiedztwie analizowanego odcinka drogi krajowej Nr 74 objęte opracowaniem programu ochrony środowiska przed hałasem

krajowej nr 74 objęcie opracowaniem programu oceny ryzyka środowiska przed hałasem

Orientacyjny kilometraż		Zakres naruszeń dopuszczalnych wartości poziomu hałasu wyrażonych wskaźnikiem L_{DWN}
Od	Do	
Lokalizacja odcinka drogi		
68+300	68+900	Pierwsza linia zabudowy znajduje się w strefie poziomu dźwięku określonego wskaźnikiem L_{DWN} o wartości 65-70 dB na odcinku od kilometra 68+400 do 68+600. Pozostałe budynki zlokalizowane na tym odcinku w dalszej odległości znajdują się w zasięgu oddziaływania hałasu o poziomie przekraczającym dopuszczalne wartości.
Ćmińsk od msc. Bobrza do drogi powiatowej nr 0291T		
68+900	69+200	Pierwsza linia zabudowy znajduje się w strefie poziomu dźwięku określonego wskaźnikiem L_{DWN} o wartości większej niż 75 dB w okolicach kilometra 69+000. Pozostałe budynki zlokalizowane na tym odcinku w dalszej odległości znajdują się w zasięgu oddziaływania hałasu o poziomie przekraczającym dopuszczalne wartości.
Ćmińsk od drogi powiatowej 0291T		
69+700	70+100	Pierwsza linia zabudowy znajduje się w strefie poziomu dźwięku określonego wskaźnikiem L_{DWN} o wartości 70-75 dB w okolicach kilometra 69+850. Pozostałe budynki zlokalizowane na tym odcinku w dalszej odległości znajdują się w zasięgu oddziaływania hałasu o poziomie przekraczającym dopuszczalne wartości.
Ćmińsk, rejon ul. Wykiń		
71+700	72+150	Pierwsza linia zabudowy znajduje się w strefie poziomu dźwięku określonego wskaźnikiem L_{DWN} o wartości 70-75 dB na długości całego odcinka..
Miedziana Góra od drogi powiatowej 0290T do skraju lasu		
72+150	73+500	Pierwsza linia zabudowy znajduje się w strefie poziomu dźwięku określonego wskaźnikiem L_{DWN} o wartości większej niż 75 dB na długości całego odcinka. Pozostałe budynki zlokalizowane na tym odcinku w dalszej odległości znajdują się w zasięgu oddziaływania hałasu o poziomie przekraczającym dopuszczalne wartości.
Miedziana Góra od ul. Łazy do ul. Zagórskiej		
73+500	73+700	Pierwsza linia zabudowy znajduje się w strefie poziomu dźwięku określonego wskaźnikiem L_{DWN} o wartości większej niż 75 dB na długości całego odcinka. Pozostałe budynki zlokalizowane na tym odcinku w dalszej odległości znajdują się w zasięgu oddziaływania hałasu o poziomie przekraczającym dopuszczalne wartości.
Miedziana Góra od ul. Zagórskiej do lewostronnego zakrętu (wysokość dz. ewid. nr 66/9)		

Opracowany przez:

**Ekspertskie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.**

tel: (041) 248 00 07; fax: (041) 265 44 50, e-mail: biuro@ebzbp.com, www.ebzbp.com

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

Orientacyjny kilometraż		Zakres naruszeń dopuszczalnych wartości poziomu hałasu wyrażonych wskaźnikiem L_{DWN}
Od	Do	
Lokalizacja odcinka drogi		
73+700	74+500	Pierwsza linia zabudowy znajduje się w strefie poziomu dźwięku określonego wskaźnikiem L_{DWN} o wartości większej niż 75 dB na długości całego odcinka. Pozostałe budynki zlokalizowane na tym odcinku w dalszej odległości znajdują się w zasięgu oddziaływania hałasu o poziomie przekraczającym dopuszczalne wartości. W zasięgu oddziaływania hałasu o poziomie przekraczającym wartości dopuszczalne znajduje się również budynek szkoły.
Miedziana Góra od lewostronnego zakrętu (wysokość dz. ewid. nr 66/9) do ul. Herby		
74+500	74+650	Pierwsza linia zabudowy znajduje się w strefie poziomu dźwięku określonego wskaźnikiem L_{DWN} o wartości większej niż 75 dB na długości całego odcinka. Pozostałe budynki zlokalizowane na tym odcinku w dalszej odległości znajdują się w zasięgu oddziaływania hałasu o poziomie przekraczającym dopuszczalne wartości.
Miedziana Góra od ul. Herby do dz. ewid. nr 182/4		
74+650	76+000	Pierwsza linia zabudowy znajduje się w strefie poziomu dźwięku określonego wskaźnikiem L_{DWN} o wartości większej niż 75 dB na długości całego odcinka. Pozostałe budynki zlokalizowane na tym odcinku w dalszej odległości znajdują się w zasięgu oddziaływania hałasu o poziomie przekraczającym dopuszczalne wartości.
Miedziana Góra od dz. ewid. nr 182/4 do miejscowości Kostomłoty Drugie		
76+000	76+500	Pierwsza linia zabudowy znajduje się w strefie poziomu dźwięku określonego wskaźnikiem L_{DWN} o wartości 70-75 dB na długości całego odcinka.. Pozostałe budynki zlokalizowane na tym odcinku w dalszej odległości znajdują się w zasięgu oddziaływania hałasu o poziomie przekraczającym dopuszczalne wartości.
Kostomłoty Drugie		
76+500	76+800	Pierwsza linia zabudowy znajduje się w strefie poziomu dźwięku określonego wskaźnikiem L_{DWN} o wartości 65-70 dB na długości całego odcinka. Pozostałe budynki zlokalizowane na tym odcinku w dalszej odległości znajdują się w zasięgu oddziaływania hałasu o poziomie przekraczającym dopuszczalne wartości.
Kostomłoty Pierwsze		

Dla analizowanego fragmentu drogi istnieją następujące plany zatwierdzone przez radę Gminy Miedziana Góra:

1. Miejscowy Plan Zagospodarowania przestrzennego sołectwa Ćmińsk Kościelny na terenie Gminy Miedziana Góra zatwierdzony uchwałą Nr XX/148/2004 z 30 grudnia 2004r. Powyższy plan na rozpatrywanym obszarze wyznacza tereny:
 - Zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej (MN1,2),
 - Usług komercyjnych (UC),
 - Lasów (RL).

Dla obszarów o przeznaczeniu pod zabudowę mieszkaniową (MN) i usługową (UC) dokument dopuszcza wprowadzenie zieleni urządzonej w tym zadrzewień i zakrzewień o funkcji osłonowej i izolacyjnej, poprawiających klimat akustyczny;
2. Miejscowy Plan Zagospodarowania przestrzennego sołectwa Ciosowa na terenie Gminy Miedziana Góra zatwierdzony uchwałą Nr XXII/166/2005 z 23 marca 2004r. Powyższy plan na rozpatrywanym obszarze wyznacza tereny lasów (RL).
3. Miejscowy Plan Zagospodarowania przestrzennego sołectwa Miedziana Góra na terenie Gminy Miedziana Góra zatwierdzony uchwałą Nr XXXII/254/2006 z dnia 28 kwietnia 2006r. Powyższy plan na rozpatrywanym obszarze wyznacza tereny:
 - Zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej (MN1),

Opracowany przez:

**Ekspertskie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.**

tel: (041) 248 00 07; fax: (041) 265 44 50, e-mail: biuro@ebzbp.com, www.ebzbp.com

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

- Usług komercyjnych (UC),
 - Urządzeń zaopatrzenia w wodę (WZ),
 - Projektowanego zespołu przyrodniczo – krajobrazowego (ZPK),
 - Dolinek bocznych (DRB).
4. Miejscowy Plan Zagospodarowania przestrzennego sołectwa Kostomłoty Drugie Cz. I na terenie Gminy Miedziana Góra zatwierdzony uchwałą Nr XXXII/253/2006 z 28 kwietnia 2006r. Powyższy plan na rozpatrywanym obszarze wyznacza tereny:
- Zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej (MN1),
 - Usługi oświaty (UPo/1),
 - Usług komercyjnych (UC).

Uwzględniając potrzebę ochrony klimatu akustycznego, w/w. plany określają ogólne zasady, takie jak ustalenie dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku według obowiązującego rozporządzenia zgodnie z art. 114 ustawy Prawo ochrony środowiska dla terenów o przeznaczeniu:

- MN – zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej,
- UC – usług komercyjnych,
- UPo/1 – usług oświaty.

W analizowanych dokumentach nie wyznaczono obszarów istniejących stref ochronnych czy też obszarów ograniczonego użytkowania.

W ramach „Generalnego pomiaru hałasu przy drogach krajowych w 2010 roku” pomiary hałasu komunikacyjnego przeprowadziła Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział Kielce. Badania przeprowadzone były m. in. na terenie Gminy Miedziana Góra przy drodze krajowej Nr 74. Poziom równoważnego poziomu dźwięku wynosił od 61,8 dB do 72,8 dB dla pory dziennej oraz od 58,2 dB do 69,6 dB dla pory nocnej. We wszystkich punktach pomiarowych wystąpiły przekroczenia wartości dopuszczalnych poziomu dźwięku.

3.5.3. Hałas przemysłowy

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach corocznie prowadzi kontrole w zakresie ochrony przed hałasem emitowanym do środowiska, pochodzącym z terenu zakładów przemysłowych

Największe zakłady przemysłowe na terenie gminy to:

- Kopalnia Odkrywkowa „Laskowa” w Kostomłotach Drugich, Kieleckie Kopalnie Surowców Mineralnych S.A. ul. Ściegiennego 5, 25-033 Kielce
- Kopalnia Odkrywkowa „Kostomłoty” w Kostomłotach Drugich, Kopalnie Odkrywkowe Surowców Drogowych S.A. ul. Ściegiennego 177, 25-116 Kielce.

Przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu występowały przy ulicy Herby w miejscowości Miedziana Góra (przy posesji nr 57A) oraz w części miejscowości Kostomłoty Drugie (przy posesji nr 204 i 250). Miała tu miejsce emisja hałasu przenikającego z terenu Kopalni „Laskowa” w miejscowości Kostomłoty Drugie.

Skala zagrożeń hałasem przemysłowym nie jest jednak zbyt duża, a zasięg jego oddziaływania ma charakter lokalny.

3.5.4. Główne zagrożenia i problemy

Na terenie Gminy Miedziana Góra znajduje się znaczny obszar zagrożenia hałasem komunikacyjnym (wzdłuż drogi 7 oraz w znacznej mierze wzdłuż drogi 74). Obecnie na etapie planowania jest nowa lokalizacja drogi krajowej 74, która będzie omijała tereny mieszkalne gminy. W znacznym stopniu poprawi to komfort życia mieszkańców gminy.

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

Lokalnie występują też przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku pochodzącego od kopalni zlokalizowanych w miejscowości Kostomłoty Drugie.

3.6. Pola elektromagnetyczne

Promieniowanie elektromagnetyczne dzieli się na jonizujące i niejonizujące. Podział taki wynika z granicznej wielkości energii, która wystarcza do jonizacji cząstek materii.

Promieniowanie niejonizujące jest związane ze zmianami pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez źródła energetyczne i radiokomunikacyjne. Do źródeł tych zalicza się m.in. urządzenia nadawcze (radio -telewizyjne, telekomunikacyjne, radiolokacyjne itp.), jak również urządzenia przemysłowe i linie oraz stacje elektroenergetyczne. Dla środowiska i człowieka w zakresie promieniowania elektromagnetycznego istotne są mikrofały, radiofały i fały o bardzo niskiej częstotliwości (VLF), a także fały o ekstremalnie niskiej częstotliwości (FW). Ważną cechą pól elektromagnetycznych jest to, iż ich natężenie spada wraz z rosnącą odległością od źródła, które je wytwarza.

Do sztucznych źródeł pól elektromagnetycznych znajdujących się na terenie gminy Miedziana Góra, mających ujemny wpływ na środowisko, zaliczyć można m.in.:

- linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym 110 kV, których szkodliwy wpływ rozciąga się odpowiednio ok. 12m od osi linii w obie strony.
- bazowe stacje telefonii komórkowej,
- cywilne stacje radiowe CB o mocy do 10 W,
- radiostacje amatorskie kat. I i 2,0 mocach od 15 - 750 W,
- szereg urządzeń emitujących pola elektromagnetyczne, pracujących w przemyśle, ośrodkach medycznych, policji, straży pożarnej.

Zgodnie z art. 121 Prawa ochrony środowiska, ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej poziomów dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach albo przez zmniejszenie poziomów tych pól do wartości dopuszczalnych, w przypadku ich przekroczenia.

Do aktualnych regulacji prawnych dotyczących ochrony środowiska przed promieniowaniem elektromagnetycznym należą: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z dnia 15 czerwca 2002 r., Nr 75, poz. 690) oraz Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z dnia 14 listopada 2003 r., Nr 192, poz. 1883).

Tabela Nr 9. Wykaz stacji BTS na terenie Gminy Miedziana Góra

Nazwa Operatora	Nr Decyzji	Data ważności	Lokalizacja
POLKOMTEL S.A.	GSM900/1/1989/1/08	31.01.2018r	Tor wyścigowy
POLKOMTEL S.A.	GSM900/1/9639/1/06	08.10.2016r	Tor wyścigowy
PTC Sp. z o.o.	GSM900/2/3518/1/07	24.04.2017r.	Dz. Nr 418/16
PTC Sp. z o.o.	GSM900/2/5541/1/06	27.11.2016r.	Kopalnia „Laskowa”
PTK CENTERTEL Sp. z o.o.	GSM900/3/1684/3/09	30.11.2017r.	Dz. Nr 418/16

Źródło: POŚ Powiatu Kieleckiego

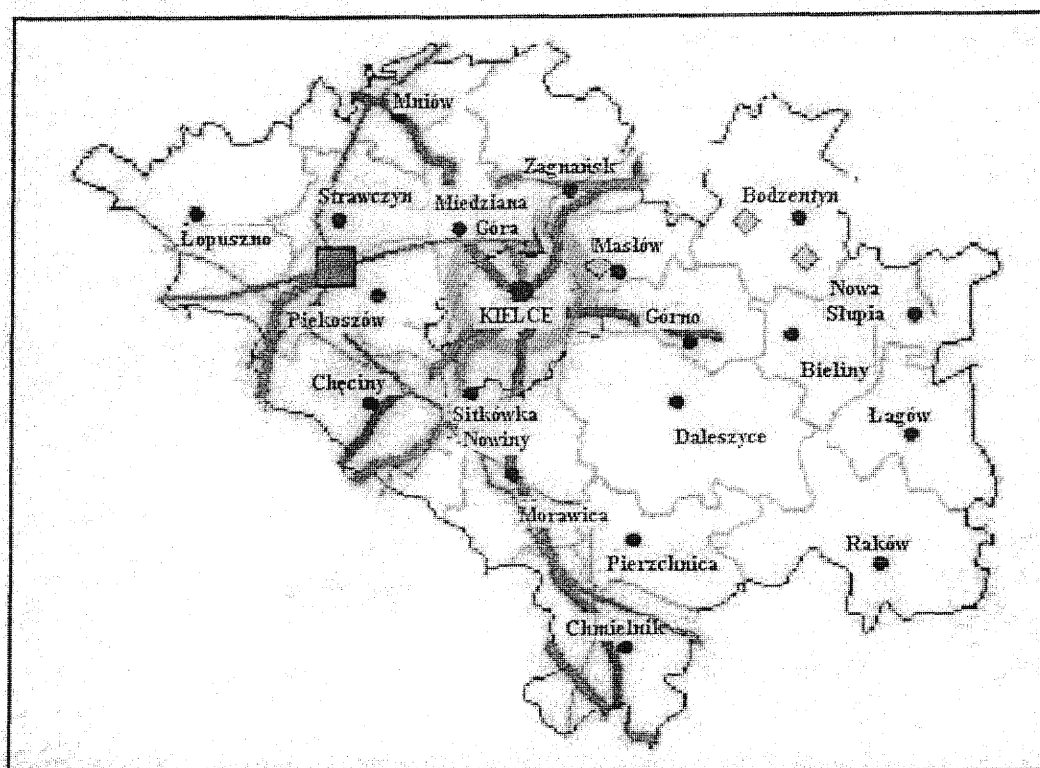
Rysunek Nr 3. Źródła pola elektromagnetycznego w Gminie Miedziana Góra na tle Powiatu Kieleckiego.

Opracowany przez:

**Ekspertskie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.**

tel: (041) 248 00 07; fax: (041) 265 44 50, e-mail: biuro@ebzbp.com, www.ebzbp.com

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

Legenda:

- WAŻNIEJSZE ŹRÓDŁA
PROMIENIOWANIA ELEKTROMAGNETYCZNEGO**
- Linie elektroenergetyczne
- 400 kV
— 220 kV
— 110 kV
- Stacje transformatorowe
- 400/220/110 kV
▲ 220/110 kV
- ◆ inne źródła promieniowania elektromagnetycznego
(stacje radiowo-telewizyjne, satelitarne, radiolokacyjne)

3.7. Gospodarka odpadami

Zgodnie z ustawą o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001r. (Dz. U. Nr 185, poz. 1243 z późn. zm.), przez odpady komunalne należy rozumieć odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady nie zawierające odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Z definicji więc wynika, że źródłem odpadów komunalnych są również obiekty handlowe, usługowe, rzemiosło, szkolnictwo, obiekty turystyczne, targowiska.

Opracowany przez:

Eksperckie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.

tel: (041) 248 00 07; fax: (041) 265 44 50, e-mail: biuro@ebzbp.com, www.ebzbp.com

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

Gmina Miedziana Góra w Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Świętokrzyskiego została zakwalifikowana do 4 regionu gospodarowania odpadami. Pojęcie regionu gospodarowania odpadami zostało wprowadzone do ustawy o odpadach zmianą ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Do odpadów wytwarzanych w sektorze odpadów komunalnych zaliczona następujące strumienie odpadów:

- odpady komunalne,
- odpady opakowaniowe,
- komunalne osady ściekowe,
- odpady ulegające biodegradacji,
- odpady niebezpieczne wytworzone w sektorze komunalnym

Ponadto, w skład strumienia odpadów komunalnych wchodzi również odpady wielkogabarytowe, odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych, odpady z pielęgnacji terenów zielonych, odpady z czyszczenia ulic i placów oraz odpady niebezpieczne takie jak baterie i akumulatory, świetlówki, chemikalia. Rodzaj wytwarzanych odpadów komunalnych uzależniony jest od zagospodarowania terenu i charakteru produkcji.

Na terenie gminy Miedziana Góra brak jest składowiska odpadów oraz instalacji do innego niż składowanie unieszkodliwiania odpadów.

Na terenie Gminy Miedziana Góra odpady komunalne niesegregowane są zbierane przez mieszkańców do pojemników o pojemności 110l i 120l, w które zaopatrzone są nieruchomości, a następnie odbierane przez dwóch przedsiębiorców:

1. VEOLIA Usługi dla Środowiska S.A. w Kielcach ul. Zagnańska 232a,
2. P.P.U.H. EKOM Spółka Jawna, Siedlce 25, gm. Chęciny.

Odpady komunalne z terenu Gminy Miedziana Góra trafiają na Składowisko Odpadów Komunalnych Promnik w Gminie Strawczyn, którego zarządcą jest Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Kielcach.

Przedsiębiorcy odbierający odpady zmieszane odbierają również tworzywa sztuczne i szkło zebrane w sposób selektywny do worków foliowych.

Od połowy 2008r. Gmina w ramach wypełniania obowiązków nadzoru nad wypełnianiem przez mieszkańców obowiązków wyposażenia nieruchomości w pojemnik na odpady i pozbywania się odpadów zgodnie z przepisami prawa prowadzi ewidencję umów na odbiór odpadów od osób fizycznych i podmiotów gospodarczych.

Zorganizowanym systemem gospodarki odpadami w 2010 r. objętych było ok. 86,2% mieszkańców. W stosunku do 2008 r., w którym ok. 71% mieszkańców posiadało umowy na odbiór odpadów, nastąpił wzrost ilości podpisanych umów.

Odpady zbierane i odbierane w sposób selektywny przekazywane są do odzysku lub unieszkodliwienia uprawnionym podmiotom. Przedsiębiorcy odbierający odpady od właścicieli nieruchomości i podmiotów gospodarczych z terenu gminy przekazują odpady odebrane w sposób selektywny następującym podmiotom:

1. VEOLIA Usługi dla Środowiska S.A. w Kielcach ul. Zagnańska 232a przekazuje odpady do:
 - Veolia Usługi dla Środowiska Recykling Sp. z o.o. (do października 2009 r.- SULO Recykling Sp. z o.o.), ul. Szobiszowicka 1 44-100 Gliwice,

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

- Ekologiczny Związek Gmin Dorzecza Koprzywianki, ul. Zyskana 1, 27-640 Klimontów,
- DSS Recykling Sp. z o.o. ul. Walcownia 1, 41-260 Sławków.
- 2. P.P.U.H. EKOM Spółka Jawna, Siedlce 25, gmina Chęciny przekazuje odpady do:
 - Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „EkoPartner,, Andrzej Liszka, ul. Drewniana 6, 30-556 Kraków.
 - DSS Recykling Sp. z o.o. ul. Walcownia 1, 41-260 Sławków.

Odebrany przez Zakład Gospodarki Komunalnej zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny jest przekazywany do Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami MB RECYCLING Sp. z o.o. ul. Bartosza Głowackiego 4A/15, 25-368 Kielce.

Szkoły z terenu gminy prowadzące w ramach edukacji ekologicznej zbiórki surowców wtórnych w okresie sprawozdawczym 2009-2010 przekazały zebrane odpady do następujących podmiotów:

- Alba-Atol Sp. z o.o. ul. Hubalczyków 30, Kielce,
- Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami MB RECYCLING Sp. z o.o. ul. Bartosza Głowackiego 4A/15, 25-368 Kielce,
- REBA Organizacja Odzysku S.A. ul. Kubickiego 19 lok. 16, 02-954 Warszawa,
- Stora Enso Poland S.A. Zakład Odzysku i Przerobu Surowców Wtórnych nr 17, ul. Długa 22, 25-650 Kielce,
- Punkt Skupu Złomu Kostomłoty Drugie 91A, 26-085 Miedziana Góra.

Po dniu 30.06.2013r. system gospodarki odpadami w Gminie Miedziana Góra zgodnie z nowelizacją ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach ulegnie zmianie.

3.8. Kopaliny

Podstawowymi aktami prawnymi obowiązującymi aktualnie w Polsce w zakresie ochrony zasobów kopalin są:

- Prawo geologiczne i górnicze, ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. (t. j. Dz. U. z 2005r. nr 228 poz. 1947),
- Prawo ochrony środowiska, ustawa z dnia 27 kwiecień 2001 r. (t. j. Dz. U. 2008r. nr 25, poz. 150).

Najważniejszym w ochronie zasobów kopalin jest wymóg uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia po przeprowadzeniu postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, a także system koncesji udzielanych na podstawie ustawy Prawo geologiczne i górnicze na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin oraz ich wydobywanie.

3.8.1. Zasoby surowcowe na terenie Gminy Miedziana Góra

Dolomity dewońskie – eksploatowane na wysoką skalę przez Kieleckie Kopalnie Surowców Mineralnych S. A. Kopalnię Odkrywkową „Laskowa” w Kostomłotach Drugich. Zasoby przemysłowe złoża „Laskowa Góra” na dzień 31.12.2007r. wynosiły 17 767,8 tys. ton, łączne straty eksploatacyjne wynosiły 8 821,8 tys. ton a zasoby możliwe do wydobywania wynosiły 8 946 tys. ton. Surowiec wykorzystywany jest do produkcji kruszyw łamanych dla budownictwa i drogownictwa oraz wapnia magnezowego do wyrobu mączek i nawozów wapniowo – magnezowych. Koncesja na wydobywanie dolomitów dewońskich ze złoża „Laskowa Góra” obowiązuje do dnia 31.12.2025r.

Opracowany przez:

**Ekspertskie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.**

tel: (041) 248 00 07; fax: (041) 265 44 50, e-mail: biuro@ebzbp.com, www.ebzbp.com

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

Wapienie dewońskie – w złożach eksploatowanych na terenie gminy mają zastosowanie do produkcji kruszyw drogowych (złóże „Kostomłoty” i „Mogilki”). Złóża te mogą być również wykorzystywane w przemyśle hutniczym, chemicznym i cukrowniczym:

- złóże „Kostomłoty” – którego użytkownikiem są Kopalnie Odkrywkowe Surowców Drogowych S.A. w Kielcach, które posiadają koncesję na wydobycie wapieni dewońskich ze złóża „Kostomłoty” ważną do dnia 31.12.2014r.

- złóże „Mogilki” – obecnie nieczynny kamieniołom, w 2010r. wnioskowany do uznania za rezerwat przyrody przez Wójta Gminy Miedziana Góra do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach. Znajduje się w „Katalogu Obiektów Geotechnicznych w Polsce” opracowanym przez AGH Kraków w 2006r. na zlecenie Ministra Środowiska. Niegdyś złóże wykorzystywane było jako kruszywo łamane drogowe i kolejowe.

Piaskowce – najdłużej eksploatowanym surowcem skalnym na terenie gminy są piaskowce tumlińskie. Obecnie eksploatacja odbywa się na niewielką skalę. Piaskowce te mogą mieć zastosowanie do wyrobów budowlanych i ozdobnych wyrobów architektonicznych, kamieni młyńskich i oselek, są również doskonałym materiałem jako okładziny do pieców hutniczych. Odpady powstające przy pozyskiwaniu bloków i płyt mogą być używane jako kamień łamany i kruszywo drogowe:

- złóże „Tumlin-Gród” – udokumentowane wg stanu na 31.12.2007r. w ilości 424,68 tys. ton, surowiec wykorzystywany do produkcji płyt i kamienia łamanego, złóże obecnie eksploatowane przez Spółdzielnię Pracy „Kopaliny Mineralne”, która posiada koncesję na wydobycie do dnia 03.07.2039r.

- złóże „Ciosowa” – o zarejestrowanych zasobach na 982 tys. ton, wyrabiano z niego płyty, kształtki do żeliwiaków i kamień łamany. Złóże jest obecnie wyłączone z eksploatacji, wyrobisko poeksploatacyjne jest częściowo zrekultywowane, część wyrobiska jest pomnikiem przyrody (ochroną objęta jest ściana skalna o wysokości do 20m i długości ok. 70m - Karta Ewidencyjna nr 193 - Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa w Urzędzie Wojewódzkim w Kielcach).

- złóże „Wykień” – złóże to położone jest na obszarze leśnym, o zasobach zarejestrowanych w ilości 148 tys. ton, surowiec wykorzystywany był do produkcji płyt, kamienia łamanego i na kształtki do żeliwiaków; złóże jest obecnie wyłączone z eksploatacji,

Piaski – stanowią kopalinę powszechnie występującą na terenie gminy. Na terenie Gminy Miedziana Góra istnieją obszary, na których możliwe jest rozpoznawanie i wydobywanie nowych złóż piasków.

3.8.2. Oddziaływanie na środowisko przemysłu wydobywczego

Poza aspektem gospodarczym, na tle którego w pierwszej kolejności planowane i podejmowane są działania w dziedzinie przemysłu wydobywczego, nieodłącznym skutkiem eksploatacji złóż jest różnej skali ingerencja w środowisko naturalne. Przejawem tego typu oddziaływań są: degradacja i dewastacja powierzchni terenu, w tym degradacja gleb, zwłaszcza przy kopalniach odkrywkowych, zaburzenia stosunków wodnych, a także zubożenie szaty roślinnej i wartości krajobrazowych terenu.

Wydobycie nawet na niewielką skalę stwarza zagrożenia dla środowiska. Występuje emisja hałasu od pracujących na terenie zakładów maszyn i urządzeń oraz robót strzelniczych. Na terenach sąsiednich obserwuje się również znaczne zapylenie. Wydobycie powoduje zmiany krajobrazu, które mogą być zniwelowane dzięki rekultywacji i zagospodarowaniu wyrobisk odkrywkowych.

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

Istotne w kontekście planowania i podejmowania działań w przemyśle wydobywczym jest, aby korzyści ekonomiczne płynące z wydobywania kopalin, a następnie przeróbki i wykorzystywania lub eksportu surowców uzależnione od zasobności złóż, ich dostępności, stopnia rozpoznania, a także możliwych do zastosowania technik eksploatacji w dostatecznym stopniu zrekompensowały koszty ingerencji, zarówno wymierne, jak i niewymierne w środowisko naturalne.

3.8.3. Główne zagrożenia i problemy

Na terenie Gminy Miedziana Góra zaobserwowano następujące zagrożenia i problemy związane z wydobywaniem kopalin:

- ingerencja w środowisko naturalne powodująca jego zniszczenie i zanieczyszczenie,
- przekształcenie powierzchni terenu i zubożenie wartości estetycznej krajobrazu,
- emisja hałasu powodowana eksploatacją i transportem surowca,
- emisja niezorganizowana pyłu,
- dewastacja lokalnych szlaków komunikacyjnych używanych do transportu surowca,
- kosztowny i złożony proces rekultywacji terenów zdegradowanych w wyniku działalności górniczej po jej zakończeniu.

3.9. Poważne awarie przemysłowe

Jednym z aspektów ochrony środowiska jest przeciwdziałanie poważnym awariom przemysłowym. Na terenie Gminy Miedziana Góra nie zlokalizowano zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Jednakże ryzyko wystąpienia takiej awarii na terenie Gminy Miedziana Góra wiąże się z transportem substancji niebezpiecznych (zarówno transport samochodowy jak i kolejowy). Stwarza to poważne zagrożenie wydostania się substancji toksycznych podczas ich przewozu w wyniku wypadków drogowych i katastrof. Na terenie gminy Miedziana Góra nie ma ściśle ustalonej trasy transportu substancji niebezpiecznych, np. paliw płynnych, trasy te są indywidualnie, każdorazowo wybierane przez dany przewoźnik. Jednakże transport drogowy odbywa się głównie po trasie Nr 74 oraz S7. Obecnie planowana jest nowa lokalizacja trasy Nr 74, która będzie w znacznym stopniu omijać tereny mieszkalne gminy, przez co zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi związane z wypadkami drogowymi samochodów przewożących towary niebezpieczne będzie zmniejszone.

Dla zwiększenia nadzoru przestrzegania przepisów w zakresie drogowego przewozu materiałów niebezpiecznych prowadzone są akcje kontroli tych przewozów koordynowane przez policję, przy udziale Państwowej Straży Pożarnej, Inspekcji Transportu Drogowego i Inspekcji Ochrony Środowiska.

3.9.1. Główne zagrożenia i problemy

Głównym zagrożeniem dla Gminy Miedziana Góra związanym z transportem towarów niebezpiecznych są:

- ograniczenia miejsc postoju dla samochodów przewożących substancje niebezpieczne – najbliższej Gminy Miedziana Góra zlokalizowano miejsce postojowe na terenie Bazy PKS w Kielcach,
- transport substancji przez tereny zamieszkałe.

3.10. Lasy

Lasy Gminy Miedziana Góra położone są na terenie krainy przyrodniczo – leśnej VI – Małopolskiej oraz dzielnicy Gór Świętokrzyskich.

Lasy odgrywają znaczącą rolę w strukturze przyrodniczej regionu. Są najważniejszym ogniwem łączącym główne komponenty środowiska naturalnego oraz stanowią najliczniejszy i najcenniejszy składnik wszystkich form ochrony przyrody i krajobrazu. Podstawowymi przepisami prawnymi regulującymi zagadnienia gospodarki leśnej jest ustawa o lasach z dnia 28 września 1991r. (t. j. Dz. U. z 2005r. Nr 45, poz. 435 z późn. zm.).

Lasy pełnią następujące funkcje:

- chronią i współtworzą inne zasoby przyrody,
- stanowią filtr zanieczyszczeń powietrza,
- regulują stosunki wodne (gromadzą wodę),
- łagodzą efekt cieplarniany (wiążą dwutlenek węgla),
- odnawiają zapas tlenu w atmosferze,
- stabilizują klimat (łagodzą temperaturę),
- tworzą miejsca wypoczynku,
- są odnawialnym źródłem surowców (runa leśnego i drewna),
- stanowią środowisko życia wielu zwierząt.

Lasy w Gminie Miedziana Góra zajmują powierzchnię 3094 ha co odpowiada lesistości gminy na poziomie 43,5%.

Tabela Nr 10. Grunty pod lasami w poszczególnych obrębach ewidencyjnych

Obręb	Lasy i grunty leśne [ha]	Grunty zadrzewione i zakrzewione [ha]
Bobrza	10,7113	11,2626
Ciosowa	434,7737	3,3300
Ćmińsk Kościelny	204,9200	6,4200
Ćmińsk Rządowy	854,6400	12,0659
Kostomłoty Drugie	536,9183	11,6150
Kostomłoty Pierwsze	932,0388	5,3386
Miedziana Góra	7,9630	-
Porzecze	13,9600	0,7100
Wykień	11,3455	13,5700
Wyrowce	10,4671	11,5896
Razem	3017,7377	75,9017

3.10.1. Zalesienia

Wg Krajowego Programu Zwiększania Lesistości wskaźnik zalesienia w 2020 roku powinien wynosić 30 %, a po 2050 roku 33 %.

W chwili obecnej w gminie Miedziana Góra wskaźnik ten wynosi ok. 43,5 %.

Uzasadnione jest jednak dalsze prowadzenie zalesień i zwiększanie wskaźnika lesistości w rejonach występowania słabych i bardzo słabych gleb oraz w rejonach dolin rzecznych gdzie uprawa rolnicza jest znacznie utrudniona w celu zabezpieczenia gleb przed erozją wodną i powietrzną.

3.10.2. Główne zagrożenia i problemy

W zakresie gospodarki leśnej i ochrony lasów głównymi zagrożeniami i problemami są:

- organizacja zabezpieczenia obszarów leśnych prywatnej własności,
- kradzieże drewna,
- duże zagrożenie pożarowe, nasilające się szczególnie podczas ostatnio występujących upałów w miesiącach letnich i panującą w tym okresie suszą,
- niedostateczne wykonywanie prac pielęgnacyjnych zabiegów pielęgnacyjnych,
- zanieczyszczenia terenów leśnych szczególnie wzdłuż dróg.

3.11. Gleby

3.11.1. Typy gleb

Na terenie Gminy Miedziana Góra występują gleby zróżnicowane pod względem systematycznym, jak i przydatności do celów rolniczych. W przeważającej ilości są to gleby słabe i bardzo słabe, wykształcone głównie na piaskach.

Na terenie gminy wyróżniamy następujące typy gleb:

- Pseudobielicowe – wytworzone z różnych piasków gliniastych, występują na całym obszarze gminy, zarówno na gruntach ornych, jak i użytkach zielonych; są to gleby kwaśne i lekko kwaśne,
- Brunatne wylugowane – wytworzone z piasków całkowitych i niecałkowitych, często zalegają na skale wapiennej, występują na terenie całej gminy.
- Brunatne kwaśne – wytworzone ze skał z natury kwaśnych, zajmują dość znaczne powierzchnie, część z nich wykształciła się z gleb bielicowych leśnych,
- Czarne ziemie właściwe i zdegradowane – wytworzone z piasków gliniastych lekkich, gliniastych mocnych i pyłów zwykłych; występują w terenach niżej położonych i w dolinach rzecznych, na obszarach nie podlegających zalewom. Występują głównie na terenach użytków zielonych w miejscowościach: Ciosowa, Ćmińsk Kościelny, Kostomłoty Pierwsze, Kostomłoty Drugie, Miedziana Góra, Tumlin. Posiadają odczyn kwaśny lub słabo kwaśny o średniej zawartości próchnicy,
- Rędziny brunatne – wytworzone ze zwietrzliny wapieni dewońskich; występują na terenie miejscowości Kostomłoty Pierwsze i Kostomłoty Drugie; są to rędziny płytkie lub średniogłębokie,
- Mady – występują na terenach zalewowych dolin rzecznych pod gruntami ornymi i użytkami zielonymi na terenie miejscowości Ćmińsk Rządowy, Ćmińsk Kościelny i Porzecze; są to gleby lekkie, bardzo lekkie i średnie o odczynie kwaśnym,
- Gleby mułowo – torfowe – powstały w wyniku procesu torfotwórczego i procesu namulania, występują wyłącznie na użytkach zielonych w miejscowościach Bobrza i Kostomłoty Pierwsze,
- Gleby murszowo – mineralne i murszowe – wykształcone w warunkach trwałego lub okresowego nadmiernego uwilgotnienia; występują pod użytkami zielonymi na terenie miejscowości Ciosowa, Ćmińsk Kościelny, Kostomłoty Drugie i Porzecze,
- Gleby glejowe – są to gleby mineralne o składzie mechanicznym piasków gliniastych i pyłów zwykłych zalegających na pisku luźnym i glinie, występują na użytkach zielonych w miejscowościach Ćmińsk Rządowy, Kostomłoty Pierwsze i Kostomłoty Drugie.

3.11.2. Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Część terenów rolnych bezpośrednio związana z procesami produkcji rolniczej określana jest mianem rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Duża różnorodność typologiczna gleb, uwarunkowana morfologią, budową geologiczną i zmiennością warunków klimatycznych, decyduje o dużym zróżnicowaniu jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Ogólna waloryzacja przestrzeni produkcyjnej oprócz jakości gleb uwzględnia ponadto warunki agroklimatyczne, stosunki wodne i rzeźbę terenu. Średni wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej w 120 – punktowej skali wynosi dla województwa świętokrzyskiego 69,3 pkt, natomiast w skali kraju 66,6 pkt. Wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej w Gminie Miedziana Góra plasuje się poniżej średniej krajowej oraz wojewódzkiej i wynosi 40 – 50 pkt.

Struktura gruntów na terenie Gminy Miedziana Góra przedstawia się następująco:

- Terenu zurbanizowane - 350 ha,
- Tereny rolnicze ogółem - 3269 ha,
- Tereny leśne - 3094 ha,
- Tereny przemysłowe (kopalnie) - 57 ha,
- Tereny przeznaczone pod transport (drogi, koleje, itd.) - 243 ha,
- Powierzchnia zbiorników wodnych - 3 ha
- Pozostałe (np rowy, ciekі naturalne, nieużytki) - 94 ha.

Tabela Nr 11. Struktura użytków rolnych według klas bonitacyjnych.

Klasa bonitacyjna	Grunty orne [ha]	Sady [ha]	Łąki [ha]	Pastwiska [ha]
III	0,8100	0,2100	1,2100	-
IVa	144,9855	2,5641	327,1720	60,6195
IVb	508,5643	13,4432		
V	985,6034	26,1298	458,2998	151,8854
VI	488,4386	8,5955	59,0190	57,1655
VIz	0,5200	-	-	-

3.11.3. Zanieczyszczenia gleb

Monitoring jakości gleb jest prowadzony w ramach państwowego monitoringu środowiska. Badania w sieci krajowej wykonywane są przez Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, w cyklach pięcioletnich. Wśród 216 próbek pomiarowo – kontrolnych zlokalizowanych na glebach użytkowanych rolniczo na terenie całego kraju zlokalizowano na obszarze województwa świętokrzyskiego. Jednak żaden z nich nie był zlokalizowany na terenie gminy Miedziana Góra.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach wykonuje, w ramach monitoringu regionalnego, własne badania gleb położonych na wybranych obszarach o potencjalnym zagrożeniu zanieczyszczeniem. Mają one na celu monitorowanie zmian zachodzących w glebach, sygnalizowanie zagrożeń i umożliwienie wczesnego podejmowania działań ochronnych. Ze względu na bardzo powolne zmiany jakie zachodzą w środowisku glebowym, badania wykonywane są cyklicznie w odstępach co 5 – 6 lat w rejonach wpływu określonych źródeł zanieczyszczeń związanych z koncentracją na danym obszarze przemysłu, przebiegiem ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu oraz lokalizacją składowisk odpadów. Jednak żaden z punktów monitoringu regionalnego nie był zlokalizowany w obrębie gminy,

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

gdyż teren gminy Miedziana Góra nie jest narażony na ponadnormatywne zanieczyszczenia metalami ciężkimi.

Powyższe badania potwierdziły, że gleby odpowiadają warunkom do podejmowania upraw rolniczych metodami ekologicznymi i produkcji nieskażonej żywności.

3.11.4. Zakwaszenie gleb

Odczyn gleby uzależniony jest od skały macierzystej, składu granulometrycznego, a także stosowanych w jej obrębie zabiegów agrotechnicznych. Źródłem zagrożenia mogą być również procesy zachodzące pomiędzy korzeniami roślin a glebą, zmineralizowanie substancji organicznej gleby lub też powstanie kwasów organicznych w substancjach humusowych. Obniżony poziom pH (zakwaszenie) ogranicza zawartość w glebie przyswajalnych przez rośliny składników pokarmowych, a jednocześnie ułatwia gromadzenie metali ciężkich. W celu podniesienia poziomu odczynu pH gleby poddaje się wapnowaniu. Jest to podstawowy zabieg agrotechniczny podnoszący zdolności produkcyjne głównie poprzez poprawę jej żyzności oraz ograniczenie zanieczyszczeń metalami ciężkimi.

W 2010r. Okręgowa Stacja Chemiczna – Rolnicza w Kielcach wykonała badania zakwaszenia gleb użytków rolnych. Z badań gleb wynika, iż na terenie województwa świętokrzyskiego przeważają gleby zakwaszone. W strukturze jakościowej gleb opartej na wartości odczynu pH w powiecie kieleckim 66% gleb stanowią gleby kwaśne i bardzo kwaśne. Zakwaszenie gleb użytków rolnych w Gminie Miedziana Góra w 2010r. wynosiło do 20%.

3.11.5. Erozja gleb

Istotnym zjawiskiem wpływającym na jakość gleb, jest erozja, czyli proces naturalnej degradacji mechanicznej. Zakres i skala występowania uzależnione są od szeregu czynników związanych z rzeźbą terenu, jego wyeksponowaniem, wysokości względnej, głębokości występowania wód gruntowych, form występowania wód powierzchniowych, wielkości przepływu cieków, a także czynników klimatycznych związanych głównie z występowaniem wiatrów (prędkość i kierunek) i opadów atmosferycznych (natężenie, częstotliwość itp.). Skala erozji uzależniona jest również od samej gleby, tzn. jej cech decydujących o odporności na degradację mechaniczną.

3.11.6. Tereny zdewastowane i zdegradowane

Na terenie Gminy Miedziana Góra grunty wymagające rekultywacji powstają w wyniku działalności związanej z eksploatacją surowców:

- Kopalnia „Laskowa” w Kostomłotach Drugich,
- złoża „Kostomłoty”, użytkownikiem są Kopalnie Odkrywkowe Surowców Drogowych w Kielcach,
- złoża „Ciosowa”, złoża jest obecnie wyłączone z eksploatacji, wyrobisko poeksploatacyjne jest częściowo zrekultywowane, część wyrobiska jest pomnikiem przyrody,
- złoża „Tumlin-Gród”, złoża obecnie eksploatowane przez Spółdzielnię Pracy „Kopaliny Mineralne”,
- „złoża Mogiłki” - obecnie nieczynny kamieniołom, w 2010r. wnioskowany do uznania za rezerwat przyrody,

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

- o Działki o numerach ewidencyjnych 722/2 i 723/1 – zdewastowane w wyniku nielegalnej eksploatacji piasku, zgodnie z decyzją Starosty Kieleckiego teren ma zostać poddany rekultywacji w kierunku rolnym w terminie do 30 listopada 2011r.

3.11.7. Główne zagrożenia i problemy:

Główne zagrożenia i problemy związane z ochroną gleb zlokalizowanych na terenie Gminy Miedziana Góra:

- naturalne zagrożenie gleb procesami erozyjnymi,
- zakwaszenie gleb obniżające ich przydatność rolniczą,
- degradacja powierzchni ziemi spowodowana głównie działalnością wydobywczą, a także rozbudową infrastruktury technicznej.

3.12. Edukacja ekologiczna

„Narodowa Strategia Edukacji Ekologicznej” identyfikuje i hierarchizuje główne cele edukacji środowiskowej, wskazując jednocześnie możliwości ich realizacji. Jednym z podstawowych zapisów Strategii jest założenie, iż edukacja ekologiczna powinna obejmować całe społeczeństwo, wszystkie grupy wiekowe, zawodowe, a także decydentów na szczeblu centralnym i lokalnym. Podjęte również zostały działania zmierzające do wdrożenia w krajowym systemie edukacji ekologicznej wytycznych „Strategii edukacji dla zrównoważonego rozwoju” przyjętej w 2005 r. przez kraje regionu EKG ONZ oraz ogłoszonego przez UNESCO Programu propagowania dorobku Szczytu Ziemi na rzecz Zrównoważonego Rozwoju (Johannesburg 2002).

Warunkiem koniecznym i niezbędnym do realizacji celów Programu Ochrony Środowiska dla gminy Miedziana Góra jest aktywność społeczeństwa i jego uczestnictwo w tym procesie. Aktywność ta oparta jest głównie na świadomości mieszkańców w zakresie ochrony środowiska, dlatego też tak dużą rolę odgrywa proces edukowania społeczeństwa w zakresie ekologii. Warto też zaznaczyć, iż znaczna część problemów środowiskowych wynika właśnie z niedostatecznej wiedzy mieszkańców w tym zakresie.

Prowadzona od kilku lat edukacja ekologiczna na terenie gminy Miedziana Góra ma na celu podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy w zakresie ochrony środowiska przed odpadami i przekonanie ich, że warto segregować odpady. Kierując się zasadą „edukacja ekologiczna nie zaczyna się w dowolnym miejscu na Ziemi, ale zaczyna się w człowieku” wszystkie zrealizowane i realizowane programy ukierunkowane były na różne grupy odbiorców, od najmłodszych przedszkolaków na młodzieży i dorosłych kończąc.

Olbrzymią rolę odgrywają też:

- chęć podejmowania działań na rzecz własnego środowiska lokalnego,
- dążenie do rozwijania twórczości artystycznej dzieci utalentowanych plastycznie i muzycznie,
- chęć pokazania swoich dokonań oraz wymiana doświadczeń, co skutecznie integruje placówki oświatowe w podejmowaniu działań na rzecz ochrony środowiska oraz dopinguje do coraz lepszej pracy.

W najbliższym okresie edukacja ekologiczna zostanie ukierunkowana na zapoznanie mieszkańców gminy z nowymi rozwiązaniami prawnymi dotyczącymi gospodarki odpadami w Gminie Miedziana Góra.

Celem przeprowadzanej przez Urząd Gminy edukacji ekologicznej jest wyrobienie nawyku systematycznej zbiórki i segregacji odpadów oraz spowodowanie, że temat odpadów, ekologii

Opracowany przez:

**Eksperskie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.**

tel: (041) 248 00 07; fax: (041) 265 44 50, e-mail: biuro@ebzbp.com, www.ebzbp.com

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

i ochrony środowiska będzie stale obecny w szkołach. Poprzez realizację programu ekologicznego następuje poszerzenie wiadomości na temat właściwego postępowania z odpadami, recyklingu, korzyści wynikających z segregacji oraz możliwości zagospodarowania surowców wtórnych oraz utrwalenie nawyku segregacji odpadów.

4. Priorytety polityki ekologicznej gminy Miedziana Góra

4.1. Kryteria wyboru priorytetów ekologicznych

Podstawą do sformułowania podstawowych priorytetów ekologicznych są:

- Wymogi prawne działań w zakresie ochrony środowiska konieczne do wdrożenia w określonych ramach czasowych,
- Wymagania zawarte w nadrzędnych programach strategicznych odnoszących się do sfery poprawy stanu środowiska,
- Zagrożenia środowiska w Gminie Miedziana Góra wynikające z diagnozy stanu środowiska i presji na środowisko.

4.2. Priorytety ekologiczne

Biorąc pod uwagę powyższe kryteria sformułowano następujące priorytety ekologiczne odnoszące się do Gminy Miedziana Góra:

- a) Ochrona zasobów naturalnych:
 - ✓ Zwiększanie lesistości,
 - ✓ Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych,
 - ✓ Racjonalne korzystanie z surowców mineralnych,
- b) Ochrona powietrza:
 - ✓ Zwiększenie wykorzystywania odnawialnych źródeł energii,
 - ✓ Prowadzenie działań energooszczędnych w mieszkalnictwie i budownictwie (m.in. termomodernizacje),
 - ✓ Ograniczenie emisji ze środków transportu (wykorzystywanie paliw ekologicznych, remontu dróg),
 - ✓ Wspieranie budowy nowej lokalizacji drogi Nr 74,
- c) Ochrona wód:
 - ✓ Realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
 - ✓ Uporządkowanie gospodarki ściekowej,
 - ✓ Realizacja „Programu małej retencji dla województwa świętokrzyskiego”,
 - ✓ Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Kostomłotach Drugich
 - ✓ Odbudowa i prawidłowe utrzymanie systemu melioracji,
- d) Gospodarka odpadami:
 - ✓ Edukacja ekologiczna społeczeństwa,
 - ✓ Zapobieganie i minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów,
 - ✓ Selektywne zbieranie odpadów,
 - ✓ Zorganizowane odbieranie odpadów,
 - ✓ Utworzenie Gminnego Punktu Zbierania Odpadów Niebezpiecznych,
 - ✓ Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest,
- e) Oddziaływanie pól elektromagnetycznych:
 - ✓ Edukacja na temat rzeczywistych zagrożeń emisji pól elektromagnetycznych,
- f) Edukacja ekologiczna:
 - ✓ Prowadzenie edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju, dotyczącej wszystkich elementów środowiska.

Powyższe priorytety ekologiczne są podstawą do stworzenia strategii działań w zakresie polityki ochrony środowiska.

5. Strategia działań w zakresie ochrony środowiska do 2015r w perspektywie do 2019r.

5.1. Wprowadzenie

W niniejszym rozdziale przedstawiono strategię działań w zakresie ochrony środowiska definiując cele średniookresowe do 2019r. i kierunki działań na lata 2012 – 2015.

Zgodnie z przyjętymi założeniami strategię zdefiniowano dla następujących zagadnień:

- ochrona zasobów naturalnych – ochrona przyrody, ochrona i zrównoważony rozwój lasów, racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi, ochrona powierzchni ziemi i gospodarowania zasobami geologicznymi,
- poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego – jakość powietrza, ochrona wód, gospodarka odpadami, oddziaływanie hałasu, oddziaływani pól elektromagnetycznych, poważne awarie,
- kierunki działań systemowych,

5.2. Ochrona zasobów naturalnych

5.2.1. Ochrona przyrody

Cel średniookresowy do 2019:

Ochrona i wzrost różnorodności biologicznej i krajobrazowej gminy

Kierunki działań – cele krótkookresowe 2012 – 2015:

- Udział w tworzeniu planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000,
- Utrzymanie różnorodności siedlisk przyrodniczych i gatunkowych,
- Ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów,
- Szczególna ochrona ekosystemów i krajobrazów wyjątkowo cennych, poprzez uznawanie ich za zespoły przyrodniczo – krajobrazowe i użytki ekologiczne,
- Właściwy rozwój i ochrona ruchu turystycznego,
- Prowadzenie szkoleń i edukacji w zakresie ochrony i różnorodności biologicznej,
- Zachowanie terenu (w tym rozwój infrastrukturalny) z możliwie jak najmniejszym naruszeniem jego naturalnej rzeźby,
- Przestrzeganie ustalonych zasad ochrony przyrody na terenach podlegających prawnej ochronie.

Wielość i różnorodność form występującego bogactwa przyrody stanowi podstawową atrakcję dla odwiedzających dany region turystów. Podstawą atrakcyjności jest zachowanie bogactw naturalnych zapewniających zrównoważone z nich korzystanie.

Ważne jest prowadzenie działań mających na celu wzrost świadomości społecznej, gdyż ochrona bioróżnorodności biologicznej nie będzie możliwa bez szerokiej akceptacji i udziału społeczeństwa.

5.2.2. Gospodarowanie zasobami geologicznymi

Cel średniookresowy do 2019r:

*Zrównoważone korzystanie z zasobów kopalin przy jednoczesnej minimalizacji
niekorzystnych skutków ich eksploatacji*

Kierunki działań – cele krótkookresowe 2012 – 2015:

- Ochrona perspektywiczna kopalin poprzez dokonanie stosownych zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- Przeciwdziałanie nielegalnemu wydobywaniu kopalin.

5.2.3. Ochrona i zrównoważony rozwój lasów

Cel średniookresowy do 2019r. :

*Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych poprzez kształtowanie właściwej struktury lasów
i ich wykorzystania gospodarczego w sposób zapewniający zachowanie ich bogactwa
biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego*

Kierunki działań – cele krótkookresowe 2012 – 2015:

- Prowadzenie edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju lasów (m.in. tworzenie ścieżek dydaktycznych),

W celu zrealizowania wyżej postawionych kierunków działań niezbędna staje się realizacja dostosowania lasów do pełnienia zróżnicowanych funkcji społecznych (np. rozwój turystyki),

5.2.4. Ochrona powierzchni ziemi

Cel średniookresowy do 2019r. :

*Ochrona gruntów rolnych oraz zwiększenie skali rekultywacji gruntów zdegradowanych
i zdewastowanych*

Kierunki działań – cele krótkookresowe 2012 – 2015:

- Szkolenia rolników z zakresu dobrej praktyki rolniczej.

5.2.5. Racjonalne gospodarowanie zasobami wody

Cel średniookresowy do 2019r.:

*Trwały i zrównoważony rozwój zasobów wodnych gminy oraz efektywna ochrona przed
powodzią i suszą*

Kierunki działań – cele krótkookresowe 2012 – 2015:

- Realizacja programu małej retencji na szczeblu gminnym,
- Zwiększenie retencji wód powierzchniowych,
- Zwiększenie retencji glebowej,
- Poprawa warunków wodnych na terenach wymagających szczególnej ochrony,
- Zachowanie niezabudowanych terenów zalewowych,

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

- Modernizacja i konserwacja istniejącego systemu melioracji szczegółowych w ramach funkcjonowania Gminnej spółki Wodnej,
- Modernizacja ujęcia wody,
- Działanie wodooszczędne – optymalizacja zużycia wody przy jednoczesnym tworzeniu rezerw wód w postaci ujęć awaryjnych i rezerwowych.

5.3. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego

5.3.1. Jakość wód

Cel średniookresowy do 2019r.:

Osiągnięcie i utrzymanie lepszego stanu wód powierzchniowych i podziemnych

Kierunki działań – cele krótkookresowe 2012 – 2015:

- Rozbudowa sieci kanalizacyjnej,
- Dbłość o drożność rowów melioracyjnych, rowów przydrożnych oraz przepustów pod drogami gminnymi,
- Modernizacja oczyszczalni ścieków,
- Działania edukacyjne i kontrolne w zakresie przeciwdziałania odprowadzaniu nieoczyszczonych ścieków komunalnych do wód lub do ziemi,
- Przestrzeganie wymagań prawnych i stosowanie standardów ochrony środowiska wodnego w zakresie zarządzania drogami gminnymi,
- Prowadzenie ewidencji stanu i obsługi bezodpływowych zbiorników na ścieki bytowe i przydomowych oczyszczalni ścieków w gospodarstwach domowych.

5.3.2. Powietrze atmosferyczne

Cel średniookresowy do 2019r.:

Poprawa jakości powietrza, w celu spełnienia standardów jakości powietrza

Kierunki działań – cele krótkookresowe 2012 – 2015:

- Wspieranie działań inwestycyjnych w zakresie ochrony powietrza realizowanych przez podmioty gospodarcze,
- Wspieranie działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji ze źródeł komunalnych,
- Poprawa stanu nawierzchni dróg gminnych,
- Edukacja ekologiczna społeczeństwa w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza w tym oszczędności energii i stosowania odnawialnych źródeł energii,

5.3.3. Odnawialne źródła energii

Cel średniookresowy do 2019r.:

Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gminy

Kierunki działań – cele krótkookresowe 2012 – 2015:

- Propagowanie zagadnień dotyczących odnawialnych źródeł energii,

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

- Zwiększenie wykorzystania biomasy wykorzystywanej do produkcji energii elektrycznej i ciepła.

5.3.4. Oddziaływanie hałasu

Cel średniookresowy do 2019r.:

*Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców emisją hałasu
zwłaszcza przez środki transportu*

Kierunki działań – cele krótkookresowe 2012 – 2015:

- Realizacja inwestycji zmniejszających narażenie na hałas komunikacyjny (tworzenie pasów zieleni wzdłuż dróg gminnych),
- Uzyskiwanie od jednostek kontrolujących, danych na temat miejsca, częstości i skali przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku,
- Bieżąca modernizacja nawierzchni dróg gminnych.

5.3.5. Oddziaływanie pól elektromagnetycznych

Cel średniookresowy do 2019r.:

Minimalizacja oddziaływania pól elektromagnetycznych na zdrowie człowieka i środowisko

Kierunki działań – cele krótkookresowe 2012 – 2015:

- Edukacja ekologiczna dotycząca rzeczywistych zagrożeń emisją pól elektromagnetycznych.

5.3.6. Gospodarka odpadami

Cel średniookresowy do 2019r.:

*Minimalizacja powstawania odpadów
Sukcesywne zmniejszenie ilości kierowanych odpadów na składowiska
Sukcesywne wprowadzanie innych niż składowanie metod unieszkodliwiania odpadów*

Kierunki działań – cele krótkookresowe 2012– 2015:

– odpady komunalne:

- Zapewnienie warunków funkcjonowania systemu selektywnego zbierania odbierania odpadów komunalnych i osiągnięcie odpowiednich poziomów selektywnego odzysku i recyklingu odpadów,
- Ewidencjonowanie i likwidacja powstających „dzikich wysypisk” odpadów przez usunięcie zdeponowanych tam odpadów oraz rekultywację terenu,
- Eliminacja praktyk nielegalnego składowania odpadów,
- Konsekwentne korzystanie z narzędzi administracyjnych, w które ustawodawca wyposażył gminy (decyzje administracyjne),
- Zmniejszenie do 2014 r. masy składowania odpadów komunalnych do max 85% wytworzonych odpadów
- Działania zmierzające do ograniczania powstawania odpadów,
- Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami.

Opracowany przez:

**Ekspertskie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.**

tel: (041) 248 00 07; fax: (041) 265 44 50, e-mail: biuro@ebzbp.com, www.ebzbp.com

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

- odpady opakowaniowe:

- Selektywna zbiórka i poddawanie odzyskowi odpadów opakowaniowych na poziomie 60% do 2014r.,

- odpady ulegające biodegradacji:

- selektywne zbieranie odpadów ulegających biodegradacji,
- ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania:
 - w 2013 r. nie więcej niż 50%;
 - w 2020 r. nie więcej niż 35%masy tych odpadów w stosunku do wytworzonych w 1995 r

- zużyty sprzęt elektroniczny i elektryczny:

- osiągnięcie poziomu selektywnego zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych w wysokości 4kg/mieszkańca-rok.

- odpady budowlano – remontowe:

- rozbudowa systemu selektywnego zbierania odpadów z remontów, budowy i rozbiórki obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej w celu ich przekazania do odzysku,

- odpady wielkogabarytowe:

- rozwój systemu selektywnego zbierania odpadów wielkogabarytowych,

- odpady niebezpieczne wytworzone w sektorze komunalnym:

- Rozwój selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w sektorze komunalnym,
- Wyeliminowanie nieprawidłowych praktyk w gospodarowaniu odpadami medycznymi i weterynaryjnymi.
- Organizowanie usuwania wyrobów zawierający azbest przy wykorzystaniu pozyskanych na ten cel środków z uwzględnieniem zasad zawartych w „Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Miedziana Góra w perspektywie do roku 2032.”,
- Inspirowanie właściwej postawy obywateli w zakresie obowiązków związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest,
- Współpraca z mediami w celu propagowania pozytywnych inicjatyw społecznych oraz rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest,
- Współpraca z organami kontrolnymi (inspekcja sanitarna, inspekcja pracy, inspekcja nadzoru budowlanego, inspekcja ochrony środowiska).

5.3.7. Poważne awarie

Cel średniookresowy do 2019r.:

Ograniczanie skutków poważnych awarii przemysłowych, dla ludzi oraz środowiska

Kierunki działań – cele krótkookresowe 2012 – 2015:

- Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia poważnej awarii transportu materiałów niebezpiecznych.

5.4. Kierunki działań systemowych

5.4.1. Edukacja ekologiczna

Cel średniookresowy do 2019r.:

Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy, zapewnienie szerokiego dostępu do informacji o środowisku i jego ochronie

Kierunki działań – cele krótkookresowe 2012 – 2015:

- Promowanie aktywnych form edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży,
- Pomoc merytoryczna i finansowa dla szkół w realizacji działań z zakresu edukacji ekologicznej,
- Współdziałanie władz gminnych z lokalnymi mediami w zakresie prezentacji stanu środowiska i propagowanie przykładów podejmowanych działań dla jego ochrony,
- Doskonalenie współpracy władz gminnych z ekologicznymi organizacjami pozarządowymi, szkołami, przedstawicielstwami środowiska naukowego i zakładami pracy w celu efektywnego wykorzystania form edukacji,
- Wspieranie merytoryczne projektów z zakresu edukacji ekologicznej dla zrównoważonego rozwoju realizowanych przez różne podmioty.

5.4.2. Aspekty ekologiczne w planowaniu przestrzennym

Cel średniookresowy do 2019r.:

Zapewnienie zgodności struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy z obowiązującym planem zagospodarowania przestrzennego

Kierunki działań – cele krótkookresowe 2012 – 2015:

- Bieżące zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uwzględniające wymagania ochrony środowiska,
- Identyfikacja konfliktów środowiskowych oraz przestrzennych i sposobów zarządzania nimi.

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

6. Lista przedsięwzięć priorytetowych na lata 2012 – 2015.

Wyodrębnione zostały zadania własne gminy realizowane za pomocą własnych środków finansowane z budżetu gminy oraz zadania koordynowane przez gminę, finansowane ze źródeł zewnętrznych (np. powiatowych, wojewódzkich, centralnych czy unijnych).

Tabela Nr 12. Lista przedsięwzięć priorytetowych na lata 2012 - 2015.

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Lata realizacji	Jednostki odpowiedzialne / źródło finansowania	Szacunkowe koszty
Uporządkowanie gospodarki wodno ściekowej				
1.	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Gminie Miedziana Góra	2012	RPOWŚ WFOŚiGW Budżet Gminy	7 680 000,00 zł
2.	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Gminie Miedziana Góra	2012 - 2015	RPOWŚ PROW WFOŚiGW EFRR Budżet Gminy	15 000 000,00 zł
3.	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Kostomłotach Drugich	2012 - 2015	RPOWŚ, PROW WFOŚiGW EFRR, Budżet Gminy	6 500 000,00 zł
4.	Modernizacja urządzeń wodociagowych	2012 - 2015	RPOWŚ, PROW WFOŚiGW EFRR, Budżet Gminy	680 000,00 zł
5.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	2012 – 2015	NFOŚ Mieszkańcy	b.d.
Ochrona przed powodzią i suszą				
1.	Modernizacja i konserwacja istniejącego systemu melioracyjnego	2012 - 2015	Budżet Powiatu Gminna Spółka Wodna Mieszkańcy	b.d.
Gospodarka odpadami				
1.	Objęcie wszystkich właścicieli nieruchomości systemem gospodarowania odpadami komunalnymi	2012	Budżet Gminy	b.d.
2.	Kampania edukacyjno – informacyjna dotycząca prawidłowej gospodarki odpadami, w tym odpadami niebezpiecznymi i zawierającymi azbest	2012 - 2015	Budżet Gminy	20 000,00 zł
3.	Monitoring gospodarki odpadami na terenie gminy	2012 - 2015	Praca własna pracowników urzędu	
4.	Usuwanie wyrobów cementowo – azbestowych (unieszkodliwianie poza terenem gminy)	2012 - 2015	WFOŚ Budżet Powiatu Budżet Gminy Mieszkańcy	180 000,00 zł
Edukacja ekologiczna				
1.	Realizacja różnych form edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju	2012 - 2015	POIiŚ RPOWŚ Budżet Gminy	10 000,00zł / rok

Opracowany przez:

60

**Eksperckie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.**

tel: (041) 248 00 07; fax: (041) 265 44 50, e-mail: biuro@ebzbp.com, www.ebzbp.com

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

7. Zarządzanie programem

Na poziomie gminnym polityka ekologiczna państwa jest realizowana poprzez Gminny Program Ochrony Środowiska. Najważniejszymi uczestnikami wdrażania Programu Ochrony Środowiskiem są jednostki realizujące przedsięwzięcia wskazane w Programie. Organem kontrolnym jest Rada Gminy, która otrzymuje co dwa lata raporty z realizacji Programu Ochrony Środowiska

Podstawą właściwej oceny realizacji Programu Ochrony Środowiska jest odpowiedni system raportowania, który powinien opierać się na wskaźnikach stanu środowiska.

W tabeli poniżej przedstawiono wskaźniki monitoringu programu, z zaznaczeniem, iż lista ta nie jest wyczerpująca i podlega aktualizacji.

Tabela Nr 13. Wskaźniki monitoringu POŚ

Lp.	Nazwa wskaźnika	Wartość
1.	Klasyfikacja jakości wód powierzchniowych	klasa
2.	Jakość wody pitnej	klasa
3.	Pobór wody	m ³
4.	Oczyszczone ścieki komunalne	%
5.	Lesistość	%
7.	Powierzchnia terenów ochronnych	ha
8.	Liczba inwestycji proekologicznych na terenach cennych przyrodniczo	Szt.
9.	Powierzchnia terenu poddana zabiegom agrotechnicznym i pracom rekultywacyjnym	ha
10.	Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych	Mg/rok
11.	Liczba zakładów, które wprowadziły energooszczędne i niskoemisyjne procesy produkcyjne, czy też stosują zasady czystej produkcji	Szt.
12.	Liczba modernizowanych kotłowni	Szt.
13.	Liczba gospodarstw stosujących urządzenia lub systemy energooszczędne	Szt.
14.	Liczba ludności poddana ponadnormatywnemu lub uciążliwemu oddziaływaniu hałasu	Szt.
15.	Stan zagospodarowania złóż	-
16.	Długość sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej	km
17.	Odsetek ludności objętych systemem kanalizacji zbiorczej	%
18.	Długość modernizowanych lub poddawanych konserwacji obiektów melioracyjnych	km
19.	Nakłady poniesione na realizację POŚ	zł
12.	Udział społeczeństwa w działaniach na rzecz jakości środowiska	Osoby
13.	Liczba przeprowadzonych kampanii edukacyjnych	Szt.

8. Aspekty finansowe realizacji programu

Realizacja zadań Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra wymagać będzie zabezpieczenia i uzyskania środków budżetowych jak i pozabudżetowych. Wdrażanie Programu powinno być możliwe między innymi dzięki stworzeniu sprawnego systemu finansowania ochrony środowiska, w którym podstawowymi źródłami finansowania są fundusze ekologiczne, programy pomocowe, środki własne inwestorów oraz pochodzące z budżetu gminy. Do instrumentów finansowych gminy należą:

- opłaty za korzystanie ze środowiska,
- kary ekologiczne,
- instrumenty finansowania ochrony środowiska, tj. dotacje oraz preferencyjne pożyczki i kredyty dla przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska.

Poniżej przedstawiono potencjalne źródła finansowania zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska:

- **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej** – promuje przedsięwzięcia ochrony środowiska o znaczeniu i zasięgu ogólnopolskim i ponadregionalnym oraz lokalnym.
- **Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach** – udziela pomocy finansowej na realizację zadań z ochrony środowiska i gospodarki wodnej zgodnych z kierunkami Polityki Ekologicznej Państwa, Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych, Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego oraz zobowiązań międzynarodowych Polski i obowiązujących przepisów prawa.
- **Bank Ochrony Środowiska** – finansuje przedsięwzięcia służące ochroni środowiska z zakresu ochrony wody i gospodarki wodnej, ochrony atmosfery, ochrony powierzchni ziemi.
- **Fundusze strukturalne Unii Europejskiej** – dostępne w latach 2007 – 2013:
 - Regionalne programy operacyjne,
 - PO Infrastruktura i Środowisko,
 - PO Kapitał Ludzki,
 - PO Innowacyjna Gospodarka,
 - PO Rozwój Polski Wschodniej,
 - Programy europejskiej współpracy terytorialnej,
 - PO Pomoc Techniczna,
 - Program Rozwoju Obszarów Wiejskich.
- **Budżet Powiatu Kieleckiego.**

9. Wytyczne budowy i eksploatacji przydomowych oczyszczalni ścieków.

Z definicji, przydomowe oczyszczalnie ścieków, są to urządzenia przeznaczone do oczyszczania ścieków bytowo-gospodarczych w ilości do 5 m³/d pochodzących z budynków mieszkalnych jedno- i wielorodzinnych, zamieszkałych stale lub okresowo (np. domki letniskowe) oraz w obiektach użytkowania zbiorowego (motele, szkoły, pensjonaty, punkty gastronomiczne). Podana wielkość 5 m³/d wynika bezpośrednio z ustawy Prawo wodne (art. 36), która nadaje prawo właścicielowi gruntu na wprowadzanie do wód lub do ziemi oczyszczonych ścieków bez pozwolenia wodnoprawnego właśnie do tej wielkości. Jednakże eksploatacja przydomowej oczyszczalni ścieków wymaga zgłoszenia tego faktu do Wójta Gminy Miedziana Góra. Obowiązek ten wynika Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010r. w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia.

Z Obecnie na rynku istnieje bardzo bogata oferta i wiele rozwiązań tego typu oczyszczania ścieków komunalnych. Najczęściej są to urządzenia o parametrach od 4-12 RLM (Równoważnej Liczbie Mieszkańców).

Eksploatacja przydomowych oczyszczalni ścieków nie wymaga stałej obsługi. Ogranicza się ona jedynie do kontroli ilości osadów w osadniku oraz okresowego ich usuwania. Częstotliwość usuwania jest uzależniona od rodzaju oczyszczalni oraz ilości ścieków dopływających. Najczęściej osady usuwa się raz na 6 miesięcy.

Dobór sposobu oczyszczania ścieków zależy od lokalnych warunków gruntowo-wodnych, topografii działki oraz charakteru i wielkości obiektu i powinien każdorazowo opierać się o analizę czynników, takich jak:

- ukształtowanie terenu,
- odległość urządzeń od obiektów budowlanych (studnia, budynek, itp.) oraz granicy działki,
- zakładaną liczbę użytkowników,
- możliwość zrzutu oczyszczonych ścieków:
 - do ziemi – uzależniona jest od przepuszczalności gruntu raz od najwyższego użytkowego poziomu wodonośnego (pomiędzy drenażem rozłączającym a max. poziomem wód podziemnych musi być zachowana odległość min. 150 cm),
 - do wód – uzależniona od istnienia ew. powierzchniowego odbiornika ścieków (rów melioracyjny, rzeka, itp. zlokalizowane na własnym terenie).

Problem utylizacji ścieków z gospodarstw domowych, w związku z niedostateczną długością sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Miedziana Góra, nie jest w chwili obecnej rozwiązany. Ciągłe jeszcze najpowszechniejszym sposobem rozwiązania problemu ścieków jest gromadzenie ich w zbiornikach bezodpływowych. Przyczyną nieuporządkowanej gospodarki ściekowej są przede wszystkim problemy natury ekonomicznej.

Brak odpowiednich systemowych rozwiązań problemu sanitacji gminy powoduje, iż nieoczyszczone lub oczyszczone w niedostatecznym stopniu ścieki zagrażają glebie, a przede wszystkim wodom powierzchniowym i podziemnym. Nie od dziś wiadomo, iż niejednokrotnie zdarza się, iż zbiorniki bezodpływowe są nie do końca szczelne, skąd nieoczyszczone ścieki trafiają wprost do gruntu i ma dramatyczny wpływ na stan środowiska naturalnego oraz stanowi zagrożenie dla zdrowia, a czasami nawet dla życia mieszkańców, dlatego tym bardziej należy dążyć do uporządkowania gospodarki ściekowej na terenie Gminy Miedziana Góra.

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

Gospodarstwa domowe produkują ścieki socjalno – bytowe, które stanowią 90-95 % konsumowanej wody. Powstają one w wyniku zaspokajania potrzeb gospodarczych oraz higieniczno-sanitarnych mieszkańców. Na ilość wytwarzanych ścieków wpływają głównie następujące czynniki:

- standard wyposażenia domów w urządzenia sanitarne,
- źródło poboru wody,
- koszt pozyskania wody,
- nawyki higieniczne mieszkańców.

Przyjmuje się, iż ilość ścieków wytworzonych przez jedną osobę na terenie Gminy Miedziana Góra wynosi:

- ok. 80 dm³/dobę, na terenach skanalizowanych,
- ok. 50 dm³/dobę na terenach nie skanalizowanych,

co w ciągu miesiąca daje wielkość od 1,5 do 2,4 m³/jedną osobę. Tak więc, ilość ścieków wytworzonych przez czteroosobową rodzinę mieszkającą w domu jednorodzinnym wyniesie od 6 do 9,6 m³/miesiąc.

Ze względu na rodzaj zastosowanej technologii wyróżnia się następujące typy przydomowych oczyszczalni ścieków:

1. **Osadnik gnilny z drenazem rozsączającym** - ścieki, oczyszczone wstępnie w osadniku gnilnym, są ostatecznie oczyszczane biologicznie w warstwach gruntu pod drenazem rozsączającym. Drenaż może być zlokalizowany tylko na gruntach przepuszczalnych (piaski, piaski gliniaste, żwiry), a odległość osi drenażu od poziomu wód podziemnych nie może być mniejsza niż 1,5 m. Absorpcja zanieczyszczeń na powierzchniach cząstek gruntu powoduje rozwój mikroorganizmów prowadzący do rozkładu zanieczyszczeń organicznych na stałe i gazowe produkty nieorganiczne oraz na masę komórkową, tworzącą wokół cząstek gruntu biomasę. Niekontrolowany przyrost biomasy może prowadzić do zmniejszania przepływu ścieków lub uniemożliwić ich odprowadzenie do gruntu. Tego typu oczyszczalnie uniemożliwiają kontrolę skuteczności oczyszczania ścieków. Prawdłowo ułożony drenaż wymaga ułożenia go na znacznej powierzchni.
2. **Oczyszczalnie oparte na osadzie czynnym:**
 - **Oczyszczalnie ze stałymi złożami biologicznymi** - tego typu oczyszczalnie są skutecznym rozwiązaniem w przypadku trudnych warunków gruntowo – wodnych, a przede wszystkim ograniczonego miejsca na wykonanie układu z drenazami. Wypełnieniem złoża biologicznego (wykonanego w zbiorniku o podobnej konstrukcji co osadnik gnilny) może być tłuści, torf czy innego rodzaju materiał, na którym rozwija się błona biologiczna. Wstępnie oczyszczone ścieki w osadniku wstępnym dopływają na powierzchnię złoża korytem rozprowadzającym. Mikroorganizmy rozwijające się w złożu oczyszczają przepływające ścieki. W wyniku procesu oczyszczania na dnie zbiornika gromadzi się osad, który powinien być okresowo usuwany. Oczyszczalnie budowane są zazwyczaj jako skomplikowane konstrukcje kilkuzbiornikowe. Wadą tych oczyszczalni jest relatywnie wysoka cena.
 - **Oczyszczalnie z osadem czynnym** - podstawową zaletą tych oczyszczalni jest bardzo małe zapotrzebowanie terenu pod ich budowę. Wstępnie oczyszczone w osadniku wstępnym ścieki trafiają do zbiornika, który podzielony jest zwykle na dwie części. Pierwsza - (zewnątrzna) komora napowietrzania i druga – (wewnętrzna) osadnik wtórny. Ścieki w części zewnętrznej są mieszane i napowietrzane sprężonym powietrzem. W warunkach dobrego napowietrzenia rozwija się tzw. osad czynny (pierwotniaki, bakterie), który przeprowadza proces oczyszczania. Powstały osad jest

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

zatrzymywany i magazynowany w osadniku wtórnym, skąd okresowo jest usuwany lub przepompowywany do osadnika wstępnego. Dużą zaletą tego typu oczyszczalni jest wysoka skuteczność: redukcja zawiesin i BZT₅ (Biochemiczne Zapotrzebowanie Tlenu) do 95%. Cały proces sterowany jest automatycznie. Sterownik czasowy włącza i wyłącza dmuchawę, zapewniając odpowiednie natlenienie ścieków oraz odpowiada za zawracanie osadu.

- 3. Oczyszczalnie gruntowo-roślinne** - zwane są inaczej oczyszczalniami hydrobotanicznymi. Zalecane jest ich stosowanie na działkach o dużej powierzchni, której część może zostać wykorzystana na stworzenie ekosystemu bagienno. Filtr gruntowo-roślinny wykonuje się w formie niecki. Dno i skarpy niecki wyłożono folią z tworzywa sztucznego. Wypełnienie stanowi rodzimy grunt przepuszczalny, torf, słoma, kora, bentonit i opilki żelaza. Filtr obsadza się wierzbą lub trzciną. Korzenie tych roślin są siedliskiem bakterii, doczyszczających ścieki i udrażniających grunt. Niekiedy, w celu lepszego doczyszczenia, jeśli tylko pozwala na to ukształtowanie terenu konstruuje się kilka filtrów gruntowo-roślinnych usytuowanych względem siebie w sposób kaskadowy. Dobłą efektywność osiągają jednak dopiero po 2-3 latach, kiedy system korzeniowy roślin jest odpowiednio rozwinięty. Wadą tego typu oczyszczalni jest zmniejszenie efektywności jej działania w sezonie zimowym.

Lokalizacja przydomowej oczyszczalni ścieków wymaga uwzględnienia minimalnych odległości od różnych obiektów i wód gruntowych określonych:

1. w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002r. Nr 75 poz. 690 z późn. zm.),
2. w Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2006r. Nr 137, poz. 984 z późn. zm.).

W ramach zwykłego korzystania z wód ścieki pochodzące z własnego gospodarstwa domowego lub rolnego mogą być wprowadzane do ziemi lub do urządzeń wodnych, jeżeli miejsce wprowadzania ścieków oddzielone jest warstwą gruntu o miąższości co najmniej 1,5 m od najwyższego użytkowego poziomu wodonośnego wód podziemnych lub najwyższy użytkowy poziom wodonośny wód podziemnych znajduje się co najmniej 1,5 m pod dnem urządzeń wodnych.

Szczegółowe informacje o oczyszczalni wraz ze stosownymi atestami muszą zostać zawarte w dokumentacji techniczno – ruchowej przydomowej oczyszczalni ścieków.

Planując budowę przydomowej oczyszczalni ścieków należy dokonać:

1. zgłoszenia zamiaru przystąpienia do robót budowlanych - na co najmniej 30 dni przed planowaną budową, należy zgłosić w Starostwie Powiatowym zamiar przystąpienia do wykonania robót (art. 30 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo budowlane), do budowy można przystąpić jeżeli w terminie 30 dni od doręczenia do Starostwa zgłoszenia, starosta nie wniesie sprzeciwu w drodze Decyzji,
2. zgłoszenia eksploatacji - na co najmniej 30 dni przed planowanym terminem eksploatacji oczyszczalni, należy zgłosić Wójtowi Gminy zamiar rozpoczęcia eksploatacji (art. 152 ustawy Prawo Ochrony Środowiska).

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

Ad. 1. Zgłoszenie zamiaru przystąpienia do wykonania robót budowlanych powinno zawierać:

1. rodzaj wykonywania robót budowlanych,
2. zakres wykonywania robót budowlanych,
3. sposób wykonywania robót budowlanych,
4. termin rozpoczęcia robót budowlanych.

Niezbędny formularz zgłoszenia zamiaru przystąpienia do wykonania robót budowlanych dostępny jest w Starostwie Powiatowym lub na stronie internetowej starostwa Powiatowego.

Ad. 2. Zgłoszenie eksploatacji powinno zawierać:

1. nazwisko, imię i adres zamieszkania inwestora,
2. adres nieruchomości, na terenie której prowadzona będzie eksploatacja,
3. ilość osób korzystających z instalacji a w przypadku prowadzenia działalności gospodarczej jej zakres, w tym wielkość produkcji lub wielkość świadczonych usług,
4. czas funkcjonowania instalacji (dni tygodnia, godziny),
5. wielkość i rodzaj emisji (ilość ścieków w m³/dobę, ilość osadów w m³/rok),
6. opis stosowanych metod ograniczania wielkości emisji (opis technologii oczyszczania),
7. informację, czy stopień ograniczenia wielkości emisji jest zgodny z obowiązującymi przepisami (np. świadectwo jakości oczyszczalni).

Niezbędny formularz zgłoszenia eksploatacji przydomowej oczyszczalni ścieków dostępny jest w Urzędzie Gminy lub na stronie internetowej Urzędu Gminy.

Przed wykonaniem robót budowlanych niezbędne jest przeprowadzenie badań makroskopowych gruntu wraz pobraniem próbki do analizy laboratoryjnej. W laboratorium przeprowadza się analizę sitową próbki oraz oblicza prędkość przepływu wody przez grunt (współczynnik filtracji). Badanie prędkości wsiąkania wody w grunt można przeprowadzić również w terenie, w miejscu lokalizacji drenażu lub studni, wykonując „test perkolacyjny”.

Kupując oczyszczalnię ścieków należy żądać od producenta świadectwa jakości (np. deklaracja zgodności), gdyż eksploatacja urządzeń niesprawnych, tj. nie spełniających wymagań ochrony środowiska jest zabroniona.

Ścieki oczyszczone mogą być wprowadzone na własny grunt (na podstawie zgłoszenia):

1. do ziemi, jeżeli:
 - BZT₅ ścieków surowych jest redukowane co najmniej o 20%,
 - Zawiesina ogólna ścieków surowych jest redukowana co najmniej o 50%,
 - Miejsce wprowadzania ścieków jest oddzielone warstwą gruntu o miąższości co najmniej 1,5 m od najwyższego użytkowego poziomu wodonośnego wód podziemnych,
2. do urządzeń wodnych (np. rów, zbiornik, staw rybny):
 - BZT₅ ścieków oczyszczonych wynosi najwyżej 40 mgO₂/l,
 - ChZT ścieków oczyszczonych wynosi najwyżej 150 mgO₂/l,
 - Zawiesina ogólna ścieków oczyszczonych wynosi najwyżej 50mg/l,
 - Najwyższy użytkowy poziom wodonośny wód podziemnych, znajduje się co najmniej 1,5m pod dnem tych urządzeń.

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

Zgodnie z art. 39. ust. 5 ustawy prawo wodne zabrania się wprowadzania ścieków do ziemi, jeżeli stopień oczyszczenia ścieków lub miąższość warstwy gruntu nad zwierciadłem wód podziemnych nie stanowi zabezpieczenia tych wód przed zanieczyszczeniem.

Po upływie ok. 6, max. 12 miesięcy użytkowania należy usunąć nadmierny osad ze zbiornika. Usuwanie osadu należy przeprowadzić wyłącznie z zastosowaniem pojazdu asenizacyjnego, zgodnie z wytycznymi przedstawionymi w instrukcji producenta danej oczyszczalni ścieków.

Jeżeli oczyszczone ścieki odprowadzane są na obcy grunt, należy w Starostwie Powiatowym uzyskać pozwolenie wodnoprawne. W tym przypadku nie jest już konieczne zgłoszenie do Wójta Gminy.

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA
NA LATA 2012-2015 W PERSPEKTYWIE DO 2019r.**

Bibliografia:

1. Program Ochrony Środowiska dla województwa świętokrzyskiego- projekt aktualizacji”
2. „Program Ochrony Środowiska dla powiatu kieleckiego – aktualizacja na lata 2008 – 2012 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2013 – 2018”.
3. Kleczkowski A.S. (red.) - Mapa obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony. Skala 1: 500 000. Instytut Hydrogeologii i Geologii Inżynierskiej AGH, Kraków, 1990 r..
4. Kondracki J. - Geografia Regionalna Polski PWN, W-wa 2002 r.
5. Malinowski J. (red.) - Budowa geologiczna Polski T. VII. Hydrogeologia Wyd. Geol.W-wa 1991 r.
6. Stupnicka E. - Geologia regionalna Polski. Wyd. Geol.. W-wa 1981 r.
7. Województwo i gmina w europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000 - model wdrażania sieci Natura 2000 w regionie świętokrzyskim,
8. Mapa Hydrogeologiczno- Sozologiczna Polski 1:50 000 wykonana w Zespole Hydrogeologii i Geologii Inżynierskiej Oddziału świętokrzyskiego Państwowego Instytutu Geologicznego w Kielcach w 1992r.,
9. Wyniki Klasyfikacji i oceny stanu wód powierzchniowych w województwie świętokrzyskim w 2010r.,
10. Program Małej Retencji w Województwie Świętokrzyskim,
11. Program budowy przydomowych oczyszczalni ścieków w województwie świętokrzyskim,
12. Ocena jakości powietrza w Województwie Świętokrzyskim w roku 2010,
13. Program Ochrony Środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż odcinków dróg krajowych nr 7, 9, 74 i 77 z terenu województwa świętokrzyskiego,
14. Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego sołectw Gminy Miedziana Góra,
15. Strategia Rozwoju Gminy Miedziana Góra,
16. Materiały udostępnione przez Zleceniodawcę.

**Uchwała Nr XVI/117/12
Rady Gminy Miedziana Góra
z dnia 21 marca 2012 r.**

**w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi
oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Miedziana Góra w 2012 roku**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 z późn. zm. w Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 i Nr 116, poz. 1203, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230, Nr 106, poz. 675 i z 2011 r. Nr 117, poz. 679 oraz Nr 134, poz. 777 i Nr 21, poz. 113 oraz Nr 149, poz. 887) oraz art. 11 i 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2003 r. Nr 106 poz. 1002 z późn. zm. w Dz. U. z 2004 r. Nr 69, poz. 625, Nr 92, poz. 880 i Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 33, poz. 289 i Nr 175, poz. 1462, 2006 r. Nr 249, poz. 1830, z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 79, poz. 668 i Nr 92, poz. 753, z 2010 r. Nr 47, poz. 278, z 2011 r. Nr 230, poz. 1373), Rada Gminy Miedziana Góra uchwala, co następuje:

§1

Przyjmuje się program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Miedziana Góra w 2012 roku w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Miedziana Góra.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Robert Pokrzywiński

UZASADNIENIE
do Uchwały Nr XVI/117/12
Rady Gminy Miedziana Góra
z dnia 21 marca 2012 r.

w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Miedziana Góra w 2012 roku

Zgodnie z art. 11 ustawy o ochronie zwierząt z dnia 21 sierpnia 1997 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 106, poz. 1002 z późn. zm.) zapewnianie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych gmin. Odławianie zwierząt może odbywać się wyłącznie na podstawie uchwały Rady Gminy.

W myśl znowelizowanej ustawy o ochronie zwierząt od 2012 roku Rada Gminy wypełniając obowiązek, o którym mowa powyżej, określa w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

W związku z powyższym Wójt Gminy przygotował *Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Miedziana Góra w 2012 roku*, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały. Obejmuje on swoim zakresem realizację takich zadań jak:

- 1) odławianie bezdomnych zwierząt i zapewnienie bezdomnym zwierzętom z terenu gminy Miedziana Góra miejsca w schronisku dla zwierząt, hotelu lub przytulisku dla zwierząt,
- 2) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt,
- 3) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
- 4) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt,
- 5) usypianie ślepych miotów,
- 6) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie,
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich,

Zgodnie z art. 11a ust. 7 ustawy o ochronie zwierząt projekt *Programu* podlegał zaopiniowaniu przez:

- Powiatowego Lekarza Weterynarii w Kielcach,
- organizacje społeczne, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, działające na obszarze gminy;
- dzierżawców obwodów łowieckich, działających na obszarze gminy.

Na podstawie art. 11a ust. 5 ustawy o ochronie zwierząt koszt realizacji Programu ponosi Gmina.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Robert Pokrzywiński

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności
zwierząt na terenie gminy Miedziana Góra w 2012 roku

Rozdział 1
ZADANIA PROGRAMU

§1

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Miedziana Góra zwany dalej *Programem* obejmuje następujące zadania:

- 1) odławianie bezdomnych zwierząt i zapewnienie bezdomnym zwierzętom z terenu gminy Miedziana Góra miejsca w schronisku dla zwierząt, hotelu lub przytulisku dla zwierząt,
- 2) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt,
- 3) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
- 4) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt,
- 5) usypianie ślepych miotów,
- 6) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie,
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich.

Rozdział 2
OPIEKA NAD BEZDOMNYMI ZWIERZĘTAMI

§2

1. Bezdomne zwierzęta walęsające się na terenie gminy Miedziana Góra są odławiane przez podmiot, dysponujący odpowiednimi urządzeniami i środkami do wykonywania tych usług.
2. Wyłapywane zwierzęta są niezwłocznie przewożone przez podmiot, o którym mowa w ust. 1 do schroniska.
3. W przypadku braku miejsca w schronisku odłowione zwierzęta umieszczane są w hotelu bądź przytulisku dla bezdomnych zwierząt do czasu znalezienia miejsca w schronisku.
4. Wyłapywanie bezdomnych zwierząt na terenie Gminy jest przeprowadzane doraźnie na skutek interwencji mieszkańców lub powzięcia informacji z innych źródeł o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa przez bezdomne psy.
5. Zgłoszenia o zwierzętach przebywających na terenach ogólnie dostępnych w obrębie gminy Miedziana Góra, co do których istnieje przypuszczenie, że są bezdomne przyjmować będzie Urząd Gminy oraz Zakład Gospodarki Komunalnej w Miedzianej Górze.
6. Zwierzęta przewiezione do schroniska podlegają:
 - 1) ocenie stanu zdrowia przez służbę weterynaryjną,
 - 2) zabiegom lekarsko-weterynaryjnym dopuszczalnym dla ratowania ich zdrowia,

- 3) uśmiercaniu w przypadku, gdy zachodzą przesłanki określone w art. 33 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2003r. Nr 106, poz.1002 z późniejszymi zmianami).

§3

1. Podmiot, o którym mowa w §2 ust. 1 wykonuje na koszt Gminy:
 - 1) zabiegi sterylizacji i kastracji bezdomnych zwierząt odłowionych z terenu gminy, przed przekazaniem ich nowym właścicielom;
 - 2) usypianie ślepych miotów zwierząt bezdomnych, w przypadku odłowienia ciężarnej suki.
2. Zabiegom, o których mowa w ust. 1 nie podlegają zwierzęta w okresie 14 dni od dnia umieszczenia w schronisku z uwagi na możliwość zgłoszenia się właściciela lub dotychczasowego opiekuna.

§4

Poszukiwanie nowych właścicieli dla bezdomnych zwierząt realizują:

- 1) Urząd Gminy w Miedzianej Górze poprzez promocję adopcji oraz umieszczanie informacji o bezdomnych psach przeznaczonych do adopcji na tablicy ogłoszeń i stronie internetowej Urzędu oraz przekazywanie tych informacji bezpośrednio sołtysom i zainteresowanym adopcją zwierząt mieszkańcom,
- 2) Podmiot prowadzący schronisko, przytulisko lub hotel dla zwierząt, z którym Gmina posiada umowę na odławianie bezdomnych zwierząt i zapewnienie im opieki poprzez prowadzenie działań zmierzających do pozyskiwania nowych właścicieli i oddawania do adopcji bezdomnych zwierząt osobom zainteresowanym.

§5

1. Gmina w celu zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem bezdomnych zwierząt zawrze cywilnoprawną umowę na świadczenie usług weterynaryjnych z lekarzem weterynarii prowadzącym indywidualną praktykę (gabinet weterynaryjny) albo z zakładem leczniczym dla zwierząt, tj. z przychodnią, lecznicą lub kliniką weterynaryjną, o których mowa w ustawie z dnia 18 grudnia 2003 r. o zakładach leczniczych dla zwierząt (Dz. U. z 2004 r. Nr 11, poz. 95 z późn. zm.).
2. Odpowiednia usługa weterynaryjna zostanie wykonana po interwencji Policji w przypadku, gdy nie będzie możliwe ustalenie właściciela zwierzęcia biorącego udział w zdarzeniu drogowym.

Rozdział 3

OPIEKA NAD WOLNO ŻYJĄCYMI KOTAMI

§6

1. Opieka nad wolno żyjącymi kotami realizowana jest poprzez:
 - 1) ustalenie miejsc, w których przebywają koty wolno żyjące oraz w miarę możliwości zapewnienie im schronienia, szczególnie w okresie zimowym,
 - 2) zapewnienie pożywienia i wody w miejscach ich przebywania.

Rozdział 4

ZAPEWNIENIE MIEJSCA DLA ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

§7

1. W przypadku wydania przez Wójta decyzji o czasowym odebraniu zwierzęcia gospodarskiego właścicielowi i umieszczeniu zwierzęcia we wskazanym przez Wójta gospodarstwie osoby fizycznej zwierzę zostanie przekazane osobie, z którą Gmina podpisze umowę.
2. Osoba przyjmująca zwierzę zapewni mu odpowiednie warunki bytowania, w tym odpowiednie do gatunku zwierzęcia i jego potrzeb uwzględniając minimalne normy powierzchni, w zależności od systemów utrzymania, np. pomieszczenia inwentarskie, wybieg.

Rozdział 5 FINANSOWANIE PROGRAMU

§8

1. Środki finansowe na realizację zadań wynikających z Programu zabezpieczone są w budżecie gminy.
2. Środki finansowe wydatkowane będą poprzez zlecenie świadczenia usług i dostaw, zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.).

Rozdział 6 POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§9

1. Koordynatorem realizacji *Programu* jest Wójt Gminy Miedziana Góra.
2. Realizatorami *Programu* są:
 - 1) Referat Ochrony Środowiska, Gospodarki Nieruchomościami i Rolnictwa Urzędu Gminy w Miedzianej Górze,
 - 2) Zakład Gospodarki Komunalnej w Miedzianej Górze,
 - 3) Podmiot wylapujący bezdomne zwierzęta oraz schronisko (na podstawie umów zawartych gminą),
 - 4) Organizacje społeczne, których statutowym celem działania jest opieka nad zwierzętami we współpracy z organami gminy.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Robert Pokrzywiński

